

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA,
SÖMÜRÜYE,
ŞERİATA HAYIR!..**

Sorumlusu: Av. Hayri BALTA

hayri@tabularatalanayalanabalta.com

www.tabularatalanayalanabalta.com

**CEHALETİ,
YENİDEN DOĞANLAR
BİLİR...**

Kardeşim: Hasan Balta, Babam: Mehmet Balta ve Ben...

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA,
SÖMÜRÜYE,
ŞERİATA HAYIR!..**

Sorumlusu: Av. Hayri BALTA

hayri@tabularatalanayalanabalta.com | www.tabularatalanayalanabalta.com

Hayri Balta; Mahkeme kararı ile "Atatürkçü ve Aydın" unvanını alan tek kişidir.

CEHALETİ, YENİDEN DOĞANLAR BİLİR...

Kardeşim: Hasan Balta, Babam: Mehmet Balta ve Ben...

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	5
2. İÇİŞLERİ ve ADALET BAKANLIĞINA, GAZİANTEP VALİSİ HAYRETTİN ERSÖZE,	5
3. HOCA'NIN SÖZLERİ...	6
4. 23 NİSAN...	6
5. YAŞANMAMIŞ AŞKLAR...	7
6. KALAYCI VELİ...	9
7. SANKİ SUÇ İŞLEDİK...	12
8. SAYGI DUYULACAKLAR...	13
9. AYIBI OLAN AYIPLAR...	14
10. BAŞ AĞRISI...	14
11. BU NASIL MİLLİYETÇİLİK?	15
12. LAKLAKI İLE GEÇEN GÜNLER...	16
13. YOKSULU DÜŞÜNÜR MÜSÜN?..	17
14. OKUNANLAR ve OKUNACAKLAR...	18
15. LİMON GİBİ SIKMIŞ SUYUNU ÇIKARMIŞLAR...	18
16. TERTİPÇİLER...	18
17. KÖR SALİH...	19
18. HOMO İMİŞ MEĞER...	20
19. KOMÜNİSTLİK BELASI...	21
20. KURBAN BAYRAMI...	22
21. HOCA İLE GÖRÜŞMEME İZİN YOK!..	22
22. KIRK YEDİ YIL SONRA DÖNÜP NOTLARIMA BAKTIĞIMDA...	25
23. ZÜBÜK...	26
24. İFTİRACILAR...	26
25. ÖNEMLİ OLAN...	27
26 "KÜT!" DİYE BİR SES...	28
27. TERTİP...	29
28. YENİDEN DOĞUŞ'UN BAŞLANGICI...	30
29. MUSİKİDE HAYAT DERSLERİ ÖĞRENCİLERİNE GENELGE...	32
30. UNUTKANLIK...	33
31. BOŞ MASA OLDUĞU HALDE...	34
32. CEHALET ÇEMBERİ...	36
33. BİR SÖYLENTİ...	37
34. İNÖNÜ'NÜN ÇABASI...	38
35. KENDİMLE KONUŞMALAR...	38
36. ANADOLUDAKİ AYDINLAR...	39
37. MÜZİK AŞKI...	40
38. SABRETMEK GEREKİYOR...	41
39. ÇEKİNGEN AŞIK...	41

40. HANGİSİNE YANAYIM...	42
41. KENDİ KENDİNE GELİN GÜVEY OLMAK...	43
42. UNESCO	44
43. DURUM SAPTAMASI...	44
44. DALGINLIK	46
45. YANLIŞ YAPTIM...	47
46. TERS TEPKİ...	48
47. MİSYONER NEYE UĞRADIĞINI ŞAŞIRDI...	48
48. NEFRET ÇEMBERİ...	50
49. YAZMAK İSTİYORUM...	51
50. NE MUTLU HOCASI OLANLARA...	52
51. BİR TARİKATA GİRMENİN ZORLUĞU...	53
52. YANILGI...	54
53. TANRI'DA OLMAK...	55
54. KÂBUS GİBİ BİR YAŞAM...	56
55. İKİLEMDE KALMAK...	57
56. SENDİKAYA GİRMEK İSTEYİNCE...	58
57. OLUMSUZ KOŞULLAR İÇİNDE BİR YAŞAM...	59
58. BİR EDEPSİZ...	60
59. VALİ'NİN SELAMI...	61
60. MUZAFFER HEMŞİRE'YE MEKTUP...	62
61. RUHUMA AYNA...	64
62. NE HAL BU HAL...	65
63. BİR TOPLANTIDAN NOTLAR	66
64. SAKIP ERDEM KONUŞMALARI...	66
65. İLMİN BAŞI SABİR!	67
66. ALLAH'IN DEDIĞİ OLUYOR...	68
67. KARARSIZLIK...	69
68. BASTIK, SUCUK, TARHANA, CEVİZ / YEMEYİP DE NE EDECEĞİZ?	70
69. TEDİRGİNLİK...	71
70. ADAM - ÂDEM...	71
71. DERSTEN NOTLAR...	73
72. HALKEVİNDEYİZ...	74
73. BİR DUYDUĞU MU VAR ACABA?	75
74. CEHALET ve YOKSULLUK ÇEMBERİ...	76
75. ŞEYTANISINI...	76
76. CAHİT ŞENOL'A	77
77. ÇEKİLMEZ YAŞAM...	77
78. BİR YAZAR, BÖYLE BİR ORTAMDA NASIL YAZAR?..	78
79. AFARAZ...	80

80. CEHALETİMİN BOYUTLARI...	81
81. AMERİKAN HASTANESİ MÜDÜRLÜĞÜNE...	81
82. MİDE KANAMASI...	84
83. İŞSİZ KALMA KORKUSU...	85
84. SAYIN MÜDÜRÜM	86
85. FELSEFE ÇALIŞMALARI...	86
86. BORÇ İÇİNDE BİR YAŞAM / PARA GELİRMİŞ BU ADAMA MOSKOVA'DAN...	94
87. BİR ÇELİK MASA ALDIK / SOĞUKTAN DONUP KALDIK...	96
88. PAVYONSUZ OLMAZ...	97
89. 35 YAŞINDAN SONRA...	98
90. BİZ ÇALIP BİZ OYNUYORUZ / BİZ YAZIP BİZ OKUYORUZ...	99
91. KÜLTÜREL ve EKONOMİK DURUMUM...	100
92. AĞAM NERDE? / BEN NERDE?	101
93. ANKARA, ANKARA... / SANA KOŞAR HER DÜŞEN DARA...	103
94. GİDİŞ GELİŞİNE DİKKAT!..	105
95. KIŞ GELİYOR...	106
96. "YAŞAM MÜCADELE İLE KAİMDİR!.."	108
97. SEVGİLİ ÖĞRETMENLERİM!..	109
98. ÖĞRENMENİN KURALLARI...	110
99. OLASI TARİH SORULARI...	114
100. ÇEMBERİ KIRMAK...	116
101. Dr. EMİN KILIÇ KALE'NİN ÖĞRENCİSİ OLMAK...	117
102. HAK ETTİKLERİ İÇİN...	118
103. ALİ NADİ ÜNLER'DEN...	120
104. DÜŞLERİME GİREN DEVLET...	122
105. KAPIDA KALINCA...	123
106. SEKRETERİMİN YAPTIĞI...	124
107. DİLEKÇE ÜSTÜNE DİLEKÇE / BİR DAİRE BİZE KÜÇÜKÇE	125
108. DÖKÜŞME...	128
109. GENÇLİK İŞTE...	129
110. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİM...	130
111. MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİM...	132
112. TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİM...	134
113. AL BAŞINA BELAYI...	135
114. KIRMIZI KART...	137
115. YARIN MAÇ VAR...	139
116. AZ DAHA KÖR OLUYORDUM...	140
117. BÜYÜK SEL...	143
118. BÜYÜK SEL'DEN SONRA...	144
119. OKUDUK AMA NASIL?..	146
120. AV. HAYRİ BALTA'NİN ÖZ GEÇMİŞİ...	147
121. TABULARA TALANA YALANA BALTA YAYINLARI:	150

1. GİRİŞ

Cahil bir adam, yeniden doğmadıkça ölmeden ölmedikçe cehaletinin ayırımına varamaz.

Bu çalışmamızda cehaletten kurtulma çırpınışlarımızı okuyacaksınız.

Bu cehaletten kurtulma çabaları beni çok yordu...

Ama yılmadım bütün engellemelere karşı yeniden doğmayı başardım.

Bu çalışmamızda da nereden nereye geldiğim açıkça görülmektedir.

Gerçeği söylemek gerekirse bu yeniden doğuşumda Dr. Emin Kılıç Kale'nin rolü büyüktür...

2. İÇİŞLERİ ve ADALET BAKANLIĞINA, GAZİANTEP VALİSİ HAYRETTİN ERSÖZ'E,

1.1.1961

1) Sizlerin değerli zamanını almak zorundayım; özür dilerim.

2)1959 den beri; Gaziantep'te 3 yıl Millî Eğitim Müdürlüğünde, 5 yıl Amerikan Hastanesinde çalıştım. Şimdi de Yapı İşleri 9. Bölge Müdürlüğünde çalışıyorum.

3) 1.12.1967 tarihinde çalışmaya başladığım yeni işyerine Millî Emniyet ve Emniyet 1. Şube mensuplarınca baskı yapıldığını öğrendim.

4)Yapılan baskının nedeni 1962 yılında men'i muhakeme kararı almış olduğum komünistlik suçlaması olsa gerektir. Karar ekli olarak sunulmuştur.

5) Sizlerden dileğim: EMNİYET MENSUPLARININ İŞVERENLERİMİ RAHAT BIRAKMASIDIR.

6) Beni takip etmesinler demiyorum. Şüpheleniyorsa bir polisle takip edeceklerine beş polisle takip etsinler... Varsa bir zararlı faaliyetim ilk fırsatta yargıç karşısına çıkarsınlar; ama, hiçbir zaman amirlerim nezdinde onurumla oynamasınlar...

Saygılarımla, 1.1.1961

Hayri Balta

NOT:

Olumlu ya da olumsuz yöndeki gelişmeleri gerektiğçe bildireceğim.

Adresim:

Hayri Balta,
Yapı İşleri 9. Bölge Müdürlüğü Personel Şefi,
Gaziantep
+

3. HOCA'NIN SÖZLERİ...

21.4.1962: Gaziantep Sabah gazetesinin 5.4.1962 tarihli nüshasında lehimizde olan bir yazıyı Hoca gösteriyorum. Yazı, Hoca'nın ilgisini çekiyor. Ve şöyle bir emir veriyor. Bu emri de ben yazıya geçiriyorum:

Kâtip (Kebuter) bu nüshadan yeteri kadar temin edip parası karşılığında bütün canlara verecek... İstanbul ve Ankara'daki canlar da dahil...

Memur olan bütün canlar bu yazıyı, beraat kağıdı çerçevesinde ellerinde bir silah gibi kullanacak.

Padişah ve Cumhuriyet bu yazıyı muhiplere (Bizi sevenler...) de okuyacaklardır.

Cumhuriyet: Kara Hayri'ye, Cingöz Beye,

Padişah: İsmet, Nejat, Celal Bey, (Av. Celal Kadri Barlas), Av. Hayri Öztaş, Av. Ekrem İzgi...

Faydalanmada parola şu: "İşte Allah = Gizli kanunlar..."

Yazı özetle şöyle diyordu: "Hoca'nın söylediklerinin yasaya aykırı olmayıp; ancak, sözlerinin bir maksad-ı mahsusa matuf olarak yayınlamak suçtur ..."

+

4. 23 NİSAN...

23 Nisan 1962 Ulusal Egemenlik Bayramı; köylüsü, kentlisi;

Yola dökülmüş. Tribüne dizilmiş eli biletlisi.

Dairenin bahçesinden izliyorum öğrencilerin geçişlerini... Yanımda getirmişim izlesin diye büyük kızım Elçin'i...

Türlü giysiler içinde, türlü acayıplikler...

Kimine şalvar, kimine çarşaf giydirmişler.

Kim çocuklar da dansözler gibi giydirilmiş;
Adına da melekler takımı denmiş...

Çok da masraf yaptırılmış çocukların analarına, babalarına...

Öyle gariplikler, öyle acayıplikler ki; yapmacık geliyor insana.

Seyircilere sürpriz yapılacak...

Seyirciler baktıkça şaşıp kalacak...

Bayrama katılanlar yanında

Analar babalar mutlu olacak...

Hele o bayan öğretmenler güzellik yarışmasına katılıyorlarmış gibi;

Açık saçık giyinmiş hepsi, defileye çıkıyorlarmış gibi...

Ellerinin, gözlerinin boyası da cabadan...

Gerçek yüzleri görülmüyor boyadan...

Ya o saçlarına verdikleri şekiller...

Anlaşılan artistlere özenmişler.

Bizim Aysel bile erkenden berbere gitmişti.

Altı lira vererek kendisini tanınmaz hale getirmişti.

Aklıma; karın tokluğuna kendini satan kadınlarımız geliyor.

Onların varlığı bayramı burnumdan getiriyor...

23 Nisan 1962

+

5. YAŞANMAMIŞ AŞKLAR...

29.4.1969: Türk Amerikan Derneğinin düzenlemiş olduğu Tarsus Koleji'nin konserindeyiz. Musikide Hayat dersleri öğrencilerin hemen hemen hepsi gelmiş... Kimileri eşlerini de getirmiş...

Yer gösteren bir bayan gezinip duruyor ortalıkta. Güzel mi güzel... Sarışın, uzun boylu, etli canlı... Göğüslerini ite ite yürüyor ortalıkta. Özellikle seçmişler anlaşılın...

Şimdi, hızla geçip gitti yanımdan, parfüm kokusu da koşturuyor arkasından..

Bir de baktım çatık kaşlı... Bir daha kendisine bakasım kalmadı. Ne yapayım ben; beni, suratıyla döven güzeli... Kendisine ilgim kalmadı, bütün neşem kaçtı.

Ben bu düşünceler içinde iken aynı sırada beş koltuk solumda oturan gözlüklü bir bayanın beni izlediğini gördüm. Başımı çevirdim, görmezden geldim. Ancak biraz sonra dönüp baktım ki hâlâ bana bakıyor, şaştım kaldım. Elimde olmayarak gülümsedim. Gülümsememe gülümseme ile karşılık vermesin mi?

Erkek milleti değil miyiz? On karımız olsa da bir yenisini kaçırmak istemeyiz...

Ara sıra başımı çevirip kaçamak bakışlar atıyorum. İster inanın, ister inanmayın o, hâlâ bana bakıyor...

Bilmem, bütün aşklar böyle mi başlar... Nasıl yaşanır böylesine imkânsız aşklar. Ne çıkar kuruca kuruya kaçamak bakışlardan. Konuşma olmazsa, tanışma olmazsa, gülümseme olmazsa, gezme olmazsa, sevgi olmazsa...

Duyularımızı olsun dile getiremiyoruz... Aramızda beş koltukluk bir uzaklık var, bunu bile aşamıyoruz.

Bakışacağız yalnızca, bundan öte izin yok bize...

Konsere bitti. Bir şey anlamadım pek. Gâvurca söyleyip durdular. Çek, çek, çek... Sek, sek, sek... Rak rak, rakırak... Kumbaya kumbaya diye uzatıp durdular.

Bizlerin bir şey anlayıp anlamadıklarına aldırmadılar. Kendileri çaldı, kendileri oynadı. Bize de yalnızca sessiz sedasız bakmak kaldı.

Herkes dağılıyordu. Kara gözlüklü bayan salondan çıkarken dönüp dönüp bana bakıyordu.

+

Eren Bilge Ustam,

“Yaşanmamış Aşklar” güzel olmasına güzel de... İnsan yazarımızın kendisine ilgi gösteren bayana bu kadar duyarsız kalabileceğine inanmıyor. Keşke bir adım fazla atsaydı da kendisiyle birlikte okuyanlar da mutlu olsaydı.

Hayret, kara düzen nasıl olmuş da sevgiyle bakışma özgürlüğünü olsun engelleyememiş.

Ayrıca kulağımız alışık olmadığı o güzel seslere sonsuza kadar öyle yabancı kalmadı, değil mi?

Keşke bugünün notu olarak eklenseydi.

Sevgi, saygı..
Fevzi Günenç, 3.8.2009

+
Hayri Abi,
Bazı aşklar böyle mi oluyor?
Konserde başlayıp, konserde bitiyor.
Saygılarımla,
Yalçın Efe, 3.8.2009
+

6. KALAYCI VELİ...

20.12.1969: Öğle yemeği için eve gidiyorum.. Veli çevirdi beni. Akyol'da kalaycılık yapar. Esmer, ufak tefek, kısa boylu gencin biri.

Sözü uzatmayalım, konuya girelim:

- Hayri bey bir dakika?
- Buyur!..
- Ne var, ne yok?
- Sağlığın...

Dilinin altında bir şey var. Söylemeye çekiniyor.

- Ne var? Bir şey mi oldu yoksa?
- Dün, dün sen öğle üzeri kahveye girerek bir çay içmiştin.

Ben de kahveciye: "Alma!" demiştim ya...

- Evet!

- Sen çıktıkdan sonra kahvede oturanlardan biri bana: "Sende mi komünist oldun?" demesin mi kahvenin içinde, herkesin önünde...

- Peki sen ne dedin?
- Tartışmak istemedim.
- İyi yapmışsın...

İkimiz de başımızı salladık: «Cık, cık!..» diye.

Ben:

- Bari bilir mi komünistlik, sosyalistlik ne demek?
- Bilir sanırdım. Hattâ bir kere tartışmıştık da bana: "Ben sosyalisttim. Git, istersen beni şikâyet eti!" demişti. Şaşıtm kahvenin içinde senin hakkında böyle demesine..

"Aldırma, olur böyle şeyler..." dedim Veliye...

İkimiz de başımızı sallayarak ayrıldık.

Komünistliği "Şapka asıp girmek" sanan bir toplumda

yaşamak çok zordur.

Ne yaparsın ki yüksek öğrenim görmüş kişiler bile bu anlayışı aşamamıştır...

Bir toplum ki çağının iktisadî doktrinlerinden habersiz; o toplumun kalkınmasına olanak var mı?

Taş gibi bir şartlanmışlık içinde bulunan bir toplumda böylesine bir bilgisizlik varken; kalkınmanın itici gücü olan ve sinesinde potansiyel güç taşıyan halkın kalkınma çabasına katkısı ne oranda olabilir?

Her şeye egemenlerin hâkim olduğu bir devlet sağdan soldan yardım alarak varlığını ne zamana değin sürdürecekt?..

Hele komünistliği bilsem, hele komünist olsam gam yemem...

Benim gibi yarı cahil bir adam bilse bilse ne bilir? Yapsa yapsa ne yapar?

Bu korku neden? Bu koşullanmışlık, bu baskı neden?

Özetleyeyim mi? Hepsi cahillikten...20.12.1969

Hayri Balta,

+

Şaheserler güzel ortamlarda değil, zor ortamlarda yazılır Sevgili Gülçin.

Baba'nın bu masal gibi anlatısı, okuyanları anlattığı o zor ortama bile imrendiriyor.

Bir insanın oradan buraya gelmesi inanılacak gibi değil.

Çok az görülmüş bir şey.

Mucizelerimizi kendimiz yaratabiliyoruz demek ki.

Amaaa, gel de bu nelere mal oldu yaratılan bu mucize, bir de Ustama sor.

Sağlık dileklerle.

Fevzi Günenç, 9.4.2010

+

Ne güzel bir aşk şiiri!

Fevzi Günenç, 9.4.2010

+

Sevgili Ustam,

Doğru söyleye söyleye, dokuz köyden kovularak, o yarım mide ile 43 yılda bunca eser vermek, yılmadan inandığı doğruyu sürdürmek her babayığidin işi değil.

Saygıyla...

Fevzi Güneç, 9.4.2010

+

Cahilliğinden utanan genç bir adam, cahilliği yenme sebatını gösterirse, sonunda Eren Bilge olabiliyor demek ki...

Bunu da bir ders notu olarak kafalarının bir yerine yazsın insanlar.

Cehaletten kurtulmanın yaşı yoktur.

Yeter ki kurtulmayı iste.

En güzel örnek Sayın Avukat Eren Bilge Hayri Balta...

Fevzi Güneç, 9.4.2010

+

Eren Bilge Balta ustam,

Bir olaya tanık olmuştum yıllar önce. Doktrinler tartışılıyordu. Sinan Bahçeci isimli zır cahil bir gazeteci "nerde bir izm varsa ... " şeklinde kaba küfür savurmuştu. Ona "izm" in bilim olduğunu anlatmaya boşuna çalışmışım. Ne yazık ki bu adan cahilliğini anlayamadan, her gün 2.70'lik şişe rakı içerek, 20 yıl daha yaşadı.

Yukarıdaki düzeltmelerden dolayı yaptığım ukalalıklarımı başışla. Sen 41 yıl önce yazılan yazının yerelliğini bozmak istemediğinden düzeltmemişsin ama seni benim kadar yakından tanımayan kimi okurlar, bunları bugün de böyle bildiğini sanacaklar. Anımsatayım, dedim. Yargı senin. Saygı, sevgi...

FEV, 29.4.2010

Not: Benim de sevdiğim o güzel insan Kalaycı Veli hâlâ sağlıklı olarak yaşıyor. Hatta kafası daha da sağlıklı o yıllara göre. Soran olursa komünistliğin ne olduğunu tartışacak düzeyde artık. Çünkü okuyor o. Ne zaman karşılaşsak en azından bir Cumhuriyet görürüm elinde. Kimi zaman da okurken dalmışlığından selâmımla kaldırırım onu.

+

Sevgili Fevzi,

Önce sevgi...

Uyarın üzerine gerekli düzeltmeyi yaptım.

Veli'ye diyecekken

Nasıl olmuş da Veliye diye yazmışım şaşım kaldım.

Bilirim seni, Yaman'sın...
Beni yanlışlarımla baş başa koymazsın...

Sevgiler sana,
Şimdi kal sağlıcakla,
Av. Hayri Balta
+

7. SANKİ SUÇ İŞLEDİK...

27.4.1962: Öğle yemeği için eve gittim. Eşim yemeği yetiştirememiş. Yemeğin pişmesini beklesem işe gecikeceğim.

Girdik ikinci sınıf bir lokantaya. Aşçıya:

"Ne önerirsin bize?"

"Bu gün kıyma kebabı güzel! Bunu öneririm size..."

Çok sürmeden kıyma kebabı geldi önümüze. Kebabı yerken vitrinde duran irmik helvası ilişti gözüme... "Oldu olmaya bir de irmik helvası yesem ne olur ki..." dedim kendi kendime...

Sordum garsona:

"Helvanın porsiyonu kaç!"

Hemen yanıtladı:

"Bir lira..."

"Bir porsiyon getir bakalım!"

Cebimde topu topu beş lira var. "Felekten bir gün çalalım; şöyle lokantadan karnımız doya bir yemek yiyelim..." dedik. Dedik ama cebimizdeki para bitecek korkusuna düştük...

Gözüme büyüyor çarşıdan yediğim yiyeceklere para vermek.

Hesabı ödüyorum. İki lira kebab, bir lira da tatlı... etti mi sana üç lira...

Tatlı da tatlı olsa bari, saman gibi mübarek. İrmik helvası böyle mi olur? Yağ koymaya korkmuş, şeker koymaya korkmuş...

Neysel hesabı ödedikten sonra cebimde iki lira kaldı.

Kendi kendime bir hesap yapıyorum. Üç kere yemek yesek çarşıdan 9 lira eder. Sen belle 10 lira...

Daireye geldim. Bir de çay içmek istemesin mi canım...

Dilim varmıyor bir çay söylemeye... Bir öğle yemeği bir

çayla birlikte 3.25 liraya mal olacak bize...

Karnımın bir yarısı da boş mu boş; kebab doyurmadı beni, tatlı da kandırmadı... Canım daha da tatlı yemek istiyor tatlı...

Bir öğle yemeği 3.25 lira. Günlük kazancımın üçte biri...

Çayı karıştırırken düşünüyorum... Ayda yılda lokantadan bir yemek yedik; içim sızlıyor, sanki suç işledik...

Tövbe baba tövbe!... Bir daha çarşıdan yemek yemeyiz olur biter.

+

8. SAYGI DUYULACAKLAR...

28.4.1962: Öğle sonu işten çıktıktan sonra doğru eve... Üç çocuğun arasına düştüm. Elçin ağlar, Gülçin ağlar, Elgin ağlar...

Biri üstüme sıçrar, diğeri dizime oturmaya kalkar. Boğuşurlar, dövüşürler...

Elgin'in ağzında yara çıkmış. Ağlar da ağlar...

Öyle diyorum; şunun şurasında iki saattir çocukların arasındayım. Ya anaları ne yapsın bunlarla... Gece gündüz bu çocukların arasında... Yemeklerini mi yedirsin, Gülçin'le, Elgin'in memesini mi versin?.. Ağıtlarını mı dinlesin, altlarını mı temizlesin... Üçünün birden bezini mi yıkasın? Hangi birine yetişsin...

Ya evin diğer işleri; kap kaçak, çamaşır yıkamak... Evi temizleyip süpürmek, komşudan su getirmek, yemek pişirmek... Sofrayı açıp toplamak, üstünden bulaşıkları yıkamak... Hep bu kadıncağızın üstünde...

Her gün, her saat bu böyle... Aşk olsun doğrusu; deli olmak işten bile değil bu ortamda... İyi dayanıyor doğrusu... Dayanamak denmez buna çile çekmek denir aslında... Adını da bu nedenle Yener koydum ya...

Ne yapsam tırnağı olamam ben bu kadının... Bir saat dayanamıyorum bizimkinin yıllardır çektiğine...

Böyle bir kadına saygı duyulur yalnızca.

+

Ne kadar kadir kıymet bilir bir insansın Sevgili Eren Bilge ustam...

Sen 47 yıl önce buydun. Yarım yüzyıla yakın zaman

içinde ne değişti? Değişen bir şey var: Kadınlar şimdi fazladan bir de çalışıyorlar. Ama erkek yine de değerini bilemiyor kadınının.

Yazıklar olsun o erkeklere. Böylelerine hiç olmazsa bir günlüğüne ev kadınlığı cezası vermek gerek. O zaman anlarlar belki acımasızlıklarını.

Bu arada çektiği bütün çilelere yiğitçe göğüs geren o güzel anneye, Meliha ablaya kocaman bir tutam ışık yollayalım buradan.

Sevgi... Saygı...

FEV, 28.7.2009

+

9. AYIBI OLAN AYIPLAR...

29.4.1962: Müdürle görüşmem gerekiyordu. Millî Eğitim Müdürlüğüne gittim... Müdür Bey yoktu, beklemem gerekti.

Beklerken, dairedeki bir memur arkadaş yanıma yaklaştı. Dairemizde çalışan birinden söz ediyordu. "Onun doğru dürüst biri olmadığını" söylüyordu...

Oysa sözünü ettiği arkadaşı; çalışkan, iyi iş çıkaran biri olarak bilirim.

Sordum:

"Nesi var? O da mı komünist yoksa?" diye takıldım...

"Yok!, dedi, Komünistten de beter!.."

Devam etti:

"Böyle adamlar ayıplarını kapatmak için çok çalışırlar." dedi ama ayıbını söylemedi.

Ben de:

"Ama bir insan böyle de karalanmaz ki! Ayıbının ne olduğunu söylemen gerek!.." dememe karşın arkadaşın ayıbının ne olduğunu söylemedi. Ben de daha fazla ısrar etmedim. Söylemesin içinde kalsın, kendinin olsun...

Böylece adamcağız hakkında bir kuşku yaratmış oldu...29.4.1962

+

10. BAŞ AĞRISI...

Öğleye doğru ağrıdı başım.

Düşündüm, neden ağrır acaba bu başım

Ağrımaya için bir şey mi yaptım?..

Akşamdan kalma, rakı sigara içmiş değilim.
Uykusuz kalmamışım,
Gece sabaha kadar çalışmamışım...
Niçin ağrır bu başım...

Akşam, yağlı, yağda kavrulmuş kızartma gibi yiyecekler de yemedim.
Sabahleyin de çok yemedim, şimdi de aç değilim...
Peki, niçin ağrır bu başım...
Şaşıtm...

Birden geldi aklıma... İki günden beri yüznumaraya gitmemiştim...

Doğru yüznumaraya gittim...

...

Oh! Rahatladım.

Ağrımıyor artık başım.

Demek ki durduğu yerde ağrımazmış bu başım.

Bir nedeni varmış anladım.

29.4.1962

+

11. BU NASIL MİLLİYETÇİLİK?

30.4.1962: Öğle sonu uyudum biraz. Geçti başımın ağrısı. Buna karşın içimde bir sıkıntı...

Yatmadan önce Millî Yol adlı haftalık bir dergi okumuştum. 27 Nisan 1962 tarihli ve 14. sayı... Kapağın ardında tarafsız, milliyetçi siyasi dergi diye yazıyor.

Bunların, Milliyetçilik gibi genel bir kavramının ardına gizlenmesini bir türlü hazmedemiyorum. Sanki biz milliyetçi değilmişiz gibi...

Milliyetçilik; Atatürkçülüğü de, Türkçülüğü de kapsar tartışma götürmeden...

Bunlar; milliyetçilik adı altında kendi dünya görüşlerini dayatıyorlar. Atatürkçü aydınlara, 27 Mayıs devrimini yapanlara komünist diye saldırıyorlar...

Solcu, solak dediği yayınlar gençliğin özgürlük savaşını

sahiplenirlerken; bunlar, bir yıl önceki 27 - 28 olaylarını bir kalkışma, bir isyan olarak yansıtıyorlar... Boşuna mı yapıldı bu gençlik hareketi...

Bu gençler; Cumhuriyeti, Türklüğü korumak için göğüslerini kurşunlara siper etmediler mi? Atatürk kazanımlarını korumak değil mi idi amaçları?..

Millî Birlik Komitesi üyelerine hakaret, İnönü'ye hakaret, Türkün bağımsızlığına sahip çıkanlara hakaret, aydınlara hakaret, ilerici gençlere hakaret...

Türkçülüğe ve milliyetçiliğe sahip çıkmalarını bir türlü anlayamıyorum bu dergiyi çıkaranların...

Necdet Sevinç de bu derginin yazarlarından, muhabirlerinden... Bunun bana yaptığı da ortada... Gel de bunların milliyetçiliğine inan... 30.4.1962

+

12. LAKLAKI İLE GEÇEN GÜNLER...

6.5.1962: Millî Eğitim müdürlüğü Sicil Bürosu, hiçbir özür dinlemeyeceğini söyleyerek, Cumartesi Pazar günleri de çalıştırmak istiyor beni.

Ben ise Okul Yaptırma Bürosu'nda çalışıyorum. Şefimiz İnş Müh. Asım Ahi ise; "Gitmeyeceğimi..." söyledi onlara...

Sonra da bana: "Gitmeyeceksin, ellerinden ne gelirse yapınlar..." dedi. Böylece ben kaldım arada...

Ne tembel adam bunlar... Zamanında işlerini yapmıyorlar, laklakı ile gün geçiriyorlar. İşler birikince de beni yardıma çağırıyorlar. İstiyorlar ki bir hamlede bütün işlerini bitireyim...

Oysa beş tane daha daktilo var ellerinin altında. Beş daktilo bu dile kolay... Neler yapmaz bu beş daktilo bir günde... Ne var ki iki üç daktilo başına buyruk. Söz geçiremez onlara kimse... Diğer ikisi de işe yaramaz. Kala kala ben kalıyorum ortada... "Ver Hayri'ye, ver Hayri'ye..." Girdim gireli bu böyle...

Bir yerden daktilo mu isterler, "Git Hayri!"

Ne biçim adam bunlar. Hele o sicil yazmanı 9'da gelir; 10'da işe başlar. 12'ye çeyrek kala kitler çekmeyi, dolabı... Sonra da oturur tatil zilinini çalmasını bekler.

Öğle sonu çalışmasında da böyle yapar bu adam... Öğle sonları daha da erken kitler çekmeceyi, dolabı... Saat 17'de

çalışma bitecek... Bu başlar 16,30'da o odadan o odaya, o masadan o masaya...

Yüzlerine bakmamak için çaba gösteriyorum. Bunlarla bir arada çalışmak bana ağır geliyor.

Eğer çalışma günlerinin hakkını verseler beni Cumartesi ve Pazar günleri çağdırmalarına gerek kalmaz.

Asım Bey, gayet haklı bana izin vermemekle. O da görüyor bunların çalışma saatlerini laklakı ile geçirdiklerini.

Asım Bey; "Gitmeyeceksin!" dedi ya... "Gitmeyeceğim..." Bakalım bana ne yapacaklar. 6.5.1962

+

13. YOKSULU DÜŞÜNÜR MÜSÜN?..

7.5.1962: Uyudum öğleden sonra. İçimde bir sıkıntı var akşamüstü.

Bu Kardeşim Hasan ne yaptığını bilmiyor. Sözlerinin nereye varacağını düşünmeden konuşuyor. Beni azarlayarak üzüyor. Benim çektiğim sıkıntılar san ki azmış gibi...

Sıkıntımın nedeni: Adımız komünistte çıktı ya... Rahat vermeyecek bunlar bana...

Bu aşağılık insanlar başıma iş açtılar. Bana iftira attılar. Eziliyorum ben bu iftiranın ağırlığı altında.

Sonra da şöyle diyorum kendi kendime: "Aman açsınlar da görelim. Bu sıkıntıdan kurtulurum hiç olmazsa, yeni duruma göre bakarım başımın çaresine..."

+

Bu toplumda kişilik sahibi olmak çok zormuş. Bendeki değişimi en yakın arkadaşlarım bile çekemiyor. Her biri türlü gerekçelerle beni suçlamaya çalışıyorlar...

+

Bizim çarşıdaki bakkala acıyorum. Dükkânındaki mallarına bakıyorum. Dükkânındakilerin hepsini bir günde satsa, bedeli bir günlük geçimine yetmez...

Bu toplumda yaşayan insanlar niçin yoksul. Beni bunların yoksulluğu üzüyor. Halkın yoksulluğunu dile getirdiğim zaman da başımıza iş açıyorlar...

+

Ne yapmalıyız, susmalı mıyız? Susmayacağım işte, elinizden ne geliyorsa onu yapın...

+

14. OKUNANLAR ve OKUNACAKLAR...

7.5.1962: Saat 23'e değin kitap okudum.

Bu hafta içinde okuduklarım: A. K.'in "Asıl Adalet" ve "Hoş geldin Halil İbrahim" adlı iki şiir kitabı ile Fakir Baykurt'un "Yılanların Öcü" adlı kitabı...

Bu kitaplardan sonra Yaşar Kemal'in "İnce Memet"ini okumaya başlayacağım.. Bunu bitirince da sırada masamda duran "Savulun Amerikalı Geliyor"...

Bunun da arkasından sıra Rifat İlgaz'ın "Bizim Koğuş" adlı romanı da masamın bir köşesinde. Böylece sıraya koydum okuyacaklarımı...

Neyse ki zevk aldığım iki uğraşım var:

Bir, kitap okumak...

İki, yazı yazmak...

Bunlar da olmasa yaşamak anlamsız olacak...

+

15. LİMON GİBİ SIKMIŞ SUYUNU ÇIKARMIŞLAR...

7.5.1962: Odacı diye bir adam getirdiler. Yüzüne bakamıyor insan. Ölmüş bitmiş, kurumuş... Yokluk, yoksulluk, toplumsal adaletsizlik canına tak demiş. Acıdığımdan "Şunu getir, şunu götür!" diyemiyorum.

İnsanları nasıl olur da bu duruma gelinceye değin sömürürler...

Bunu da bir dairede yalnız ben görüyorum.

"İnsanlar nasıl olur da bu kadar duyarsız olur..." diyorum kendi kendime...

+

16. TERTİPÇİLER...

8.5.1962: Dayım beni çağırmiş. Saat 15'de bekliyormuş mağazasında. Yaptıklarının etkisine bakacak anlaşılın...

Vardım, sordu bana:

"Aysel'in arkadaşı ile gezmesini sen mi istedin?"

"Evet!" dedim. "Haberim var her şeyden..."

Sonra, Necdet Sevinç'in bana yaptıklarını mazur göstermeye çalıştı. Ne var ki özrü kabahatinden büyüktü

Dayımın...

“Ben, diyor, medenî cesareti artsın diye izin verdim kendisine... Vali ile konuşsun, Emniyet Müdürü ile konuşsun, Açılsın biraz dedim... Böyle olsun istemedim...”

İtiraf ediyor, tertibin bir parçası olduğunu dayım bana. ... Nenemin de haberi var bu işten, Teyzemin de...

Necdet'in tecrübesi artsın diye benim ömür boyu başımı yaktıklarından haberleri yok.

Sonra konu; Necdet'in benim arkamdan Zübük diye bağırmasına geldi.

Necdet'in senin arkandan “Zübük!” diye bağırmasını ben istemedim.

Ya, Necdet Sevinç beni görünce, yüzüme karşı, küstahçasına, “Zübük!” demesin mi?.. Ölü müsun, öldürür müsun?

+

17. KÖR SALİH...

8.5.1962: Kör Salih'le konuştuk Maarif Bahçesinde.

Bana insanlıktan, insanın insanı sömürmemesi gerektiğinden, ulusal gelirden, kapitalizmden ve neler nelerden söz ediyor. Hiç beklemezdim kendisinden..

“İyi niyet, iyi niyet ama neler dönüyor ortalıkta. İnönü'ye, Sıtkı Ulay Paşa'ya atıp tutuyorlar. İnanmam onlara...” diyor.

Sonra İnönü hükümetini de eleştiriyor:

“Yapsalardı yaparlardı şimdiye dek... Bunlarda da bir hayır yok!” diyor.

Sonra da yakınıyor: “Bu ulusun hali ne olacak? Şaşım yahu!”... diyor...

Ve devam ediyor:

“Şimdiye değin Köy Enstitüleri açılmalıydı, toprak reformu yapılmalıydı... İşsiz işçi kalmamalıydı...” diyor...

Şaşım kaldım anlattıklarını dinleyince... İlkokul öğrenimi bile yok Kör Salih'in...

Kör Salih, öyle anlaşılıyor ki gözleri görenden daha iyi görüyor...

+

18. HOMO İMİŞ MEĞER...

10.5.1962: N ile giderken yolda R ile karşılaştık. R, bize selam verdi ama anlamadığım bir şekilde utangaçtı... Doğal değildi bize selam veriş. Ürkekti, ürkekliği her halinden belli oluyordu.

Benimle yakın bir arkadaşlığı yoktu ama N ile çok sıkı fıkı bir arkadaşlığı vardı. Durup bizimle konuşmadan uzaklaşması dikkatimi çekti. N'ye:

“R ile aranız açık mı ne?” dedim.

“Açık ya! Ben mi kaldım elin homosu ile arkadaşlık edecek?..” demesin mi?

Şaşırılmışım, inanmamıştım... Nasıl olurdu... Öfke ile söylemiş olmasındı...

“Yok, yok gerçekten homo... Bu var ya bu sözde sporcu, sözde centilmen... Bunlar Ankara'ya bir spor yarışmasına gidiyorlar. Üç arkadaşına bir oda vermişler. Geceyarısı bu T'nin önüne elini uzatmış. O da bunu fırsat bilerek hakından gelmiş... Ne var ki bunu M adındaki üçüncü sporcu görmüş...”

Bu böyle bir adam işte... Kim inanır bu adam böyle böyle desem...

Hatta ben bunu yüzüne karşı da söylerim... Hem bir arkadaş aracılığıyla söyledim bile... Gelip de, arkadaş niçin hakkında böyle konuşursun bile demedi...

Hem bizzat hakından gelen de söyledi bunun homo olduğunu...

Sen inanma onun Allahçı, Ruhçu gözükmesine... Boşuna mı geziyor gencecik çocuklarla... Bu işin keyifçisi olmuş namussuz...”

+

İnanamadım bir türlü... Gece uyur uyanık gözümün önüne geldi bu arkadaş...

Arkadaşlığımız yok ama bu R ile; 10 yıldır selamlaşırız. Şimdi aynı dairede aynı odada karşı karşıya çalışıyoruz...

Beni ilgilendirmez... İlgilendirmez ama durup dururken aklımı kurcalıyor işte...

Ne inanılmaz işler oluyor şu dünyada

+

Sayın Balta,
Kısa, özlü ama mükemmel. Kalemine kuvvet.
Devam et lütfen eski anıları taşımaya ama gücün yettiği kadar.

Selam, sevgi, saygı...
Fevzi Güneç, 3.8.2009
+

19. KOMÜNİSTLİK BELASI...

11.5.1962

Bir bardak sütle peynir ekmek pekmezdi sabah kahvaltısında yediğim.

Saat 11'e geldiği halde daha yediklerimi hazmedememiştim.

Evde duramadım.

Çocukların ağlaması yüzünden kaçarım ama ne kaçarım...

Zorlukla yürüyorum caddelerde, sokaklarda...

Hazmı çok zor, duracak halim yok ayakta.

Bir yazlık kahveye giriyorum.

"Oturup dinleneyim!" diyorum.

Oturamıyorum da, dinlenemiyorum...

Yoldan gelip geçenlere bakıp oyalanayım diyorum.

Bir acı var içimde...

Oldu olası süt içince sıkıntı çekiyorum...

Gazete okuyayım bari diyorum...

Gazeteyi de okuyamıyorum.

Daireye geliyorum. Ayakta durur halim yok. İçimde bir basınç var sanki başıma doğru...

Aklıma Hasan Dedemin süt içtikten sonra kalp krizi geçirerek öldüğü geliyor.

Dairede de duramıyorum.

Biraz çıkıp gezeyim diyorum.

Boş duramadığım için yazıyorum bu satırları. Yoksa yazacağımdan değil...

Nereden sardı başıma bu teyzem oğlu komünistlik belasını

Acaba diyorum bunların hepsi stresten mi? 11.5.1962

+

20. KURBAN BAYRAMI...

14.5.1962: Kurban Bayramının ilk günü... Sabahın erken saatinde Köse Kadir'in kahvesinde oturuyorum. Şu an milyonlarca hayvanın yatırılıp boğazlanması geliyor gözlerimin önüne. Ürperiyorum. Sanki çocuklarımı yatırıp kesiyorlarmış gibi acı çekiyorum.

Katmerleşmiş bir cehalet asırlardır sürüp gidiyor. Sanki Allah kan istermiş gibi hayvanların kanı akıtılıyor.

Ne zaman bitecek bu vahşet, bu kıyım...

Bir yiğit çıkmayacak mı bu kıyıma sona erdirecek...

Hayvanların boğazında bıçakların mekik gibi gelip gittiğini gözümün önüne getirdikçe içim sızlıyor içim...

Şu anda kahvedeki radyo insanlığın adaletinden söz ediyor. Bu gün insanlığın en büyük ibadetinin kutlandığı günmüş...

Ne ibadeti yahu kıyım bu kıyım hayvan kıyımı...

Kitaplarındaki şu ayetten haberleri yok bunların: "Onların etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz. Fakat O'na sizin takvanız (Allah'a karşı gelmekten sakınmanız) ulaşır." (K. Hac, 22/37, Diy.)

Ne var ki "kurbanlarınızı kesin!" diyen ayetler de var. Bizzat İslam Peygamberinin Mekke'de yüz deveyi birden kurban etmesi de var. Hani yoksul peygamber açlığını hissetmemek için karnına taş bağlardı...

Din yalan üstüne kurulur mu?

Artık bu çağda kurban kesmekle ibadet olur mu?

+

21. HOCA İLE GÖRÜŞMEME İZİN YOK!..

18.5.1962: Milliği Eğitim Müdürü ile görüşmek için içerdekilerin dışarı çıkmasını bekliyorum. İçerde biri var, çıkar çıkmaz ben gireceğim... O da çıkmıyor bir türlü...

Beklerken öyle yanıyorum ki teyzem oğlunun bana yaptığı oyuna... İki yüzlülük bu kadar olur... İkiyüzlü bu adam aynaya baktığında kendini nasıl görüyor acaba?

Hadi ben çok saftım aldandım... Benim gibi saf bir adama bunlar bu kadar acımasız mı davranmalı idiler... Ya şu gazetelerde aleyhimde yazdıkları yazılara ne demeli...

Dayımın, yengemin, nenemin, teyzemin eli var bana kurulan bu tuzakta. Söz de beni Emin Kılıç'tan kurtaracaklar ve eşimin koynuna sokacaklar...

İçerde, Müdürümüz Aziz Gözaçan'ın yanında İlköğretim Müfettişi Nurettin Uçkan var. O da içerden çıkmıyor bir türlü... Şimdi giremezsem bir daha hiç giremem Müdürün yanına... Daha fazla bekleyemezdim, kapıyı çaldım, "Gir!" sesini beklemeden itip girdim.

Müdülden Hoca'nın derslerine gitmek için izin isteyeceğim. Çünkü tutuklanıp bırakıldıktan sonra bana Hoca'nın derslerine gitmeyi yasaklamıştı.

Anlattım başıma gelenleri ve bana yapılanın iftira olduğunu... Müdür Bey:

"Ben yetkili değilim valiye git!"

"Efendim, beni oraya gitmekten men'eden sizsiniz; vali değil ki..." dedim.

"Olmaz, Valiyi görmelisin?" dedi.

Daha fazla ısrar edemedim. Valiye gidip niçin beni Hoca'ya göndermediğini soracağım.

Ama saçım, sakalım... Tıraş olmam lazım...

Doğru berbere... Taş taş üstüne olsa bu gün Valiyi görmeliyim. Bakalım ne varmış Hoca'ya gitmemde de bu denli korkutmuş bizim Müdürü bu Valimiz..

Bu kez de Valinin makamımın kapısındaayım... Vali'yi de yalnız bırakmıyorlar ki canım. Valinin makamına giren girene, çıkan çıkana... Ben sabırla bekledim. En sonunda "mesai bitti zili" çaldı. Bu zil üzerine içeridekiler Vali ile birlikte çıktılar.

Benimle birlikte bir kişi daha bekliyordu Valiyi. Vali bey bana:

"Bekle, şimdi geleceğim..." diyerek konuklarıyla birlikte aşağıya indi. Anlaşılan Müdür, benim geleceğimi telefonla bildirmiş kendisine...

Bu arada ben hemen Hoca'nın Karagöz caddesindeki muayenesine gidip durumu anlattım... Döndüğümde baktım ki Valinin arabası hükümet konağı önünde. Hemen yukarıya çıktım. Kapıyı vurarak içeriye girdim.

"Özür dilerim, sizi rahatsız ediyorum!"

Otur, şuraya dedi bana.

Ben de Müdür beyle olan konuşmamı anlattım. "Sizden dedim Hoca'nın derslerine gitmek için izin istiyorum dedim."

Bu sözlerim üzerine öfkeleni, kıpkırmızı oldu. Anladım ki bana izin yok...

Sonra kendini topladı. Bir Vali'ye yakışır biçimde:

"Ben nasıl derslere git diyebilirim sana. Olayların gelişmesini bekleyelim hele... Şimdi sen git, Müdürün ne derse onu yap!"

Bunun üzerine başka bir şey demem edepsizlik olacaktı Vali'ye karşı.

"Baş üstüne, baş üstüne !" diyerek koşarcasına çıktım Vali'nin yanından

Hiç beklemiyordum bu sonucu.

Hoca ile bu konuyu indirip kaldırmıştık. O, Valinin bizi koruduğunu söylüyordu... Ben ise

"Hayır bizi koruduğu falan yok, o tarafsız davranmaya çalışıyor ancak..." diyordum.

Anlattım Hoca'ya Vali ile olan konuşmamızı. Hoca ise Valinin bu olumsuz davranışına "Plan, aldırma... Vali bizden yana.."diyordu.

Ne planı yahu! "Ben nasıl olur da seni oraya gönderirim!" diyor. Bunun plan neresinde. Gerçeği bir türlü kabullenemiyor Hoca.

Herifler peşimizde, bizi gözetliyorlar. Eğer zerre kadar suç olacak bir davranışımızı yakalasalar bizi içeri alacaklar.. Biz hâla Vali bizi koruyor diyelim...

Ne var ki Hoca; "Valinin bizi koruduğunu, hatta Valinin bize karşı sempati duyduğunu..." o kadar rahatlıkla söylüyordu ki şaşıtm kaldım.

"Ben aynı kanatta değilim!" deyince ne aptallığım kaldı, ne alçaklığım... Vali bizi seviyor diyordu da başka bir şey demiyordu. Vali bizi seviyormuş da niçin benimle hocanın görüşmesine izin vermiyordu? Burada bir muhakeme bozukluğu vardı.

Hoca, gönderdiği birkaç yazının Vali tarafından kabul edilmesini Vali'nin bize sevgi duymasına yorumluyordu. Oysaki gönderdiği yazılar Hoca'nın dosyasına giriyor. Hoca bu bilmiyor. Hoca hep kendine yontuyor.

İyi adam, güzel adam ama hep kendi çıkarına yorumluyor olayları....

+

22. KIRK YEDİ YIL SONRA DÖNÜP NOTLARIMA BAKTIĞIMDA...

19.5.1962: Evet, 47 yıl sonra dönüp de notlarıma baktığımda olayın başlıca muhbir ve tertipçilerinden olan Cevat Güralp'la olan konuşmaları görüyorum. Kurşun kalemle yazdığım notlar biraz silinir gibi olmuşsa da okunuyor. Bu konuşmaları Gaziler caddesinde, eski Postanenin karşısında yapmışız...

Bu notları o günlerde yaşarken yazdığım için benim için önemi ve doğruluk payı büyüktür. Bakalım neler yazmışım:

Cevat Güralp'ın bir sorusuna yanıt veriyorum:

“Nazım Hikmet yasalara karşı gelmiştir. Onu kimse iyi diye savunamaz. Bizlerse yasalara saygı duymalıyız. Çünkü Anayasamız komünizmi yasaklamıştır. Biz Anayasaya karşı gelemeyiz...”

Anlaşılan o ki Cevat Güralp; ağızından laf koparabilmek için Nazım Hikmet hakkındaki görüşlerimi sormuş. Ben de o zamanki düşünce ve inandığım gibi bildiklerimi anlatmışım.

Bu konuşmaları yaparken Teyzem oğlu Necdet Sevinç de var yanımızda. O da bir tuzak soru ile konuşmamıza katılıyor:

“En iyi idare biçimi komünizmdir. Komünizmden başka kurtuluş yolumuz yok!” dyen Necdet Sevinç'e itiraz etmişim.

Şöyle demişim:

“Olamaz öyle şey... O baskı rejimidir. İnsanın elinden hürriyetini alır. Baskı, insan onuruna aykırıdır o rejim. Hele bir de öyle bir rejimin başına yetersiz, muhteris insanlar geçerse bütün teşkilatı ve meclisi uyutur kendine bağlarsa; işin içinden nasıl çıkacağız... İdeal bir yönetimde seçme seçilme hakkı olmalı. Bir rejimde demokrasi ve sosyal adalet olmalı.

Bu sözleri duyan teyzem oğlu Necdet Sevinç bana çıkışmaya başlamıştı. Nerdeyse ağlayacaktı; istediği gibi komünizmi övmediğim için... Bilmeyerek benim için kurduğu tuzaktan kurtulmuştum.

“Sen devrimci olamazsın!” diye beni aşağılıyordu teyzem oğlu. Kendine göre ben bu suçlamasına karşı çıkarak asıl devrimci benim diye komünizmi övmeliydim. O da gidip Emniyete istediği gibi rapor verecekti. Kendisini teselli etmek için, günlünü almak için komünizmi öveceğimi sanıyordu. Olmadı...

+

19.5.1962 Kapı çalındı. Gelen postacı. Tebligatı imzalattı. Açtım, baktım: “Savcılığın iddianamesi...”

Neye uğradığımı şaşırđım. Hiç beklemiyordum. Beklediğim “takipsizlik kararı” idi. 19.5.1962

+

23. ZÜBÜK...

12.6.1962 Evde eşimin pişirdiği kabak kavurmasından yemiştim. Dişimi fırçalamak aklıma bile gelmemişti. Yemekte bulunan biber salçası ön dişimin üstüne yapışmış. Öyle duruyormuş kıpkırmızı...

Kuşakçıbaşı ve yanındaki Tuncay’la karşılaşmayayım mı? Tam adamlarına rastlamıştım. Bunlar ilerden beri beni suçlamak için uğraşır dururlar.

Bana:

“Ağzını yıkamamışsın, bari sil!” demesinler mi... Ne kadar mahcup olduğumu tahmin edemezsiniz...

+

24. İFTİRACILAR...

18.6.1962 Müfterilerin evinin önünden, işyerlerinin önünden gidip gelmek istiyor canım... Onlarla karşılaşmayı, selamlaşmayı istiyor canım... Böylece onların karşımda ezilmişliklerini, yıkılmışlıklarını görmek istiyorum. Bundan da tanımsız zevk alacağımı sanıyorum. Gerçi bu duygu iyi bir şey değil; değil ama onların yaptıkları da çok kötü. Çok kötü oyuna getirdiler beni... Bana pek koyu bir kara çaldılar. Safliğimi kötüye kullandılar...

Ne kadar alçakça idi o gazetelerde yaptıkları iftiralar. Ne yaman aşağıladılar beni...

Emniyetle işbirliği yaptıklarını nasıl olmuş da anlayamamıştım. Çok üzülüyorum bir aptal yerine konmuş olmama... Ama bütün bunların acısını çıkarıyorum şimdi. Ne yalan söyleyeyim sokaklarda kendileri ile karşılaşmak için geziyorum genellikle... Çünkü beni görünce kaçacak delik arıyorlar da...

Bazen karşılaşıyorum da... Beni görür görmez uykudan uyanmış gibi dikleşiyorlar. Beni görür görmez bir uşak gibi iki kat oluyorlar...

Gülerek, zevkle seyrediyorum müfterilerin düştükleri bu ruhsal durumu... Bitmişler, ölmüşler... Günah, kötülük, işte böyle küçültür adamı. Belki de bana öyle geliyor...

Kolay mı bir adama iftira atmak... Onun iyi niyetini sömürmek... Onu rezil etmek. Mahkemelerde süründürmek...

Tutmadı attıkları iftiralar. Şaşkınlık içindeler... Bitkinlik içindeler. Cezalarını çekiyorlar şimdi. Yüzüme bakamıyorlar, benimle karşılaşmak istemiyorlar. Benimle karşılaştıklarında hangi yöne bakacaklarını şaşıyorlar...

Kaçırıyorlar gözlerini gözlerimden. Ben ise gözlerinin içine bakarak ruhlarındaki pislikleri görüyorum. Ruhlarının derinliğine girerek varsa biraz insanlıkları onu da almak istiyorum...

Hoşlanmıyorum bundan, iyi bir şey değil ama. İnsanın elinde değil ki.

Ama ben bunlara insan gibi baktım. Ben kendisine: "Olur böyle şeyler; aldırma!..." dedim. Teyzem oğlu bana: "Zübük!" diye bağırdı ve uzaklaşıp gitti... Bu da benim çok zoruma gitti... Bunu duymamıştım; bunu da duymuş oldum...

+

25. ÖNEMLİ OLAN...

27.6.1962 Kuran'da Recm konusunu incelerken (K. 5/44-45: "Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler zalimdir, kafirdir...") o günün koşullarını göz önüne almaksızın aşırı bir hassasiyet göstermemem gerekir.

Bu sırada beni rahatsız eden Elçin'i, Gülçin'i ve de eşimi üzücü davranışım; o anda kendime hakim olamayışımдан olmuştur.

Bu gibi işlerde Kuran araştırmalarım geriye bırakılmalıdır; çünkü Eşimi ve çocuklarımın gönlünü kırmaktansa kitabın kapağını kapatmak daha doğru bir davranıştır.

Önemli olan önce iş, sonra eş ve çocuklar, sonra da akraba ve dostlardır...

+

26 "KÜT!" DİYE BİR SES...

28.6.1962 Dün çocuklar biraz temiz hava alsın diye İstasyon tarafına götürdüm. Temiz hava, sessizlik iç acıcı idi...

Elçin'le Gülçin oynadılar da oynadılar. İkisi birden gülüp eğleniyordu. Sandalyelere, sıralara çıkıp çıkıp iniyorlardı. Bu arada ben de bir onlara bir de elimdeki dergiye göz atıyordum. Birden "Küt!" diye bir ses duydum. Hop etti yüreğim! Sağdan soldan "Çarptı, çarptı!" sesleri geliyordu.

Bir de baktım, Gülçin oturduğu sandalyeden tepesi üstü betona çakılmış; cambazlar gibi ayakları yukarda tepesi üstü, öylece duruyor...

O durumda yardıma çağırırımış gibi bana bakıyor. Kahveci, ben ve birkaç kişi hep birden koşuştuk. Gülçin'i yerden kaldırdık. Hem ağlıyor, hem de boynuma sarılıyordu...

Başını, boynunu yokluyorum kırık çikık var mı yok mu diye. Yok... Yalnızca dudağı patlamış, ağzından kan geliyor. Hemen eve dönüyoruz. Gülçin; beni teselli etmeye çalışıyor: "Baba! Bak bir şey olmadı..." diyor.

Durmadan bana sevgi gösteriyor. Durmadan sarılıp sarılıp beni öpüyor, ben de kendisini...

Benim gözüm Gülçin'in üzerinde; bir türlü rahat yatıp uyuyamadı gece... Dalıp dalıp gidiyor, irkilerek uyanıyor.

Sabah oldu Gülçin uyanmıyor, öğle oldu Gülçin uyanmıyor, ikinci oldu Gülçin uyanmıyor. Soğuk soğuk terliyor.

Ne de güzel uyuyor. Bir şey olmayaydı bari... 28.6.1962

+

27. TERTİP...

30.7.1962: Hoca'nın Mâanoğlu köprüsü bitişiğindeki bahçesinde piknikteyiz.

Hoca, yaptığımız bu pikniğe Tertip derdi. Hoca'nın bahçesinde, 15 günde bir, Gaziantep deyimiyle sahre yapardık. Hocanın bütün öğrencileri pikniğe katılırdı. Yemek pişirip yerdik.

Bu piknikte konuklarımız da var. Osman Aksoy, Av. Celal Kadri Barlas, Av. Hayri Öztaş..

Az sonra Hoca da geldi. Hepimizin ve konuklarımızın da gelmiş olduğunu görünce sevindi. Sevinci gözlerinden okunuyordu...

Hemen sehpa açıldı, notalar sehpa üzerine yerleştirildi. Musikiye geçildi. Hocamız, neşelendikçe meşki kesiyor ve aklına geleni söylüyor:

“Musiki haram diyorlar; evet, o musiki haramdır. Bu musiki ise haram değildir. Çünkü bu musiki Allah diyor. Haşa!. Onların dediği Allah değil!..”

Hoca ayağa kalktı, sözlerine anlamlı anlamlı gülen Celal Kadri Beyin yanına giderek elini, ardı ardına, iki kere öptü...

Hoca, sık sık İngilizce üç kelime söyler. Sonra bunların Türkçesini de söyler: Dini-Felsefi-İlmî... Görüşlerinin bu açıdan olduğunu söyler. “Hiçbir şey olmasın ki bu üç kelimenin süzgecinden geçmemiş olsun!” der.

Hoca devamlı anlatıyor:

“Tasavvufla uğraşan bir kişi herhangi bir sorunla karşılaşınca hangisi diye düşünüp bir karara varmalıdır. Tasavvufun görevi budur.

Horoza buldun mu hallonmayacak sorun yok. Öküzü boynuzundan yakalamasın. Bende o kuvvet var...

İsmail Hakkı şöyle buyurur:

Derviş yapacağın iki şey vardır:

1. Az konuşmak,
2. Az yemek

Güneş kadar vücuda zararlı bir şey yoktur.

İsa'nın en büyük düşmanı Hıristiyanlardır...”

+

Tuhafıma giden bir nokta var. Hoca, bu Osman Aksoy'la

buca yıldır arkadaş olduklarını söyler... Hoca'nın yaşı şu, Osman Aksoy'un yaşı şu...

Bu zamana değin birbirlerini anlayamamış olmaları şaşırtıcı bir olay. Hala yeni yeni fikri tartışmaya giriyorlar. Öyle sanıyordum ki birbirleri ile tartışacak konuları kalmamış olmalı idi bu zamana değin. Ama bir fikir birliği yok aralarında...

+

Hoca konukları ile biz de ayrı bir yerde topluluk oluşturmuşuz.

Yılmaz anlatıyor:

"Babam bana, Kuran-ı hatmettirdi. Din hocamla Cuma namazına gitmeme de ses çıkarmazdı. Hatta Polat ile Yıldız bacım iki kere hatmettiler Kuran'ı..."

Bunu sözler üzerine Boyacıbaşı:

"Nasıl izin verdi de sen o eski yazıyı öğrendin. O Kuran'a emek verdin... Olur mu böyle şey!.. Yazık değil mi sekiz yaşında bir çocuğa Kuran öğretmek..."

Yılmaz:

"Babam, demek ki bir şey görmemiş!" dedi ve konuyu değiştirdi.

Yılmazın bu anlatımları bana inandırıcı gelmedi...

+

28. YENİDEN DOĞUŞ'UN BAŞLANGICI...

1.10.1962 Dönüp geçmişime baktıkça utanca düşünüyorum. Acınacak, sıkılacak, utanılacak görüntülerle karşılaşıyorum.

Bunları ben mi yapmışım, ben böyle mi imişim diyerek ağlıyorum, uğunuyorum...

Kendi aptallıklarımı, kendi haksızlıklarımı, kendi yanlışlarımı gözlerimin önünden geçirince "bunları nasıl yapmışım" diye hayıflanıyorum.

Bu sorumsuzlukları nasıl yaptığımı ben de bilemiyorum.

Arada bir kendimi yargılıyorum.

Toplumun vereceği yargı benim için önemli değil; çünkü hiçbir yargıç beni benim kadar bilemez,

Yargılayamaz ve cezalandıramaz...

Bu geçmişle nasıl yaşacağımı düşünüyorum.

Geçmişimden kaçıp gizlenmek istiyorum bir yerlere. Nereye gitsem, nereye gizlensem, yine yaptıklarım geliyor gözümün önüne...

Geçmişim benimle birlikte gidiyor gittiğim her yere...
Nereye gidebilirim ki, geçmişim içimde...

Peki, böyle bir adamın yaşamaya hakkı yok mu?
Yaşamasın, kendini öldürsün mü?..

Sorunun yanıtını yine ben veriyorum. "Hayır, ölmeyeceksin, yeniden doğacaksın..."

Geçmişinle yaşacaksın; ancak geçmişinden ders alacaksın..."

Şimdi çok mutluyum; çünkü kendimi tanıyorum...
Artık bütün kötülöklere öldüm, yeniden doğuyorum...

Olgunlaşmak istiyorum; geçmiş yanlışlarıma çakılıp kalmak istemiyorum.

Bazen şöyle diyorum: "Geçmiş yanlışlarımla olmasa ben nasıl doğruyu bulurum?.."

Anlaşılan olumsuz davranışların da olması gerekiyormuş insanın olgunlaşması için...

Olumsuz davranışlarımla değerlendirerek olgunlaşmak istiyorum.

İşte böyle, kendimi bildiğim ve bir hedef belirlediğim için çok mutluyum.

Kuran'da şöyle bir ayet var.

Tam bana göre:

"Oku kitabını! Bugün hesap sorucu olarak sana nefsin yeter!" (K. İsrâ. 17/14)

1.10.1962

+

29. MUSİKİDE HAYAT DERSLERİ ÖĞRENCİLERİNE GENELGE...

2.10.1962: Yeni bir yaşam ve inanç felsefesi doğmuştur. Hepimiz bu yolun yolcusuyuz.

Bu yol sorumluluk yoludur. Bu yol kendini, kendin tarafından yargılama yoludur. Bu yol kusurlarını giderdiğin takdirde kendini beğenme yoludur.

Kendimizi beğenelim. Kendimizi beğenmiyorsak kusurlarımızı gidererek beğenmeye çalışalım. Kendimi beğenmek için düşünce ve davranışlarımızı durmadan gözden geçirelim.

Olumlu düşünce ve davranışlarımız var diye. İşimiz bitmiş sayılmaz. Olumlu düşünce ve davranışlarımızın etkisi altında kalarak kendimizden geçmemeliyiz. Olumsuz düşünce davranışlarımızın üzerinde duralım. Onların üzerine yüklenelim.

Olumlu ve olumsuz düşünce ve davranışlarımızı istersek, bizden daha iyi gören, bizden daha iyi duyan, bizden daha iyi bilen kimse olamaz, olması doğa yasalarına aykırıdır.

Olumlu ve olumsuz düşünce ve davranışlarımızı, görmek istersek, en iyi biz görebiliriz. Olumsuz düşünce davranışlarımız olacak. Çünkü 20. asrın olumlu bilgilerinin ışığı altında, sağduyu sahibi olarak kabul etmeliyiz ki, atalarımız hayvan âleminden gelmektedir. Bunu göz önünde tutarak olumsuz düşünce davranışlarımızı olumlu hale getirmek zorundayız.

Bu yolda kararlı olmalıyız... Bunu yapmadığımız sürece kendimizi beğenmeye hakkımız yoktur. Çünkü insan görünüşünde hayvan olarak kalmayı benimsemiş oluruz.

Düşünce ve davranışlarımızda olumlu olmak için çaba göstermeliyiz. Bu çaba zor olacaktır, yorucu olacaktır, çok sürecektir; ancak yılmayalım, çalışalım, çalışalım, çalışalım...

Şimdi yeni düşünce ve yaşayışımız yüzünden acılara katlanmaya hazır olalım. Düşünce ve yaşayışımız yüzünden bizlere yapılacak olan tedirgin edici suçlamalar karşısında sabırlı ve sessiz olmalıyız. Uğrayacağımız haksızlıklar, eğer özden isek, bizleri dünya görüşümüze daha çok bağlayacaktır.

Uğrayacağı haksızlıklar karşısında dönüş yapanlar kişiliklerini yitirmiş olurlar.

Birbirimizin yaşamı ile yakından ilgilenelim. Sorunlarımızı çözmek için bir araya geldiğimiz de kadın, erkek ayrımı yapmayalım. Birbirimizi ziyaret ettiğimizde kadın, erkek ve çocuklarla bir arada olmaktan sıkılmayalım. Çocuklarımızın bizler gibi olmasına yardımcı olalım.

Sorunlarımıza çözüm bulmak toplandığımızda; hep birlikte düşünelim, tek tek konuşalım, konuşmamız gerekirse konuşalım...

Düşünce ve yaşayışımızı sevelim. Düşünce ve yaşayışımız uğruna katlanacağımız acılardan mutluluk duyalım. Gerekçeli (Beraat kâğıtlı) yaşayalım. Kendimize güvenelim. Kendimizi beğenmeye çalışalım. Kendimizi beğenme yolunda karışılacağımız güçlüklerden yılmayalım ki yaşamaya hakkımız, ölmeye yüzümüz olsun...

Kendimize karşı sorumlu olma görevi (Sorumlu insan olma görevi) tabiat ana tarafından hepimize verilmiştir. Başkalarının bu sorumluluğu duymaması duyup da yapmaması yüzünden bizleri bu yükümlülükten kurtarmaz. Biz, kendimizden ve kendimize karşı sorumluyuz...

Görevimiz ağırdır, ağır olacaktır. Görevimizin ağır olmasının nedeni insanoğlunun sorumlu yaşamaktan kaçınmış olmasıdır. Bu kardeşlerimize karşı göstereceğimiz sevgi ve örnek yaşayışımız onların da sorumlu olarak yaşamalarını sağlayacaktır. Kısaca onların da yeniden doğuşlarında payımız olmalıdır.

Yeni bir inanç ve yaşam felsefesi doğmuştur. Bu yol sorumluluk yoludur. Bu yol kendini yargılama yoludur. Bu yol gerekçeli (Beraat kâğıtlı) yaşama yoludur. 2.10.1962

+

30. UNUTKANLIK...

4.10.1962: Hava bulanıktı. En dikkatsiz bir kişi bile biraz sonra yağmur yağacağından kuşku duymazdı.

O gün işe giderken "Bu gün havada yağmur var. Yağmurluğumu alayım!" demiştim.

İşten öğle yemeği için eve dönmek zamanı geldiğinde pencereden baktım ki yağmur ıslatacak derece yağıyor. O

an aklıma yağmurluk geldi; ama, ne yazık ki, aklıma almak geldiği halde, yağmurluğu (şemsiyeyi) evde unutmuştum. Yağmurluk evde unutulunca kişi ıslanacak ve hatta hasta olmak tehlikesiyle karşı karşıya kalacak.

Bir yağmurluk unutkanlığı nelere mal olacak. Aklına gelmişken yağmurluk almayı unut. Şimdi dışarıda yağmur yağıyor ve ben yağmurluğu unuttuğum için pencereden bakarak yağmurun dinmesini bekliyorum. Boşu boşuna vakit geçiriyorum.

İşte böyle yağmurluğu almayı unutursan pencereden bakarak yağmurun dinmesini beklersin...

Unutkanlık mı, ihmalkarlık mı?... Ne dersen de...

+

31. BOŞ MASA OLDUĞU HALDE...

13.11.1962

Bu gün böyle denk geldi.

Kahvaltımı lokantada yapmam gerekti.

Oysa ben kahvaltımı evde; eşimle, çocuklarımla birlikte yapmayı severdim.

Bu gün nasıl oldu da böyle bir karar verdim.

Günlerden Ramazan'dı.

Lokantada boş masa vardı.

İçerde de benden başka müşteri yoktu.

Bir de baktım, diğer masalar boş olduğu halde,

Tanımadığım biri geldi, benim masaya oturdu.

Bu davranışı ise beni kuşkuya soktu.

Niçin boş masalara oturmadı da geldi karşıma oturdu.

Kahvaltısını ısmarladı.

Oruç yemiş olmasının gerekçesini açıkladı:

“Midem ağrıdığından zorunlu olarak oruç yiyorum...”

Gerekçesini bana açıklamaya ne mecburiyeti vardı....

Bir yanıt vermesem olmazdı...

“Miden ağrımasa oruç tutar mıydın?”

“Evet!, Elbette orucumu tutardım. ”

Biraz durakladıktan sonra, bir açıklama daha:

“Benim babam hoca...

Ama babamın hoca olmasının ne yararı var bana...”

Deyince ben de:

“Öyle ya babanın sini (mezarı) ayrı, senin sinin ayrı...

Girecek değilsiniz ya aynı sine...”

Bir süre sustu. “Lanet olsun bizim toplum insanı rahat bırakmıyor...

Hepsi oruç tutuyor; bizi de oruç tutmaya zorluyor...”

Anlaşılan bu adam beni söyletmek istiyordu.

Benden aldıklarını da başkasına vermek istiyordu.

“Toplumdan çekinmesen oruç tutmaz mısınız?”

Bu sorum üzerine ürktü.

Karşılık vermedi; yanıt olarak sadece güldü...

Sonra birdenbire dedi ki:

“Beni anlayamazsın ki?”

Biraz durakladıktan sonra,

Tepeden inme bir soru yöneltti.

“Dinin, namazın, orucun sizce bir zararı var mı?

Dinlerin insanlara etkisi olur mu?”

İşte bu soru üzerine anladım ki,

O kadar boş masa varken bunun gelip karşıma oturması boş değildi.

Yine de şöyle demekten kendimi alamadım.

Ben bu huyumdan bir türlü kurtulamadım.

“Din, insandaki sorumluluk duygusunu yok eder...”

Sorumluluk duygusu olmayan insan ise başkalarının yolundan gider...

Dinden kastım: Binlerce yıl öncesinden insana dayatılan şeriattir.

Bu zihniyet kendileri gibi düşünüp inanmayan insana kafir demiştir..."

Bu sözleri söyledikten sonra çantamdan bir kâğıt kalem çıkardım.

Bu söylediklerimi bir kâğıda iki kere yazdım,
Yazdıklarımı da imzaladım...

Sonra kâğıdı ortasından ikiye böldüm.
Birini kendisine verdim; diğerini de ben aldım.

Böyle yapmaktan amacım söylediklerimin yanlış anlaşılması idi...

"Ne olur, ne olmaz!" diye Necdet Sevinç ve Zekeriya Beyaz'ın iftiralarından sonra kendime göre aldığım önlemdi...

Kendi kendime karar almıştım.
Bundan böyle konuşmalarımı iki sayfa olarak yazacaktım.
Böylece kendimi güvence altına alacaktım.

Bakalım bir yararı olur mu?
Başım belâdan kurtulur mu?

Hayri Balta, 13.11.1962

32. CEHALET ÇEMBERİ...

22.11.1962: Şu an bilgisizliğimin acısını daha derinden hissediyorum.

Bilgisizliğimden ötürü genzim sızlıyor, gözüm yaşarıyor, oturup hüngür hüngür ağlayasım geliyor.

Doğru dürüst bir ilkokul öğretimim bile yok; ilkokulda öğrendiklerim silinip gitmiş...

Kültürel bakımdan sıfırım. Daha doğru dürüst bir kitap bile okumuş değilim. Gençliğimi boşa geçirmişim.

Şimdilerde ise ekmek parası çıkarmaya çalıştığım için okumaya da zaman bulamıyorum. Oysa bilmek, öğrenmek özlemi beni çıldırtıyor... Bilmek, öğrenmek isteği karşısında histeri nöbetine tutuluyorum sanki.

Bu utanç içinde yaşamaktan bıktım. Yolda biri ile karşılaşsam yüzüne bakmaya, selam vermeye utanıyorum. Ne olursa olsun bu bilgisizlik çemberini kırmak zorundayım..

Keşke bilgisiz oluşumu bilmeyeydim. Belki bu denli rahatsız olmazdım. Zaman yitirmedin, hiç olmazsa dışarıdan, ortaokulu bitirmeye çalışmalıyım.

Bu nedenle Amerikan Hastanesi yetkililerine bir öneride bulunmak istiyorum:

“Saat, 9’da iş başı yapayım, yemeğe çıkmadan, günde 6 saat çalışayım; ücretim de buna göre verilsin...”

Sonra aklımdan geçen bu önerimi yapmaya çekiniyorum. Bu önerim kabul edilmeyeceğini biliyorum da ondan... Ama ne var ki aklımdan geçiyor işte...

Cehalet çemberi böylesine mi zormuş...

Hayri Balta,

X

Sayın Balta,

Fazlaca okumaya gerek yok.

Fethullah’ın lise diploması dahi yok; fakat 35 milyar dolara hükmediyor (ettiriliyor).

“Keşke bilgisiz oluşumu bilmeyeydim.” İşte buna diyecek bir şey yok. Bunu söylemek, gerçekten de bilginin söylediği bir sözdür.

Bilmek, henüz bilgisiz olduğunu bilmektir.

Saygı ile...

A. DURSUN, 7.5.2010

+

33. BİR SÖYLENTİ...

17.1.1963: Eşim duymuş gittiği bir düğünde.

Gaziantep’in neresinde bir düğün, neresinde kadınlar arası bir toplantı olursa olsun veya kırdı, bayırda, aile bahçesinde bir araya gelen kadınlar; hangi kadının boynunda

gerdanlık, dudağında boya, kulağında küpe, kolunda bilezik göremezlerse hemen şöyle diyorlarmış: “Bu kadın da Emin Kılıççılardan...”

Gerçekten böyle miydi, bileziğe, yüzüğe, küpeye, beşbirliğe karşı mı idi bizim topluluk. Ama bir şey dikkatimi çekerdi. Bize gelen kadınlar makyaj yapmazdı.

Bu konuda bir uygulamamız yoktu. İsteyen istediğini takardı, kimse de kendisine karışmazdı. Ama halk bizi böyle algılıyor. Belki de bize mensup olan kadınların gösterişten kaçınacağını sanıyor.

Gerçi bize gelip giden bayanlar içinde ziynet eşyası takanlarla, makyaj yapanlarla karşılaşmadım. Anlaşılan alçak gönüllü (mütevazi) bir yaşam sürdürenlerin, zenginliklerini gösterir ziynet eşyasını takmayı, makyaj yapmayı kendilerine yakıştıramıyorlar ve halk da bizlerin gösterişten sakındığımızı sanıyor...

+

Bir insan gerekçeli yaşadığı sürece yükselir.

Cennet, huzur ve güven içinde olmak demektir.

Hayri Balta,

+

34. İNÖNÜ'NÜN ÇABASI...

6.4.1963: İnönü bu gün biz halk çocuklarının değil de; mutlu azınlığın sözcülüğünü ve koruyuculuğunu yapıyor.

Her an yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya olan Hükümetin yıkılmaması için elinden gelen çabayı gösteriyor.

Masanın dördüncü ayağını oluşturmaya çalışıyor. Bizleri de kendisine yardımcı olmaya çağırıyor.

Atatürk'le birlikte kurdukların Cumhuriyetin bütün bütün yıkılmaması için verilmemesi gereken ödünleri veriyor.

İkinci Dünya Savaşında ateşten kurtardığı bir ülkenin bir kardeş kavgasına girmemesi için elinden geleni yapmaya çalışıyor. Bekliyorum, bunu önlemeye ömrü yetecek mi?

+

35. KENDİMLE KONUŞMALAR...

17.6.1963: Ulan bin kere dedik sana. “Tanrı'ya karşı gelme!” diye. Niçin güçsüz istencin (iraden) bu denli.

Bak işte ellerinin içi yanıyor; boynunun damarları ağrıyor, başın zonklıyor, sol kürek kemiğinin üzerindeki bir damar acı acı ağrıyor.

Üstünde bir kırıklık, bir eziklik var. Artık bu sorunu çözümlemelisin.

+

36. ANADOLUDAKİ AYDINLAR...

17.6.1963 tarihli Vatan gazetesinin 3. sayfasındaki "Politika ve Ötesi" köşesindeki Mehmet Kemal'in "ANADOLUDAKİ AYDINLAR" başlıklı yazısını okuduktan sonraki düşüncelerimdir: ...)

Açıklamada belirtilen yazıyı okuyunca çok duygulandım. Yazar, sanki bizimle yaşıyormuş gibi yaşamımızı betimlemiş.

Gerçekten Anadolu'nun, özellikle Gaziantep'in, durumu yazıda belirtildiği gibidir. Şöyle ki: Kentimizdeki düşünen aydınlar, caddelerde, sokaklarda, kırlarda gezerken siyasi polisin ezici, kahredici bakışları ile göz göze gelmektedir. Anlayışsız ve ilkel kişiler tarafından parmakla gösterilerek alaya alınmaktadır. Beddualarla, küfürlerle karşılaşmaktadır. Ayrıca bağnaz vaiz ve hocalar tarafından cami kürsülerinde; Allahsızlığı, dinsizliği, komünistliği dile getirilmektedir.

Böylece asırlarca kendi halinde yaşayıp giden dindar yurttaşlarımızın dinsel ve duygusal duyguları tahrik edilmektedir. Tahrik edilenlerin bir kısmı aydınlara yazılı ve sözlü olarak sataşmaktadır. Bu yüzden laiklik ilkeleri ile bağdaşmayacak ulusumuz için yüz kararı olaylar olmaktadır. Bu olaylarla karşılaşan düşünür aydınlar yurt yönetiminin 27 Mayıs'tan sonra aldığı nazik ve olağanüstü koşulları göz önüne alarak işi başından aşkın üçayaklı bir masada iş görmek sorunda kalan sayın İnönü'ye iş çıkarmamak için susmakta, ortalığın durulmasını sabırla beklemektedir.

Ne var ki aydınların bilinçli suskunlunu "sükût ikrardandır" anlamına alan densizler, Emniyetle de işbirliği yapmış olmanın verdiği güven ve rahatlıkla Arap ideolojisiyle başka ideolojilere bilerek veya bilmeyerek hizmet etmektedir. Karşılaştığı ileri görüşlü yurtsever aydınların üzerine çullanmaktadır. Onlara kara çalmakta, çamur atmaktadır.

Üstelik bir de Emniyete komünist olarak fişletmektedir ki bu olaylar yurtsever düşünür aydınların sesini kısmaktadır.

27 Mayısçı olduğunu söyleyen yöneticiler biz 27 Mayısçıları; Bayarcı, çıkarıcı, ırkçı ve nurculara ezdirmemeli; hiç olmazsa bizleri yasal olarak korumalı ve zorbalar karşısında dayanaksız koymamalıdır.

Geçmiş dönemin yaralarının sarılması gerekçesi ile aydınların baskı altında tutulması 27 Mayıs'ın ömrünü kısaltmaktan başka bir işe yaramaz.

Aydınlara yapılan bu baskı; aydınları yurt sorunları üzerinde düşünmekten, düşüncelerini söylemekten ve üzerine düşen görevi yerine getirmekten soğutmaktadır.

27 Mayısçı olduğunu söyleyen hükümet Atatürkçüleri ve aydınları sahipsiz koymalı; öyle ki desteklemelidir.

Anayasamızda belirtilen düşünce ve vicdan özgürlüğü yanında düşünceleri açıklama özgürlüğü güvence altına alınmalıdır. Bu evrensel değerlerin tek yanlı uygulanmasına seyirci kalmamalıdır. Bu seyirci kalışın komünistliği istenir duruma getireceği ve hâttâ komünizmin işine yarayacağı artık bilinmelidir.

Aydınlara yapılan bu yersiz ve gereksiz baskıdan zarar görecektir olan yalnız ulusumuz olacaktır.

Hele Atatürkçülükte duraklama yaparak aydınları nurculukla komünistlik arasında bir seçme yapmaya zorlamak çok büyük bir yanlıştır. 25.6.1963

Hayri Balta

+

37. MÜZİK AŞKI...

26.6.1963: Sağlığın iyiye doğru düzelmekte. Bunun değerini bil. Bozma, baltalama.

Musikiye girmek için güçlü olmak gere Musikide geride kalırsan boyunduruk takarlar sana...

Sen de onur varsa, insanlıktan zerre değin; musikide uçacak değin ilerlemelisin...

İşte bir türlü yaramıyor sana; yine ağrıyor boğazın, boynun, omuzun... Ellerin yine yanıyor acı acı... İsteksiz isteksiz, duracakmış gibi çalışıyor yüreğin.

Başında, gözlerinde ağrı; sen niçin önem vermiyorsun bu habercilere...

Bak sağlığın yine bozulmakta, yürek çarpıntılarının yine artmakta. Kendine hâkim olmalısın, gidişin gidiş değil...

Aklı başında kimse bile bile Cehennem ateşine girmez. Bu sorunu çözümlemelisin artık.

+

38. SABRETMEK GEREKİYOR...

25.7.1963: Düşünüp duruyorum. Şu çocuklar büyüse, söz dinlese, susunuz dediğim zaman sussa...

Ya da iki odalı bir evimiz olsa, odanın birine kapağı atsam... Ya da bir iki ay için kafamı dinlendirecek bir yere gidebilsem. Ya da bağa gidip bir iki ay kalsam diye düşünüyorum...

Hiç olmazsa oralarda sessiz sedasız bir ortamda okuyup yazabilirdim...

Evet, insan, rahatça okuyup yazabileceği bir ortamın özlemine çekiyor.

Geçim zorluğu, çalışmak zorunluluğu, yoksulluk, yorgunluk üst üste geliyor. Okumaya, yazmaya zaman kalmıyor. Bu durumda sabretmekten başka çıkış yolu yok...

Bu geçim zorluğu, darlık, yoksunluk, yokluk bir gün de düzelmez. Zaman gerekir.

Olduğu kadar olsun! Ne yapalım zorla güzellik olmaz ya... Biz de yazgımıza razı olmak zorundayız. Yazgımızı değiştirmeye gücümüz yetmiyor işte.

"Sabreden derviş muradına eremiş!" derler. Ben de sabretmeliyim. Şu an için sabırlı olmaktan başka yolum yok. Dayanmak zorundayım...

+

39. ÇEKİNGEN AŞIK...

5.11.1963

Hemşirelerin oturma odası.

Odamdan görünmez orası...

Konuşması, gülüşmesi çok güzel gelir kulağa.

Bu da yetiyor beni yakmağa...

Boylu boslu, yaşına göre çok gösterişlidir.

Çok da güzel görünür göze kâfir.

Her gün gelir bitiřimdeki odaya.
Göremem kendisini duvar var aramızda.

Dedim ya ancak sesi, gülüşü gelir kulağa,
Bu ses, bu gülüş çok tatlı gelir bana...

Tatlı tatlı gülümser her karşılaşmamızda...
Bir kere konuşmadım karşı karşıya...

Her gülüşünde ürperir her yanım.
Her karşılaşmamızda vites değiştirir canım.

Konuşmalarını, gülüşmelerini sanki bana,
Duyurmak için yapıyor yandaki odada.

Ben pısrık da, pusar dinlerim.
İçimde kalır ilgim, hislerim...

O da bunu bilir.
Üstüme üstüme gelir...

Hissederim ilgi duyduğunu,
Bilirim aramızda birçok engel olduğunu...

Niçin bu kadar neşeli,
Niçin bu kadar şen...
Bir gülüşüne bile
Dayanamam ben...
Hayri Balta, 5.11.1963

+

Ne güzel bir aşk şiiri!
Fevzi Güneç, 9.4.2010

+

40. HANGİSİNE YANAYIM...

5.11.1963: Kendimi beğenir gibi oluyorum.

Ne var ki dönüp kendime bakınca hiç de beğenecek
yanım olmadığını görüyorum.

Cahilliğimden utanıyorum.

Bu cehalet çemberini nasıl kıracağım.
O denli bilgisizim ki bunun altından nasıl kalkacağım.

Ama halk, en yakınlarım bile beni komünist olarak biliyor.
Bilen bilmeyen bana komünist diyor...

Komünistlik bir bilgi ve kültür işidir.

Komünist olmak için; akılcı ve bilimsel bir dünya görüşüne sahip olmak gerekir.

Bense şunun şurasında bir ilkokul mezunuyum. İlkokulda öğrendiklerimin yüzde doksanını da unutmuşum...

31 yaşımda olmama karşın bir hiçim.

Oysa komünist ben yaşta adını tarihe yazdırmış bir kişidir...

Komünistlik; bilgili ve kültürlü bir kişinin işidir...

Ben, kendi cahilliğime mi yanayım;

Bana komünist diyenlerin cahilliğine mi yanayım?

+

41. KENDİ KENDİNE GELİN GÜVEY OLMAK...

5.11.1963 Bu tarihlerde tanınmış Piyanist Suna Kan Gaziantep'e gelmişti. "İlinizde müzisyen var mı?" diye sormuş olacak ki; bizim Hoca'dan söz etmişler. O da merak etmiş, "Mümkünse bir görüşelim!" demiş.

Durumu Hocamıza bildirmişler. O da "Olur, gelsin görüşelim!" demiş...

Gelmiş, Hoca ile görüşmüş; az da olsa biraz konuşmuş. Sonra da zamanının azlığından söz ederek izin isteyip gitmiş.

Öğrencileri Hoca'ya sormuşlar. "Nasıl buldun?"

"Yandı o, vuruldu o!" diye kendisine pay çıkarmış.

Ne var ki Suna Kan bir daha Hoca'nın adını anmamış, Hoca'yı arayıp sormamış.

Bu konu Hoca'ya sorulduğunda Hoca da: "Hayatı kaymış onun; niçin beni arasın?" demiş...

Hocamız bu! Kendi kendine gelin güvey olmayı çok sever... 5.11.1963

+

42. UNESCO

5.11.1963 Unesco gelmiş kentimize. Temsiller verip duruyor Halkevi'nde... Sergi düzenlemiş kütüphanelerde. Gidenlerin az olduğundan yakınılıyor. Nasıl gitsin halk çocukları... Biletler pahalı: En az 10 lira.

Parayı veren düdüğü çalıyor. Düdüğü çalanlar hep varlıklı kişiler.

Bildiğime göre Unesco uluslar arası bir kültür etkinliğidir.

Halkın yararlanması amacı ile kurulmuştur. Unesco, Bilgisiz halk yığınlarının bilinçlenmesine katkıda bulunmak için etkinliklerde bulunur.

Gel görelim ki yoksul, bilgisiz halk yığınlarının Unesco'nun kentimize geldiğinden haberi bile yok. Olsa bile her bilet 10 lira, nasıl verecek de 10 lirayı da girecek içeriye...

Gönül isterdi ki halk için parasız olsun. Gelsin, görsün, anlasın dünya nasıl değişmiş...

Ama halk yığınlarının uyanması; ne bizimkilerin ne de batılıların işine gelir...

Çünkü halk uyanırsa şimdiki parti liderlerini barlarda kapıcı, il başkanlarını da yüznumaralara bekçi durdurur. 5.11.1963

+

43. DURUM SAPTAMASI...

15.2.1964 günü Sayın Öğreticime uğramıştım.

Bu buluşmamızda konu günümüzün durumundan açılmıştı. Bu arada ben, ilerici, saygı değer yazarlarımızdan Çetin Altan'ın da yazılarından ötürü hakkında dava açıldığını söyledim. Bunun üzerine Sayın Öğreticim memleketin durumu hakkında şu görüşlerini dile getirdi:

"Çetin Altan, İlhan Selçuk, Aziz Nesin, Falih Rıfkı Atay ve diğerlerinin görüş ve düşünceleri hiç de bizden aşağı değildir. Öyle olduğu halde başında İnönü gibi bir adamın bulunduğu hükümetin irticayı benimsemiş olduğunu görememiş olmaları büyük bir eksiklik. Yok, görüp de hâlâ yazı yazmaya hâlâ devam ediyorlarsa bu da onların davranışlarının anlamsızlığını gösterir.

Biz nasıl vedânâme yazarak sahneden çekildikse; bu

yazarlar da başında İnönü'nün bulunduğu hükümetin irticayı benimsemiş olduğunu görerek bizim vedânâme örneği bir yazı ile durumu açıklayıp sahneden çekilebilirlerdi.

Duymalıydık ki; Çetin Altan bir büro açmış avukatlık yapıyor. Falih Rıfki Atay inşaat müteahhitliği yapıyor. Aziz Nesin nakliyatçı, İlhan Selçuk başka bir işte...

Böyle yapmadıklarına göre başında İnönü gibi bir adamın bulunduğu hükümetin irticayı benimsemiş olduğunu görememeleri büyük bir eksikliktir; yok gördükleri halde yazmaya devam ediyorlarsa ne yaptıklarını bilmemelerindedir.

Adı geçen bu yazarlar “var” sayılırlar. Var mı sorumlu, yok mu sorumlu?.. Elbette var sorumlu... Var sorumlu olduğuna göre; var'lar sorumluluklarının gereğini yerine getirmelidirler. Yerine getirmedikleri sürece başlarına her şey gelebilir; ancak, bizim buna üzülmeye hakkımız yoktur. Üzülmeyiz... Çünkü başlarına gelecek olayın yaratıcıları kendileridir. Bizim başımıza gelenler ise, “Kaza” faslına girer. “Kaza” ya rıza göstermek gerekir. Netice herhalde olumlu olur...” dedi.

Sayın arkadaşlar, biliyorsunuz, “Gaziantep’i Tanıtıyoruz” adlı dergide mülakatlarımız yayınlanıyordu. Mülakat bitti. Yakında ise bir imamla olan mektuplaşmamız yayınlanacaktı. Fakat yukarda belirtilen düşünce uyarınca Sayın Öğreticim bana: “Şimdi git, Oğuz Göğüş’ü (Oğuz Göğüş, “Gaziantep’i Tanıtıyoruz” adlı derginin sahibidir.) gör. Ona söyle: Kendisine verdiğimiz imamdan gelen mektup ve İmam’a gönderdiğimiz mektup örneklerinin yayınlanmasını önce biz de arzu ediyorduk. Fakat şimdi o arzumuzdan feragat ettik. Ama yayınlayıp yayınlamamak kendisinin bileceği bir iştir. Yalnız bilsin ki biz yayınlanması isteğimizden caydık, de...” dedikten sonra:

“Şimdi biz, Cetin Altan, İlhan Selçuk, Aziz Nesin, Falih Rıfki Atay ve benzeri yazarların yazı yazmakla iyi bir iş yapmadıklarını, kendilerine düşenin yazı hayatından çekilmek olduğunu söyleyip de bizim irtica ile çatışır durumda olan yazılarımızın yayınlanmasını istemekle biz de eksik iş yapmış olmaz mıyız?..

Biz, başında İnönü'nün bulunduğu bir hükümetle çatışacak, onun düşünce ve planlarını bozacak bir duruma

düşmeyiz. Buna hakkımız yoktur. Bizim İnönü'ye saygımız vardır, sevgimiz vardır. Önce kendimize doğru olmalıyız... Bizden eksik iş zuhur olmaz. Bu önemli bir istasyondur. Bu konuyu bütün arkadaşların bilmesi iyi olur!" dedi.

Buna göre "Gaziantep'i Tanıtıyoruz" adlı dergide bizimle ilgili yazılar yayınlanırsa bilinsin ki bu yazılar bizim isteğimiz dışındadır.

Hayri Balta,
Yazman

NOT:

Sayın Öğreticim; 27 Mayıs Devrimi'nden bu güne kadar geçen zamanı üç safhaya ayırarak şöyle demektedir:

1. İrticaya taviz verilmesi,
2. İrticanın gelişmesine göz yumulması,
3. İrticanın benimsenmesi,

Bir ve ikinci safhada sahnede kalmaya gerekçemiz (beraat kağıdı) olduğu halde üçüncü safhada gerekçemiz yoktur. Sahne terk edilecektir. 15.2.1964

+

44. DALGINLIK

7.4.1964: Dün Güney Ecza Deposundan gelen faturaları ödenmesi için yukarıya gönderdikten az sonra çağırıldılar beni yukarıya.

"Hayri Bey, bu faturaları gözden geçirdiniz mi? Geçirmediniz mi?"

"Geçirdim!"

"Ya bu 300 liralık yanlışlık ne?"

Şaşırdım...

Çok mahcup oldum, utandım.

Kulaklarıma kadar kızardım.

"Nasıl olmuş da gözümünden kaçmış!" diyebildim.

Ama gel sen sor bana bunu...

Abdullah Bey (Abdullah Sinek) ve Mehmet Ağa karşısında olmamalıydı bu...

Aşağı büroma geldim.
Epey bir süre kendime gelemedim.
Yaptığım bu yanlışlığı günlerce aklımdan silemedim.

Sanki büyük bir suç işlemişim gibi kendime kızıp duruyorum.
Ben bu yanlışlığı nasıl yaparım diye kendimi sorguluyorum.

Elim ayağım buz gibi...
İnsan yanılmaz mı, yanılır yanılır da...
Senin suçunu arayanlar arasında çalışırsan,
Yanlışlığın iner başına balyoz gibi...
Hayri Balta,
+

45. YANLIŞ YAPTIM...

10.4.1964: Her gün saat altıda kalkmam gerek işe zamanında yetişmem için.

Saat altıya beş kala uyanıyorum. Biyolojik saat beni uyarıyor. Uyanıyorum ama gözlerimden uyku akıyor. "Beş dakika daha uyul!" diyen biri var içimde.

Hemen ardından "Şimdi yataktan kalkmalısın! Yoksa, zamanında işe yetişemezsin..." diyen karşıt bir ses...

Buna karşın önceki ses durmuyor. "Gece geç yattığımı, uykunun tatlı olduğunu..." ileri sürerek beni kandırmaya çalışıyor.

Uyumakla uyuyamamak arasında bocalayıp duruyorum. "Biraz daha yatayım, bu gün de traş olmadan gidersem ne olur?" diyerek kendi kendime mazeret uyduruyorum.

Karşı duygu varlığını duyuruyor. "Hemen kalkmalısın. Asil at kendisine kamçı vurdurmaz!.."

Bu ikilem arasında bocalayıp dururken bir de bakmışsın ki saat 6'yı 6geçiyor.

Kendi kendime "Niçin Millî Eğitim Müdürlüğünden ayrıldın da bu Amerikan Hastanesine geldin!.." Diyorum. Bir pişmanlık duygusu beni yiyip bitiriyor.

Evet, çok yanlış yaptım Millî Eğitim Müdürlüğünden ayrılmakla...

Ne güzeldi o günler. Uykumu alıyordum. Günlük gazetelerimi okuyordum. Öğleye değin 3 saat; 1,5 saat öğle tatili yaptıktan sonra işbaşı yapıyor saat 17'de işten çıkıyordum. Yani öğle tatili de içinde olmak üzere günde 8 saat çalışıyordum. Şimdi öğle saati dışında tam sekiz saat çalışıyorum; 7'da işbaşı öğleden önce 5 saat. Öğle tatili iki saat, 14'te işe başlayıp 17'de işten çıkınca okumaya yazmaya zaman bulamıyorum.

Memur statüsünden işçi statüsüne geçmek yanılgılarımın başında gelir. Ne var ki iş işten geçmiştir. Saat 9'da işbaşı yapmak nerde... Saat 7'de işbaşı yapmak nerde...

Hayri Balta,

+

46. TERS TEPKİ...

17.12.1964 Sayın Öğreticimle birlikte evine doğru gidiyorduk.

Tam eski postanenin önünde Necdet Sevinç'le karşılaştık. O da kız kardeşi ile birlikte idi.

Tam yanımda iken Sayın Öğreticimin yolunu kesti. Yol vermediği gibi bir de koltuk attı...

Bu davranışına hep birlikte gülüştük....

Sayın Öğreticim onun bu davranışını yorumladı::

"Bize ilgi duyuyor. İlgi yalnızca sevgisini göstererek mi olur; ilgi böyle ters tepki göstererek de olur..."

Hoca, Necdet Sevinç'in bu basit davranışını şu yorumunu da ekledi:

"Bizimle ilgilisi olsun da; sevmeyerek olsun!..."

+

47. MİSYONER NEYE UĞRADIĞINI ŞAŞIRDI...

8.4.1964 Akşam Amerikan Hastanesi doktoru Updegraflarda idik. Ben, Padişah (Mehmet Tekerlek, Ekrem Uytun... Dr. Updegarf bir aynı zamanda bir misyoner. Bize İncil dersi veriyor.

Konu İsa'nın Allah anlayışına dayandı.

Dr. Updegarf; İsa'nın, kendi dışında bir Allah'ın varlığına inanıyordu. Biz ise İsa'nın kendi dışında bir Allah'a inanmadığını söyleyince ne yapacağını şaşırıyordu.

Hemen İncil'i açıp bize İncil'den şu ayeti kanıt olarak gösteriyordu:

"Koyunlarım sesimi işitirler, ben de onları tanırım ve arımdca gelirler. Ben onlara ebedî hayat veririm; onlar da ebediyen helak olmazlar ve kimse onları elimden kapmaz. Onları bana veren Babam hepsinden büyüktür. Babanın elinden kapmağa kimsenin gücü yetmez. (İncil. Yuhanna. 10/27- 29)

Evet, İncil böyle yazıyordu ama hemen altındaki 30. ayette de İsa: "Ben ve Baba biriz." (İncil. Yuhanna. 10/30) diyordu ve ardından da şu ayetleri gösteriyorduk:

"Beni görmüş olan Babayı görmüştür." (İncil. Yuhanna. 14/9)

Ve:

"Ben Baba'dayım, Baba da bendedir." (İncil. Yuhanna. 14/11)

Ne var ki bu ayetler Dr. Updegraf'ın dikkatini çekmiyordu. O, kendi kafasındakini okuyordu

Bu ayetler açıkça gösteriyor ki İsa, kendi dışında bir Allah'ın varlığına inanmıyordu.

Kendi gösterdiği ayetin hemen altında bulunan bu ayeti ve diğer iki ayeti gösterince Dr. Updegraff neye uğradığını şaşırıldı. Söyleyecek söz bulamadı. Ancak şöyle diyebildi: "Bana birkaç gün izin verin; hazırlanmalıyım, düşünmeliyim..."

Biz bekliyoruz. Dr. Updegraf hazırlanıp gelecek.

Dr. Updegraf, açıklamalarımız karşısında bazen sinirleniyordu. Bizim kendi dışımızda bir Allah'a inanmamamızı bir türlü aklı almıyordu. Ancak bununla birlikte düşüncelerimize saygı göstermesini de biliyordu. Bazen da dayanamıyor görüşlerini şu şekilde dile getiriyordu:

"Düşünce ve görüşleriniz ağırdır. Kendi dışınızda bir Allah tanımadığınızı söylüyor ve işin kötüsü bunu da İsa'ya ve İncil'e mal ediyorsunuz. İsa böyle söylüyor, İncil böyle yazıyor diyorsunuz. Bu görüşlerinize dayanılır mı? Bütün inanışlar bir çırpıda gidiyor, bütün kavramlar tersine dönüyor. Yalnız insan kalıyor ortada; yapa yalnız, dayanaksız, dayanılır mı buna. Zor iş bu..." diyordu...

Evet, yalnız insan kalıyor ortalıkta; ama sorumluluğu ile baş başa olan bir insan... 8.4.1964

+

48. NEFRET ÇEMBERİ...

15.5.1964 Durdu Bilen ilkokuldan arkadaşım. Bu gün karşılaştık. Bana: "Gazeteci İ. K.'dan sakınmamı söyledi. Pis tabiatı vardır. Seni söyler; ağzından bir şey alıp başına bir iş açabilir." dedi.

Sözlerini sürdürdü: "Başkasına kötülük etmesinden çekinmiyorum; beni ilgilendirmez, istiyorum ki seni diline dolamasın. Seninle tuz ekmeğimiz var."

"Demek ki bir bildiğin var." Dedim.

"Hayır bildiğim yok; sadece kuşkulaniyorum..." dedi. "Amerikalılardan İncil aldığını söyledi. Oysa benimle konuştuğunda İncil aleyhinde bulunurdu. Bu konuda kendisiyle tartışmıştı bile..."

Sonra sordu:

"Bu günlerde Amerikan Hastanesi'ne gidip geliyormuş, öyle mi?" dedi.

"Doğru, sözünü ettiğin kişiyi Hastanede iki kere görmüştüm." dedim.

Bu arada İncil hakkındaki görüşlerimi de söyledim:

"Bizce İsa bir Filozof; İncil de bir ahlak ve felsefe kitabı!.." dedim.

Bana: "Düşünce özgürlüğü var. İsteddiğiniz gibi düşünebilirsiniz!" dedi.

"Yer yüzünde okunacak tek kitap İncil! Özellikle Yuhanna bölümü..." dedim.

"Olabilir!" dedi.

Kendisine: Teşekkür Eттіm.

"Korkacak bir durumum yok ama yine de kötüye kullanacağı bir söz vermem eline..." dedim.

Durdu Bilen arkadaş haklıydı; sözünü ettiği kişi Yeni Ülkü gazetesinde aleyhimde yazılar yazmıştı.

Durdu Bilen'in bir bildiği vardı ama söylemiyordu.

Nefret çemberi içine düşmüşüz de haberimiz yok!..
15.5.1964

+

49. YAZMAK İSTİYORUM...

31.5.1964

Yazmak istiyorum; çok konu var aklımda...
Ama yazamıyorum işte.
Böyle bir ortamda...

Huzurlu bir ortam bulamıyorum.
Sağlığım elverişli değil...
Belki de çok yoruluyorum...

Günde on saat çalışmak...
Ailemle, çoluk çocuğumla uğraşmak...
Çok ağır geliyor bana...
İstediğim gibi yazamamak...

Biliyorum yazmakla geçinemeyeceğimi
Geliyor bana; yazarlık için öğretmenlik ideal bir
meslekmiş gibi...

O da benim için çok uzak, tatlı bir umut gibi geliyor.
Öğretmen olacağım da yazarlık yapacağım.
Tutunamamış insan, işte böylesine ham hayaller
görüyor...

Yoktur sağlam bir ilkokul kültürüm...
Dışardan öğretmen okulunu nasıl bitiririm.

Şimdi ortaokulu dışarıdan bitirme çabasımdayım.
Sonra da yine dışardan liseyi dışardan bitirmeye
çalışacağım.

Ama bu arada da zaman buldukça,
Elimden geldikçe yazarım.
Bizimde yazgımız böyle imiş
Ne yapalım...
Hayri Balta, 31.5.1964
+

50. NE MUTLU HOCASI OLANLARA...

11.7.1964: Halkevinde Hocanın Başkanlığında ders yapıyoruz. Bu gün Derste Halkevi Başkanı Ali Nadi Ünler ile Öğretmen Okulu Müdürü Ali İhsan Kurt da var. Dinleyici olarak gelmişler.

Hocamız musikinin tanımını yapıyor.

Musiki: Mâna (anlam) ifade eden seslerin bir araya getirilmesi ile vücut bulan nağmelerdir; bu nağmelerin yaratacağı ahenk, etki veya haldir.

Örnek vermek gerekirse: DO bir sestir; Çarigah ise mâna taşıyan bir sestir. Bu aynı zamanda bir makamdır.

Bir de usul vardır. Buna usul ilmi, ilm-i edvar da denir; musiki nağmelerini ölçüye koyan bir ilimdir.

Bu ilim, Divan edebiyatının şiir kısmında rol oynayan aruz ilmine tekabül eder.

Türk musikisinde 150'ye yakın makam vardır.

Usul sayısı ise 110'u aşar...

Bu açıklamalardan sonra Sayın Öğreticim kendi hocalarını saymaya başlıyor.

“Zekai Dede'nin çırakları. Ahmet Avni Bey, Rauf Yekta Bey, Dr. Suphi ve Muallim Kazım...

Ahmet Avni Bey, Muallim Kazım benim hocamdır.

Bu sözlerinden sonra da sorumluluk duygusu konusunda düşüncesini açıklıyor:

“İnsan; elinde olarak olmayarak, bilerek bilmeyerek sorumluluk kavramını bozmaya çalışır; yani sorumluluk duygusunu yozlaştırır...

+

Ahmet Avni Bey, Muallim Kazım Sayın Öğreticimin Hocaları imiş. Dr. Emin Kılıç Kale de benim Hocamdır.

Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale; olumlu olumsuz yanlarını göstererek beni irşat etmiştir. Aynı zamanda benim de olumlu olumsuz yanlarımı göstererek beni irşat etmiştir.

Her ne yaptı ise beni sevdiği için yapmıştır. Benim tekâmülüm için yapmıştır.

Hocamın bana olan sevgisi yüce idi. Sevgisinin yüceliği sayesinde beni de yüceltmiştir.

Aramızda geçen olumlu ya da olumsuz ilişkiler ikimizin

de tekâmülüne vesile olmuştur. İyi ki kendisine intisap etmiş ve kendisinden el almışımıdır.

Ne mutlu hocası olanlara... Yazıklar olsun hocası olmayanlara.

Av. Hayri Balta,

+

Sayın Balta,

Hocaya (Öğretici anlamında) sahip olmak ve saygı duymak elbet ki çok değerlidir.

Lakin bir de kendisine hoca (sanarak) veli, vasi, şef, şeyh edinenler var.

Onlara da yine inandığını iddia ettikleri kaynaktan örneklemeler vererek, hoca kavramını yanlışlıkla teslimiyete götürmelerini engellemek gerekir.

En iyisi onlara yine kendi kitaplarından seslenmek...

Ne malum, belki anlarlar.

Anlamazlar ise diğer kutsal addettikleri metinlerden de sunum yapabiliriz.

Saygı ile...

Ahmet Dursun, 26.4.2010

+

51. BİR TARİKATA GİRMENİN ZORLUĞU...

4.9.1964 Bir korku var hepimizde. Bu korkunun çıkması gerek içimizden. En doğal bir hakkımızı yerine getirmek istesek bile yapmaya korkuyoruz. Hep acaba görürler mi korkusu içindeyiz. Demek ki görmeseler yapacağız o hareketi. Acaba görürlerse bizi mahkemeye verirler mi? Çünkü yanlış bir davranışımız görülür görülmez doğru Hoca'ya...

Bu korku insana ne yapacağını şaşırtıyor. İnsanın içinde bir isyan duygusu beliriyor. İnsan açık seçik olamıyor. Hep gerginlik, kızgınlık, korku içinde bocalıyor. Böylece yapılmaması gerekenler yanında yapılması gerekenler de yapılmamış oluyor. İşte bir tarikata girmenin en zor yanı bu...

Bunun sonucudur ki arkadaşlar bir araya gelmekten korkuyoruz. İşin kötüsü bu sorunu ortaya atıp tartışmaktan da korkuyoruz. Çünkü nasıl bir ortam ile karşılaşacağımızı

bilmiyoruz.

Evet, Emin kılıç Kale hiçbirimize özgürlük tanımıyor. Doğru, fakat bizler özgürlüğün nasıl kullanılacağını bilmeyen kimseleriz.

Özgürlük istemeye hakkımız yok. Nereden belli, yine özgürlüğü kötüye kullanmayacağımız. Gerektiğinde özgürlüğü doğru, yerinde kullanabilir miyiz? Gücümüz yeter mi bilmiyorum özgürlüğü yerinde kullanmaya...

İyi ya da kötü bir şeyler olmuşsak; bu, Emin Kılıç Kale'nin baskısı sayesinde olmuştur. Bu baskı olmasaydı kim bilir biz ne olmuştuk?...

Kötü bir kişiliğimiz olduğu için mi kötü olacaktık?.. Sanmam... Ne yapılacağını bilmediğimiz için kötü olacaktık...

Hayri Balta,

+

52. YANILGI...

21.9.1964 Bir sayırlık var bende. Beğenmiyorum bu durumu. Üzerimde baskı kurmak isteyen bir kimsenin bana karşı tutumundan rahatsız oluyorum. Bu hal sık sık oluyor bende. Küçükklüğümden beri var.

Kim bana sertçe bir söz söylese, benimle çekişmeye kalksa davranışlarıma karışsa, geceleri uyuyamıyorum. Başım zonklıyor, şaşırıyorum. Elim ayağım dolaşüyor.

Herkeste bir asık surat... Yüzündeki tavır ile "Beni kazanamazsın, benimle dostluk kuramazsın!.." der gibi bir halleri var..

İstiyorum ki insanlar güler yüzlü olsun; asık suratlı olmasın... Ne var ki bizim toplumdaki insanların büyük çoğunluğu güler yüzden yoksun ve asık suratlı... Bu görüntü çektikleri fotoğraflarda bile görünüyor...

Fakat ben herkesin sevecen olmasını istiyorum; ne var ki bu düşüncemde de yanılıyorum...

İnsanların doğası bu... Bunu böyle kabul etmek zorundayız. Ama işte ben bunu kabul edemiyorum. İstiyorum ki insanlar güler yüzlü ve sevecen olsun...

Biliyorum, herkesten olgunluk beklemeye hakkım yok. Herkesi olduğu gibi kabul etmek zorundayız.

Onlardan olumluluk beklersek yanılırız, sükûtu hayale uğrarız...

Herkesten olumluluk, yücelik beklemeye ne hakkımız var. 21.9.1964

+

53. TANRI'DA OLMAK...

21.9.1964 Yapılması gereken olumlu işi yapmak, Tanrı da olmak demektir. Olumsuz bir işi vicdanın sızlaya sızlaya yapmak da Tanrı'yı tepelemek anlamına gelir.

Tanrı'yı tepelemek çok büyük bir yıkımdır. Tanrı'yı tepelemenin cezası hemen görülür. Bunun nedenle Kuran'da "Şüphesiz Rabbin, cezası çabuk olandır." (K. 6/165) denilmiştir...

Tanrı'yı tepelemediğimiz an göreceğimiz ceza bedenimizin bütün hücrelerinden olumsuzluğa tepki dalgalanma ve bir değişim olur.

Olumsuz davranışları alışkanlık durumuna getirirsek; bu alışkanlık bizi duyarsızlaştırır. Bu da din ilminde "ölüm" olarak nitelendirilir.

Bir örnek vermek gerekirse sigara içmemiş bir kişinin ilk içişinde dudaklarında bir elektriklenme olur, sigaradan tiksinti duyar; ama sigara içmeyi sürdürürse dudağındaki elektriklenme kalmaz ve tiksinti duymaz. Giderek yaptığı kötü işten hoşnutluk duymaya başlar. Alışkanlık hâsıl olur ve duyu organı duyarlılığını yitirir...

İyi davranışlar da bulunmak da insanlarda bir alışkanlık yaratır ve bu alışkanlık zevk vermeye başlar. İyilikten yapmaktan zevk almanın önemi başkadır. İnsan bir kere Tanrı yolunda olmanın zevkini tadarsa, bir daha kötü davranışlarda bulunamaz. Ne mutlu bu tadı tadanlara...

Dünyanın en mutlu insanı Tanrı'yı bilendir. Tanrı'yı bilen insan Tanrı'yı tepelemekten korkar. O'na uymaktan mutluluk ve zevk duyar. Ne mutlu bu zevki duyanlara...

İnsanın en kutsal görevi Tanrı'ya koşmak, O'na ulaşmak olmalıdır. Tanrı'ya koşma demek: Doğru, dürüst, davranışlarda bulunmak ve yapılması gereken iyi davranışı da zamanında yapmaktır. 21.9.1964

+

Açıklama:

Yaşamım boyunca yukarıda yaptığım açıklama gereği davrandım. Bunun da yararını gördüm. Bir ilkokul mezunu iken Hukuk Fakültesini bitiren biri oldum.

Anılarımda ve Günlüklerimde bu mücadelemın aşamaları görölmektedir...

Din ilminde bu aşamaya "Allah'ın yardımı!" adı verilir...

Hayri Balta, 26.5.2010

+

54. KÂBUS GİBİ BİR YAŞAM...

1.10.1964

Borçlarımı tutmuşum.

Alfabetik olarak yazıyorum:

Abdullah Çörekçi'ye	60.00 lira
Adil Özt Demir'e	315.00 lira
Ali Nadi Ünler'e	15.00 lira
Aliye Kural'a	20.00 lira
Bakkala-Kasap'a	200.00 lira
Cumhur Yaşar'a	578.15 lira
Doğan'a	325.00 lira
Doktora	36.00 lira
Eczacıya	12.50 lira
Fotoğrafçıya	10.00 lira
Hatice Kale'ye	14.50 lira
Hatice Kösecik'e	26.50 lira
Hüseyin Patpat'a	35.00 lira
Kalle'ye	92.36 lira
Kuşakçı'ya	11.00 lira
Mehmet Tekerlek'e	30.00 lira
Sandığa	200.00 lira
Terzi Hilmi'ye	178.00 lira
Vasıf Güllü'ye	105.00 lira

Bu kadar borç içinde ben nasıl yaşamışım.

Sokaklarda nasıl dolaşmışım

İnsanların yüzüne nasıl bakmışım.

Bu tarihte çalışıyordum Amerikan Hastanesinde,
İyi de ücret geçiyordu elime.

Demek ki aldığım ücret yetmiyormuş geçimime.
Ben de borçlanmışım yukarıdaki biçimde...

Gördüğüm kâbus gibi düşler, boşuna değilmiş.
Bu kâbus gibi yaşam ruhuma işlemiş...

+

Sayın Balta,

Kâbusu seven bir millet olduğumuzdan dolayı, bize
kabus yaşatmayanları adam yerine dahi koymuyoruz.

Eh, size kâbus olan bu yaşam; bu millete, cennetten
köşe kapmak için çekilen normal sıkıntı sayılıyor...

Tanrı sevdiği kullarına çile çektirmiş ya!

Ahmet Dursun, 13.2.2010

x

Sevgili Eren Bilge Ustam,

Ne denli içtenlikli, yürekli insanmışsın ta başından beri.
İnsanlar borçlarını divik divik saklar, kimse duymasın ister.
Sense devlet adamlarının varlıklarını gizlemelerinin zıddına,
borçlarını ilan ediyorsun kamuya.

Aradan 46 yıl geçmiş. Her geçen yıl güz gibi inmiş işsizsin,
asgari ücretlinin, emeklinin sırtına. O sırt 46 kat ağırlaşan
yükünün altında nasıl yaşıyor acaba? Bunu üç kuruşluk zam
yapanlar düşünüyor mu?..

Keşke herkes senin gibi açık yüreklilikle borcunu ilan
etse... Belki o zaman utanır yönetenler.

Ama hayır, ilan etmeyiz. Aç gezer, beylerle gezeriz biz.

Sevgiyle, büyük harflerle SAYGIYLA...

Fevzi Günenç, 15.2.2010

+

55. İKİLEMDE KALMAK...

1.10.1964 Bende gerçeği görmeme, görüp de kabul
etmeme takıntısı var. İki de bir Sayın Öğreticime karşı bir
kızgınlık duyuyorum.

Onun üzerimdeki etkisini, yapıcı baskısını kabul etmek
bana ağır geliyor. Aşağılık duygum kabarıyor.

Onun etkisi ile yeniden doğmuş olmamı; benim ona saygı duymamı gerektiriyor. Ne var ki kendi başıma buyruk yaşama isteği de ağır basıyor... Anlaşılan tam bir ikilem içindeyim. Derslere gitsem mi, gitmesem mi ikilemi... Ama gerçekler beni ister istemez derslere gitmeye zorluyor. Çünkü orada hareketlerimi bir denetime tabi tutulmuş oluyor. Bu da beni olgunlaştırıyor. Elbette fırına girmek insanı yakar. Bu fırında yanmayı göze alamayanlar da yeniden doğuşa eremezler.
1.10.1964

+

56. SENDİKAYA GİRMEK İSTEYİNCE...

1.10.1964 Notlarım arasında aşağıdaki notları gördüm. Şimdi bunları ne için not ettiğimi hatırlayamıyorum.

“Bir kimse suç işledikten sonra tövbe edinceye kadar Allah tarafından ihmal edilir. “

Hangi olay üzerine böyle bir not düşmüşüm; aklıma gelmiyor.

Yine kimlerle tartışmışım da kendi kendime ulan demek zorunluluğunu duymuşum.

“Sen mi kaldın ulan; beygirle, eşekle, itle çekişecek. Bırak ne halleri varsa görsün”

Bu notlarım altına da madde madde Hastane Notları diye de notlar düşmüşüm. Şimdi bunları da alt alta sıralıyorum. Ama niçinini, nedenini yazmamışım. İçinde yaşadığım koşullar nedeni ile de dönüp bakamamışım. Aradan geçmiş 46 yıla yakın bir zaman hiç birini hatırlayamıyorum. Ancak biz hastane işçileri Sağlık İş Sendikasına kayıtlarımızı yaptırma isteğimiz yüzeye çıkınca biz işçilere de baskı başladı.

Maaşlarımızda ayarlama yapılıns istiyorduk.

Hastane mutfağında çalışan işçilere baskı yapılmaya başlanmıştı.

İşçi başı Hanımın emrinde çalıştığı işçilere de baskısı artmıştı.

Ermeni Leyla işçilerimizin yüzüne sanki seviyormuşçasına hafifçe tokat atardı bu da benim çok zoruma giderdi. Bir gün aynı işlemi bana da yapmak isteyince kendisini sert bir şekilde azarladım. Bir daha da benimle konuşmadı.

Hastanede çalışan Ermeni çocukları hemşireler de

vardı. Onlar sendikalı olmaya yanaşmıyorlardı. Bu da bizim zorumuza gidiyordu.

İşçileri sendikalı olmaya benim zorladığım inancıyla Hastane Müdürü George Pravrastki bana muğber olmuştu. Bana angarya işler çıkarak beni istifaya zorluyordu. Sözde bunların kitapları kendilerine “Düşmanlarınızı sevin!” diyordu. Sendikalı olmak isteyen beni bile sevemiyorlardı.

Hastane yönetimin biz işçilere de yemek vermesini istiyorduk; ama bizi ciddiye alan olmuyordu. Yemek konusunda bizi başarı ile oyalıyorlardı.

İşçi başı Hanımın mutfakta benim hakkımda konuşması üzerine kendisini uyardım. “Bir muhasebe memuru aleyhinde mutfakta işçilere karşı konuşma yapılması doğru değildir!” dedim. Verecek yanıt bulamadı.

Hemşire yardımcısı öğrenci kızlara yapılan muameleler de beni rahatsız ediyordu. Dr. Cemil Özbalın ile Dr. Abdülkadir Göksel’in hastanedeki bu çalkantılar karşısında kayıtsız olmaları beni üzüyordu.

Kimi işçilere yapılan odun,gaz, peynir gibi yardımlar da kesildi. Sanki bizlere sendikalı olursanız daha başınıza gelecekler var deniyordu. “Hastane kapanırsa iş bulamazsını, aç kalırsınız!” diye tehdit ediyorlardı.

Her yere “Geçmek yasak!” , “Durmak yasak!” levhalarının yazılarak hastane içinde rahatça dolaşmamız engelleniyordu. İşçiler patlayan ampul yerine yenisini istediklerinde, yağ şişelerinin boşalması halinde; patlayan ampulü ve de boşalan şişelerini istiyorlardı.

Bunları yapanlar da “Senden gömleğini isteyene ceketini de ver!” bir dinin mensupları idi... 1.10.1964

+

57. OLUMSUZ KOŞULLAR İÇİNDE BİR YAŞAM...

10.12.1964 İşyerine bir kırgınlık, bir bunalım içinde geliyorum.

Ne dersek diyelim. Eğer bende bu gün için bir değişiklik varsa; bu, Dr. Emin Kılıç sayesinde.

Bu onun sayesinde oluş da beni kızdırıyor ya... Bu nedenle ona karşı düşünce ve davranışlarımda özveride bulunuyorum ya...Böyle diyorum ya; içinde bulunduğum

iktisadi koşullar benim daha fazla düşünmeme olanak sağlamıyor.

Kararsızlık, bunaltı ve tedirginlik içindeyim.

Hastanede çalışmamın şu yararları var. Hiç olmazsa düşüncelerim yüzünden rahatım. Burası batı uygarlığına açılan bir pencere olarak geliyor bana. İsa felsefesi ile daha yakın bir ortam. Gerçi onlar dini açıdan ele alıyorlar ama bana ne...

Yalnız başına bir odada çalışıyorum. İstedğim zaman dinleneceğim bir dinlenme odası var hiç olmazsa...

Hedefte ortaokulu bitirip liseye gitmek var. Dersler önümde bir dağ gibi duruyor. Zaman yok derslere çalışmaya. Zaman, ancak günlük gazeteleri okumaya yetiyor. İş yorgunluğu da çabası...

Ders kitaplarını elime alıp okumaya başlayınca uykum geliyor. Evdeki aile ortamı da oturup derslerime çalışmaya elverişli değil...10.12.1964

+

58. BİR EDEPSİZ...

16.12.1964 Marmara sinemasının önünde o kalabalığın arasında Nurcu genç, Mukaddesatçı genç arkadaşına: "Eğer seni sinkaf etmezsem bana da bilmem ne demesinler!" diye küfrederek sokak çocukları gibi şaka yapıyordu.

Elimde olmayarak dönüp bakınca göz göze geldik. Benim kendisini gördüğümü görünce bozuldu. Suçüstü yakalanmış olmanın tedirginliği ile ne yapacağını şaşırıldı. Davranışının bir Müslüman'a yakışmadığını idrak etmesinden olsa gerek utandı, kıpkırmızı oldu. Başını eğerek çekip gideceğine ters tepki gösterdi. "Ne bakıyorsun?" diye bana da sinkaf etmesin mi?

Duymazlıktan geldim. Dönüp ağzının üstüne bir tane çarpmak bizim yolumuza ters idi. En iyisi duyup duymazlıktan gelmekti. Yeteri kadar rezil olmuştu.

Bu adam daha önce de caddenin ortasında başımdaki meşin şapka yüzünden bana sövmüştü. "Başımdaki şapkayı alasin; içine sıcıp yeniden başına geçiresin!" diye laf atmıştı.

Sözde bunlar milliyetçi ve mukaddesatçı... Bunlar milletin başına geçecekler de ülkeyi yönetecekler.

Memlekete kimler sahip çıkıyor... Ne olacak bu milletin hali?...

Düşüncelerimiz, inançlarımız ve davranışlarımızdan dolayı bizler nelerle karşılaştık... En iyisi bunların edepsizliğine ciddiye almamak... 16.12.1964

+

59. VALİ'NİN SELAMI...

28.12.1964 Memleket sorunları duyduğum ilgiden ötürü aktif olamadığım, yazıp çizemediğim için utanç duyuyorum.

İşçi Partisine katılmak, o parti saflarında çalışmak istiyorum. Sonra da düşünüyorum; buna kültürüm yeterli mi?" diyorum.

Basında sürekli çalışmaya kültürüm yetersiz. Yazmak istiyorum; bir iki yazı sonra tıkanır, takılır kalırsam diye korkuyorum...

Acaba diyorum İş Partisi'ne girsem zararım mı olur diye düşünüyorum. Çünkü gazetelerde adı çok kötü geçmiş bir kişiyim. Gerçi buna da aldırıldığım yok... Ama işsiz, parasız, halimden ötürü çoluk çocuk perişan olacak. Buna hakkım var mı?

İyisi mi partili bir yazar olarak değil de bir yurttaş olarak aktif olmak, yurt gerçeklerini dile getirmek böylece üzerimize düşeni yapmak gerektir diyorum ama gönlüm parti saflarında olarak gazetenin bir köşesinde çarpışmaya can atıyorum.

Onun (Güner Samlı'nın) tek başına gazete çıkarması, tek başına uğraşması bana çok dokunuyor. Onun yalnız başına çalışıp çabalamasından kendimi suçlu buluyorum. Kendisine yardım edememiş olmanın acısını çekiyorum. Susmak, karanlığa karşı gelmemiş olmak bu savaşta ona yalnız başına bırakmak bana çok ağır geliyor.

Kendisine yardım edememiş olmanın nedenleri arasında Sayın Öğreticimin etkisi de var.

Bir de viran olası hanede evlad-ı ayalın varlığı beni düşündürüyor. Sağlık durumum yeterli olmaması da işin çabası... Ailemizin durumu ise ortada...

Şimdi iyi bir işte çalışıyorum. Bu işi de elimizden kaçırsak işimiz bitik.

Çocuklarımın geleceği için bu işi elimden kaçırmamam

gerek....

İşyerinde kafam sakin çalışmaktayım. Gelmem, gitmem pek o kadar karışan yok...

Şu an Emin Kılıç Kale'ye gidip gelmenin huzuru içindeyim.

Hırs yok, ihtiras yok, ne yaptığını bilmemek yok...

Sayın Öğreticim gerçekçidir. Örneğin hiç kimse diğerinin yanlışını yüzüne karşı söylemez. Oysa Sayın Öğreticim; insana, yanlışını çekinmeden söyler.

Bir örnek vermem gerekirse: Vali ve Millî Eğitim Müdürüne verdiğimiz selam üzerine söylediği sözler:

“Siz kimsiniz ki onlara selam veresiniz. Avukat değilsiniz, doktor değilsiniz, hâkim değilsiniz... İki tane baldırı çıplak...”

Valinin size verdiği selamdan anlam çıkardım. Bunda bir anlam var; lehimize olarak...”

Artık ne demek istedi bilemiyorum. Şimdi ben Vali'ye ve Millî Eğitim Müdürüne selam vermiş olmanın utancı içindeyim.

Ben Vali'nin selam vereceği adam mıyım?.. 28.12.1964

+

60. MUZAFFER HEMŞİRE'YE MEKTUP...

2.1.1965

Muzaffer Hanıma,

Seni unutmadık. Her zaman mektup yazmak istiyoruz; ancak Hayri'nin bir türlü eli değmiyor, geciktiriyor geciktirdiği kadar. Ben de yazamıyorum. Eni sonu dayanamadım. Okuma yazmayı öğreneyim de, mektuplarımı kendi yazayım, şu Hayri'nin muhtaç olmaktan kurtulayım, dedim...

Bunun üzerine başladım okuma yazma öğrenmeye fakat biraz okuyunca da başım ağrıyor. İki satırlık bir yazıda baştakini okuyup aşağıya gelinceye kadar yukarıda okuduğumu unutuyorum. Yeniden yukarıya geçip okuyorum; bu kez de aşağıda okuduklarımı unutuyorum ve de yoruluyorum.

Son günlerde perhizi bozdu. Elime geçeni atıştırdığımdan epeyce şişmanlamışım.

Geçen Amerikan Hastanesinde muayene oldum. Şişkinlik kalbimi sıkıştırıyormuş. Mis. Updegrafın emri ile yeniden perhize başladım. Şişmanlık başa bela imiş...

Şişmanlık nedeniyle yüreğim sıkışıyor ve bu yüzden de

sinirleniyorum. Rejim yaptığımda da besinsiz kaldığım için sinirleniyorum. Ne yapacağımı şaşırđım kaldım. Bir de bu sınırlı halim üzerine sınırlı olarak Hayri geliyor. Hiç yoktan mesele çıkarıyor. Çok şükür bu günlerde biraz düzeldi beni pek kırmıyor. Beni kırmazsa ben de kendisini kırmıyorum. Tabi ara sıra kaçırdığım oluyor. Ben sinirlenince Hayri de evden kaçıyor.

Sevgili Muzaffer Hanım, çocuklar seni bir türlü unutamadılar. Hele Elçin iki günde bir seni düşünde görüyor. "Muzaffer hanım şöyle yaptı... Muzaffer hanım bana fındık aldı!" deyip duruyor.

Neyse hele şu yazmayı bir öğreneyim de, şu Hayri'ye muhtaç olmaktan kurtulayım da sana çok şeyler yazacağım...

Hayri bu yılbaşı bir piyesi yazdı. Hastanede oynandı. Seyredenler beğendi. Piyesi, Gaziantep'in ileri gelenleri izledi, beğendi.

Senin de izlemeni çok isterdik. Piyesi görmedin, bari yazılı dosyasını oku diye, bir tane gönderiyoruz. Bakalım beğenecek misin?

Saygılarımla, 2.1.1965

Meliha Balta,

+

Muzaffer Hanım, Amerikan Hastanesinde başhemşire idi. Kendisi Türk'tü. Bizimle yakın ilgi kurmuştu.

Uzun boylu, ince yapılı esmer güzeli 40 yaşlarında; ağırbaşlı, olgun bir hanımdı. Evli değildi, Hastanenin lojmanında yalnız yaşardı.

Eşimin ve çocuklarımla sağlık sorunları ile de yakından ilgilenirdi. Sanki aile dostumuz olmuştu.

Amerikan Hastanesi yetkilileri ile anlaşamadı. Yönetimle ilgili bazı istemleri yerine getirilmedi. Bunun üzerine çok durmadı, Hastaneden ayrılmak zorunda kaldı...

Ben de eşimin isteği üzerine, eşimin ağzından, Muzaffer Hanıma yukarıdaki mektubu yazdım. Önce eşime okudum. Onun olurunun aldıktan sonra bu mektubu Muzaffer Hanım'a gönderdik.

Hayri Balta,

+

61. RUHUMA AYNA...

2.1.1965 İki gündür bunalıt ve tedirginlik içindeyim.

Müziğe gerektiği şekilde önem vermeyişimin bunalımı içindeyim. Arkadaşlar gittikçe ilerliyorlar; yarın başıma kalfa olacaklar, bense yerimde sayıyorum. Bunu düşünmek bile uykularımı kaçırıyor...

Umutsuzluğa düşmenin yeri yok. Yıllardır savsakladığım müziğe ya gerektiği gibi önem vermeliyim, ya da vesayet altında yaşamayı kabul etmeliyim.

Hüseyin Patpat'ın derslerini kaçırmamalıyım; çok iyi öğretiyor ya da bana öyle geliyor.

Aşkla, hoplayarak, zıplayarak katılamıyorum müziğe. Kendimi aldatıyorum açıkçası...

İngilizce çalışmam da öyle... Oysa müzikte olsun, İngilizcede olsun geri kalmak beni geçenlerin baskısı altına girmek demektir. Onların baskısı altına girmek; yani onların öğretmenliğini kabul etmek istemiyorsan çalışmalısın. Hem de çok çalışmalısın. O hoyrat kişiler ruhunu ezip bitirecekler...

Emin Kılıç'tan ayrı düşmemek için müziğe ve İngilizceye gereken önem verilecek; yoksa söz hakkın olmaz... Bir kenarda pısırik pısırik oturursun...

Atatürk'ün ruhu karşısında sorumlu duruma mı düşünüyorum diye düşünüyorum. Çünkü devrimlere aykırı, dilimize aykırı bir müzik... Düşündükçe anlıyorum ki bu kararsızlığım duygusal.

Bu düşünceler beni tedirgin ediyor. Kararsızlık içinde bocalatıyor. Öyle görüyorum ki arkadaşlar da çabuk kavrayamıyor. Ölgün, solgun bir durumdalar. Söz vermiş olma uğruna katlanıp duruyorlar.

Müziği seviyorsan gerektirdiğini yapmalısın; yoksa ayrılıp çekilmelisin... Müziğe gereken önemi verirsem çabucak kavrayacağımı umuyorum; ama içinde bulunduğum koşullar beni benden alıyor... İşte böylece ruhen huzursuzluk ve tedirginlik çekiyorum...

Başkalarının beni geçeceği düşüncesi beni rahatsız ediyor... Ne bencil düşünce... Hiç kimse beni geçmesin istiyorum. 2.1.1965

+

62. NE HAL BU HAL...

3.1.1965 Babam yine iflas etmişti. Ekmek parasını bile kazanamıyordu. Hiç kimsenin yanında saygınlığı kalmamıştı. O da içkiye sığınıyordu. İçip içip saat üçe doğru eve geliyordu ve sabaha kadar da bize nutuk çekiyordu.

Bizi yaşadığı çağa çekmek istiyordu... Yok namaz kılmalıymışım, oruç tutmalıymışım, Emin Kılıç'a gitmemeliymişim...

Her gün yaşadığım bu baskı yetmiyormuş gibi eşimle bacılarım da bir türlü anlaşamıyorlardı. Olur olmaz konularda çekişip duruyorlardı. Hemen hemen her gün kavga... Arada ben kalıyordum. Ne yapacağımı da bilmiyordum...

Bir yanda babam, bacılarım; bir yanda, eşim ve çocuklarım.

Baktım olmayacak baba ocağından ayrılmaya karar verdik. Akyol'da bir ev kiraladık. Aldığım aylığın yarısı ev kirasına gidiyordu.

Ne var ki babam da, bacılarım da sık sık bize gelmeye başlamışlardı. Çünkü ekonomik durumları iyi değildi. Biz evden ayrılınca kendilerini boşlukta bulmuşlardı. Bir taze çorbadan, sıcak bir yuvadan yoksun kalmışlardı. İstemeyereke de olsa öğle yemekleri için bize geliyorlardı.

+

Sabahleyin eşim tutturdu: "Baban, bacıların bu eve gelmeyecek!.."

Bu öneri bana çok ağır geldi. Babamın ve kardeşlerimin o yoksulluk, yoksunluk durum durumu beni çok etkiliyordu. Bu durum Tabakhane'deki baba evine taşınmamı gerektiriyordu. Onların bakımsız, kimsesiz kalmış olmasına dayanamıyordum.

Eşim ise Tabakhaneye gitmemek için direniyordu. Haklı idi. Aynı huzursuzluk ortamını yeniden yaşamak istemiyordu. "Tek Tabakhane'deki eve gitmeyelim de ne olursa olsun!" diyordu. Öyle ki ev kirasını da kendisinin vereceğini söylüyordu.

Bana. "Babanın bu eve gelmesini istemiyorum!" dedi.

Babam da kendisine bir yer açabilmek için olsa gerek: "Aysel'le, Yüksel'le geçinemediğini..." söyleyince:

“Başımda yerin var öyle ise!” dedi.

Ben de kendisine ”Niçin babamı umutlandırdın. Bana, eve koymayacağını söylüyordun...” deyince kızdı.

Bu konuşmamız sırasında annesi ve bacısı da yanımızda idi...

Onların yanında “Benim yakınlarım gelmeyecekse senin de yakınlarım gelmeyecek!” dedim.

Bunun üzerine bacısı bana: “Biz gelmezsek sen buna huzur verebilir misin?” dedi. Sanki huzursuzluğun kaynağı benmişim gibi...

Ben de: “Beni olduğum gibi kabul ediyorsa otursun; yoksa gitsin. Yeter ki beni değiştirmeye çalışmasın!” dedim.

Evin içinde, eşiklikte, bir kıyamet koptu. Üç çocuk evinde içinde bar bar bağırarak ağlaşıyordu. Bizim ki deli gibi saçını başını yolup bağırıyordu. Üstüme üstüme geliyordu....

Daha çok dayanamadım. Evden kaçtım.

Ne hal bu hal!... 3.1.1965

+

63. BİR TOPLANTIDAN NOTLAR

3.1.1965

Çoğunun gözü saatte...

Akılları, fikirleri gitmekte...

Dikkatleri başka yerde...

Hepsi de huzursuzluk içinde...

Bu huzursuzluk her davranışlarında göze çarpıyor.

İnsanın, başı ağrıyor,

Her kafadan bir ses çıkıyor...

Bilmiyorum benim mi sinirlerim bozuk.

Neden niçin bu insanlar soğuk...

3.1.1965

+

64. SAKIP ERDEM KONUŞMALARI...

3.1.1965 Akşam Aysellerde idik; Sakıp Erdem de vardı.

İşçi Parti lehine konuşmalar yapıyordu. Bu arada 60-70

bin lira para kaptırdığını, kimsenin kendisini anlamadığını, hasta olduğunu, başı ağrıdığını ara sıra kustuğunu, hastaneye yatmak istediğini söyledi.

Bunları söylerken ağlayacak gibi bir ruhsal durumu vardı. Bana yakınlık gösterdi.

Bu arada bir avukattan söz etti. O avukatı Gaziantep'e: Gaziantep'te çok iş var diye getirmişler. Artık kim getirmiş, niçin getirmiş bunları anlayamadım. Sormadım da çünkü Güner'e anlatıyordu.

Avukat işsiz kalınca da kendisini getirenlere başvurmuş. Onlar da kendisine: "Korkmayın biz varız!" demişler.

Bu avukat yalnız Sakıp Erdem'in 9 davasına bakmış. Baktığı bu davalar için 15 bin lira bir kere, 20 lira bir kere, 10 lira bir kere almış. Masraflar çıktıktan sonra elinde 9 lira kalmış....

Avukata: "Muayyen kimselerle gezersen işsiz kalırsın!" demişler. Avukat bakmış, Gaziantep'te iş yapamıyor. Bunun üzerine Gaziantep'ten ayrılıp gitmiş.

Sakıp Erdem, Gaziantep'te tutunabilmek için Haber gazetesinde yazı yazdığını da söyledi.

Kararsız bir davranışı vardı. Ne yapacağını bilmiyordu. Gaziantep'te 10 bin lira kazanmış. 5 bin lirasını ev kirası için vermiş; 5 bin lirasını da yazıhanesi için harcamış. Peki, kendisi ne yemiş içmiş...

Kendisi Osman Tuzcu'nun kayını idi sanırsam. Ancak Osman Tuzcu kendisi ile ilgilenmeyince Gaziantep'te zor günler yaşamaya başladı.

Hayri Balta, 3.1.1965

+

65. İLMİN BAŞI SABIR!

7.1.1965 Cumhur bey'in evinde yapılan İngilizce dersindeyiz. Hocamız da Cumhur Yaşar...

Anladım ki kendimi zorluyorum. Ben İngilizce öğrenmeye hazır değilim. İçinde bulunduğum koşullar buna elvermiyor.

Kendimi zorluyorum olmuyor. Kendimi biraz zorlarsam başım ağrıyor, uykum geliyor. Bu ruhsal halimi beğenmiyorum. Zorlamakla kendimi aldatmış oluyorum.

On saat gözüaltında sıkı bir çalışmadan zorla İngilizce

ve musiki öğrenmeye çalışmak iğne ile kuyu kazmak gibidir. İşte ben bunu yapıyorum....

En büyük sorun öğrendiğimiz sözcükleri uygulamaya olanağı bulamamızdır. Çünkü çevremizde İngilizce konuşan bir topluluk yoktur. Bu nedenle öğrendiklerimizi uygulama alanı bulamıyoruz ve öğrendiklerimizi de dersten çıkınca unutuyoruz...

Olmuyor, sıkılıyorum. Ama devam edeceğim, bırakmayacağım. Çünkü ilmin başı sabır... 7.1.1965

+

66. ALLAH'IN DEDIĞİ OLUYOR...

7.1.1965

Benden dürüstü az bulunur sanırdım.

Meğer bende de iş yokmuş, şimdi anladım.

İlaç sayımı yapıyorduk bir hemşire ile.

Yalnızdık depoda.

Eli, elime değdi rast gele.

Elektrik çarpmış gibi oldum...

Ne yapacağımı şaşırırdım...

Otururken biraz eteği açıldı...

İster istemez bacağına gözüm kaydı...

O da bunun farkına vardı.

O örttüğçe bacağını benim iştahım kabardı.

Bakmamak için kendimi zorladım ama olmadı...

Bu durumda kendimden utanmaya başladım.

Daha önce böyle bir durumla karşılaşmamıştım.

Ben bu duruma düşürsem baş başa kaldığım bir bayanla...

Başkalarını nasıl ayıplayabilirim, ne hakla...

Sen istediğin kadar "Nefsimi terbiye ettim de!.."

Doğa hükmünü icra ediyor yine...

“Allah’ın dediği olur!” denir buna, din ilminde...

Hayri Balta, 7.1.1965

+

67. KARARSIZLIK...

10.1.1965

İnsan kendinden utanır mı? Hem sahneye çık tef çal; hem de, tef çalmaktan utan... Olur mu bu?

Bu, bende oluyor... Atatürk devrimlerinin üzerimdeki etkisi bu...

Çok ayıp değil mi içinde bulunduğum bu ruhsal durum...

Devrimci dergilerde sık sık yazılır:

Bizim üzerinde çalıştığımız tekke musikisi: “Düm tek musikisi!” alaya alınır.

Anlıyorum ki gönüllü gönülsüz ilgileniyorum ben bu müzikle...

Dediğim gibi ussal (akılcı) davranmıyorum pek de öyle...

Demek ki ben kendi irademle değil; etki altında yapıyorum yapacaklarımı...

Öğretim sistemimiz mi yanlış nedir?

Diğer arkadaşlar da bir şeyler öğrenemiyor...

20 yıl olmuş bu dersler verilmeye başlayalı...20 yılda bir konser verecek ekip oluşturulamamış...

Değil bir ekip oluşturma; doğru dürüst bir konser verecek bir kişi bile çıkmamış...

Bazen hoşuma gitmiyor da değil; çok da hoşuma gidiyor...

Buraya geleli yedi yıl oldu; yalnız başıma bir şarkı, bir türkü okuyacak yetenek bile edinememişim... Yalnız ben değil diğer arkadaşlar da benim gibi yeteneksiz...

Bununla birlikte ahlak felsefesi bakımından az mesafe almadım değil. Bunu da yadsımak hakkı saygısızlık olur.

Hayri Balta, 10.1.1965

+

68. BASTIK, SUCUK, TARHANA, CEVİZ / YEMEYİP DE NE EDECEĞİZ?

15.1.1965

Nasıl bir bunaltı ve tedirginlik içindeyim...

Bakkala, ekmekçiye, kasaba 900 liraya yakın bir borç...
Eve, terziye, Hoca'ya vereceklerim de cabası...

Siğaram, rakım, gece yaşamım yok... Niçin böyle oluyor,
bir türlü aklım ermiyor...

Aysel şimdilik gemiyi düze çıkardı sayılır. Yüksel'in
durumunun ne olacağı belli değil. Babam ise işsiz, parasız,
perişan bir durumda...

Hangisine yanayım. Bu işin içinden nasıl çıkayım...

Bir de bu durumda ortaokulu bitirme sorumluluğu ile
karşı karşıyayım.

Akşamüzeri işten çıkar çıkmaz hemen eve gittim,
bitkindim, yattım. İngilizce dersine bile gidemedim.

Kafam kazan gibi. Borçları nasıl kapatacağım düşüncesi
başımı patlatacak.

Eşiime gelince az sonra pişmanlık duyuyor yaptıklarına...
"Ah bir de şu sinirlenmeden kurtulsam!" diyor. Zaten o siniri
değil mi yuvamızın neşesini kaçıran...

Çocuklar normal besinini alamıyor... Üstlerinde
başlarında yok. Dört günde dört yüz gram et girmiyor eve...
7 kişilik bir aileyiz... İşte biz böyle bir haldeyiz.

Bir de "oruç tutmuyor" diyorlar bana. Ocağınız bata sizin.
Ne zaman doyduk ki bir de aç kalalım...

Dün dayımlara gitmiş bizimkiler... Çocuklar, et diye,
kurabiye diye sofranın başında birbirleri ile çekişmişler...

Anneleri: "Ne terbiyesiz çocuk bunlar, utandım!" diyor.

Ne yapmalıydı ya... Bizler gibi canımız istediği halde
"Teşekkür ederim!" diye burunları ile mi itmeli idiler...

Doğrusu canın çekerken yemek değil mi? Çocukların
yaptığı da bu değil mi? Bunun anormallik neresinde...

Çocukların bu hallerini göre İlhan yengem bir naylon
torbaya; bastık, ceviz, incir, sucuk, tarhana koymuş "evde
yesinler!" diye...

Bunu görür görmez kırdım cevizi, yaptım bir bastık
dürümü. Aç ölenler gibi yedim de şirinliğim kandı bir parça...

Ben böyle yaptıktan sonra ne diyebilirsin çocuklara...

69. TEDİRGİNLİK...

16.1.1965

İşten çıkınca derse çalışacak dermanım kalmıyor.
Yorgunluktan ayakta uyuyorum sanki...

Sürmenaj olmuşum, kafam durmuş çalışmıyor.
Bu arada başım da ağrıyor.

Ancak bir iki saat uyuduktan sonra kendime gelebiliyorum.
Bu durumda ortaokul derslerine nasıl çalışacağım,
bilemiyorum.

Aşırı bir tedirginlik içindeyim. Gerçekte ise ne şuna, ne
de buna kızıyorum.

Eğer kızırıysam ben kendimde bir eksiklik buluyorum.

İçimde birkaç kişi vuruşup durmakta...
Düşüncelerim birbirleriyle çatışmakta...

Bu kararsızlık içinde bocalayıp duruyorum.
Belki de kendimi aldattığım için mutsuz oluyorum...

Çocuklar birbirleriyle kavga ediyorlar.
Bağırışıp çağırıyorlar...
Çocukturlar, çocukluklarını yapacaklar.
Hele onlar çocuk...
Biz niçin boşu boşuna çekişip duruyoruz.
Asıl bize olmuş olacaklar...

Çok yorgunun dinlenmem gerek...
Evde de huzur yok.

İnsan evinde dinlenemezse nerede dinlenecek?

16.1.1965

+

70. ADAM - ÂDEM...

24.1.1965

Dersteyiz. Hocamız, Mısır'daki esaret günlerini anlatıyor.

“Öyle sıcaaktı ki...” diyor: “Yumurtayı kuma gömerler; beş dakika sonra patlar...”

Sonra anlatmaya başlıyor.

Ben konuşmalarından önemli gördüklerimi not alıyorum:

“Aşık ölmüş diye salâ verirler; ölen hayvan imiş, aşıklar ölmez.”

Sayın Öğreticim insanları adam, âdem diye ikiye ayırırdı. Adam dediklerinin her yaptıklarını onların yaratılışına bağlardı ve onlardan hesap sormazdı. Ancak âdem dedikleri ki bizlerdik; her davranışımızın gerekçeli olmasını isterdi ve bu nedenle bizim olumsuz davranışlarımızı görünce bir yargıç gibi hesaba çekerdi. Gerekçemizi inandırıcı bulmazsa kulağımızı çekerdi... Biz derdi: “Âdemden sorumluluk bekleriz...”

Arkasından da şu beyti okurdu:

“Adama âdem gerek, âdem ede adamı.

Adam âdem olmayınca âdem etmez adamı...”

Bunları da keyifle okurdu; biz de keyifle dinlerdik. Ya adam kalacağız, ya da âdem olacağız... Yoktu bundan ötesi...

Adamlık yaptığımız zaman kulağımızı çekerdi; âdemlik yaptığımız zaman da “Aferin!” verirdi.

Adam iken âdem olana bir de örnek gösterirdi. Buna örnek olarak Yunus İmre derdi.

Kendisi Yunus Emre demezdi. Yunus İmre derdi. İmre'nin de Yunusa imrenmekten geldiğini söylerdi.

“Yunus Emre derler ama; doğrusu Yunus İmre'dir...” derdi.

Sonra âdem olamayanlar hakkında görüşlerini de belirtmeden duramazdı:

“Ne hakkım var insanın (adamin) yaşantısı değiştirmeye. Ondan kendi düşünceme ve davranışıma göre eylem beklemeye... Onun normu, yaratılışı böyle... Elbette yanlış yapacak. Yanlış yaptığı zaman şaşmayınız; doğru yaptığı zaman şaşınız.. Bu nereden çıkmış, bu kimden el görmüş diye...”

Sonra biz öğrencilerine dönerek ve de Hacı Hüseyin'i, Meydancı'yı, Yazman'ı, göstererek:

“Aha bunlar rezildi. Aşağı idi. Kumarcı idi. Karısının ve

çocukların rızkını rakıya şaraba verirlerdi. Şimdi yeniden doğuşa ermişlerdir. İmkânı yok şimdi ağızlarına bir dirhem rakı koyamazlar.”

Sonra da adı geçen bu öğrencilerine dönerek sordu:

“Değil mi öyle? Değil mi lan?..”

Bu soruları yüzümüze karşı sormaktan da büyük bir zevk duyardı.

“Bakmayın siz benim kızgınlığıma, atıp tuttuğuma; bu sizleri adamlıktan kurtarıp âdem etmeye çalışmamdandır... Ayrılıp ben bu huyumdan... Bu benim görevim... Sizlere hizmetim...”

Bu arada Buhirîzade İtri'nin Mevlevî Nat'ın okumaya geçiyoruz.

Okumaya başlamadan önce şöyle demişti.

“Şimdi ben Buhirîzade İtri'nin solunda oturuyorum. İyi ki diyorum varmış. Darda kaldığım zaman ona sığınıyorum. Gözlerim yaşararak okuyorum. Büyük bir mutluluk içinde genzim sızlayarak okuyorum.” 24.1.1965

+

71. DERSTEN NOTLAR...

24.1.1965

Dersteyiz. Hocamız:

“Gözüm yoktur gözüm, asla cihanda!”

Şarkısını okunmakta...

Öğrenciler neyle, ut'la, tefle kendisine eşlik etmekte.

Ara sıra durup düşünmekte,

Düşündükten sonra şöyle demektedir:

“İnsanın son hedefi dindar olmaktır...”

İçki, sigara bilmez.

Ayaklarını yıkamadan yatağa girmez...

İngilizceyi ana dili gibi bilir.

Kuran, İncil, Tevrat kaybolduysa yeniden yazabilir...

Gök kubbenin altında hiçbir haham, imam, papaz, kendisiyle tartışamaz

Hepsini kaldırır yere vurur; kimse kendisi ile aşık atamaz...

İki tapusu vardır: Birisi Maanođlu köprüsü altındaki susuz bostan;

Birisi de dedesinden kalma bir ev, kocaman...

Hocalar kendisi hakkında şöyle der:

“Onun yanına gitmeyiz. Onda şeytan gücü var.

Adamı kaldırdı mı yere çalar...”

Komünizm hakkında şöyle demektedir:

“Komünizm, yeni tarzda bir çarlık felsefesinden başka bir şey değildir!”

Sık sık:

“Şerire karşı koymayın!

Çirkefe taş atmayın!

Ne olursa olsun, doğruluktan şaşmayın...”

“Sözünüz evet evet! Hayır hayır! Olsun...

Konuştuklarınız, sözlerinizde hikmet bulsun...”

“Olduğunuz gibi görünün, özünün sözünüze uygun olsun...”

Olun ki insanlar size saygı duysun...

İşte biz

Böyle bir Hoca'nın öğrencileriyiz...

24.1.1965

+

72. HALKEVİNDEYİZ...

13.2.1965

Halkevinde, dersteyiz...

Yeni gelenler var. Hepsi de genç... Bizleri izlemeye gelmişler...

Bir ara Mustafa Bakkaloğlu da geldi. Sevincinden bir basıp beş sıçırıyordu. Yeni bir tiyatro topluluğu kuracakmış... Sonra yine ayrılıp gitti...

Bir şarkıdan:

Neyin nevasına bais olmaz öz hevesi
Gördü gözüm, sevdi özüm, budur sözüm...

Hoca bir ara şöyle diyor:

Lisan-i ehli dil-i biz
Bilenle söyleşiriz...

+

Hocanın sözlerinden:

Kavak sallansın, söğüt sallansın da insan niçin sallanmasın. İnsan da güzel biri karşısında ve güzel bir nağme karşısında niçin eğilmesin...

Bir adam gördün kitap yazmış, bir adam gördün musiki ile hiç ilgisi yok; hiç durma kaç ondan...

Bakın size ne ölçüler veriyorum. Çünkü o daha kitap yazmanın nasıl bir iş olduğunu biliyor. 13.2.1965

+

73. BİR DUYDUĞU MU VAR ACABA?

29.5.1965

Halkevindeyiz. Geçen hafta ders yapmadık. Çünkü geçen hafta bu salonda Halkevliler Gecesi yaptık.

Bayan dinleyicilerimiz her zamankinden çok.

Sayın Öğreticim konuşuyor:

“Yıkılma yok, olmadı tazelen...”

Yıkılmak nefistendir. Çünkü arzun (isteğin) var. Arzun yerine gelmedi diye yıkılma, tazelen... Nefsine uyma, tazelenmek uluhiyetten gelir.

Tekrarda yarar vardır.

8 yıl savaştan sonra bir hafta istirahat yaptım. Ondan sonra 16 yıl okudum.

Sen bir insansın yahu!...

Ölü ile Diri bir olur mu?”

Sayın Öğreticim çok çaba gösteriyor. Eski neşesi ve şenliği yok.

İsteyerek değil kendini zorlayarak çalışıyor neyini... Çok yerde şaşırıldığından anlıyorum neşesinin olmadığını...

Kafası başka şeyle meşgul...

Eski dinçliği de kalmamış. Zorluk çekiyor konuşurken ve ney üflerken.

Huzursuz bir hali var, hiç böyle perişan görmemiştim kendisini. Gün geçtikçe eski neşesini yitiriyor.

Bir duyduğu mu var acaba?.. 29.5.1965

+

74. CEHALET ve YOKSULLUK ÇEMBERİ...

1.2.1967 Babam geldi, nerden duymuşsa duymuş... Yazı yazmamı istemiyor. "Çetini Altan gibi olmalısın ki öyle yazasın. Adamı tuttukları gibi içeri atarlar!" diyor.

İki saattir yanımda, sokranıp duruyor. Yazdığım için bana destek olacağına köstek oluyor. Söylediğini bir daha, beş daha söylüyor. Yazı yazmak için bocaladığımı, yazı yazmakla rahatladığımın ayrımına varmıyor.

Bu arada çocuklar ağlıyor nedense. Bir yandan çocuklar, bir yandan babam...

Çocukları yatırıncaya değin yüreğim ağızıma geldi. Ne var ki babam, susmuyor bir türlü...

Babam sokranmasını sürdürürken eşim girdi içeri. Oda sokranıyor:

"Gözü kör olsun yoksulluğun... Sırtım bir ceket görmedi şimdiye değin." diyor.

Çocukların bezini yıkamış gelmiş, eli soğuktan titriyor. Soğuktan titreyen elini silkeliyor.

Bir yandan babam, bir yandan hocam, diğer yandan yakınlarım... Sözde beni koruyorlar, yazı yazmamı engelliyor.

Ben ne yapayım. Bu yoksulluk ve cehalet çemberini nasıl kırayım. Gözü kör olsun yoksulluğun... 1.2.1967

+

75. ŞEYTANISINI...

Yaptıkları aklıma geldikçe
Boğdum hayalini hayalimde
Belki bin kere...

Yüreğim kalkıyor yüreğim...
Şimdi ben n'deyim,
Ne edeyim?

Gözü kör olsun feleğin...
Rahat bıraksa bari beni
Hayalin...
Hayri Balta. 29.7.1967
+

76. CAHİT ŞENOL'A

1.8.1967
Sayın Cahit Şenol,
Sabah Gazetesi Genel Yayın Md.

Evde, bazı işlerim çıktığı için yazımı gönderemedim.
Bundan böyle de yazılarımı günlük gönderemeyeceğim.
Bu yüzden özür diler, saygılarımı sunarım.

NOT: Çetin Altan için başlıklı yazımı koymadığın iyi oldu.
Bundan sonra da koymayınız.

Yazıyı sonradan okuduğumda anladım ki Çetin Altan'a
layık bir yazı değilmiş o...

Saygılarımla,
H.B. 1.8.1967
+

77. ÇEKİLMEZ YAŞAM...

18.8.1967
Yaramazlık yaptıkları için Elçin'e, Gülçin'e, Elgin'e
darıldım.

Bana akıl verdikleri için babamı ve eşimi kırdım.
Yemek yiyemedim,
Yatamadım,
Dışarı çıkamadım.
Okuyamadım,
Bir satırlık olsun yazamadım.

Hava almak için dışarı çıktım
Konuşacak kimse bulamadım.
Yine eve kaçtım.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi bir de akrep çıktı karşıma.
Girdik akreple savaşa,
Öldürdük sonunda...

Anlaşılan hiçbir yerde huzur yok bana...
Evde huzur yok, dışarıda konuşacak adam
Böylesine çekilmez mi olurmuş yaşam...
Hayri Balta, 18.8.1967

+

78. BİR YAZAR, BÖYLE BİR ORTAMDA NASIL YAZAR?..

18.8.1967
Akşam yemeği:
Peynir, ekme, kavun yemek istersin.
Evde kavun yok, ekme kalmamış,
Çarşıya gidersin...
Bakkalda da kavun kalmamış
Ne dersin...
Alırsın ekmeği,
Eve dönersin...

Akşam yemeği::
Mercimekli pilava razı olursun...
Midemde rahatsızlık var: Gastrit...
Mercimekli pilav, gastritli midenin düşmanı,
Akşam, akşam mercimekli pilavı nasıl yersin?..

*

Elçin, Gülçin hava almak için dışarı çıkmak ister,
"Yemeğimizi yiyelim de ondan sonra..." deyince
İkisi birden ağlar...

Akşam yemeği:
Elginin dişi ağrır, ağlar...

Akşam yemeği:
Yener ilaç kutularıyla oynar,
Birini yitirir... Ağlar...

*

Akşam akşam Babam rakı içer:
“Peynirle kavun rakı ile iyi giderdi!” der.
İçerler...
Rakıyı, kavunsuz peynirle içer...
İçer içer, kavunsuz rakı içtiğine içerler...
Ne oldu bilmem bu arada:
Yener Babama...
“Yalan söylüyorsun!” der.
Babam, iki yaşındaki Yener’in bu sözüne
İçerler...

Bütün bunlara canım sıkılır, isterim dışarı çıkmak.
Evden de sıkıcı sokak...

Yeniden dönerim eve; eski tas eski hamam...
Huzursuzluk adına ne ararsan tamam...

Bu kez eşim de katılır koroya,
O da yakınıp durur otururken sofraya...

Akrep öldürmektedir, Kardeşim Hasan da
Yukarda, tavan arasında...

Bunlar bir akşam üstü yaşanır...
Bütün bunlar hemen hemen
Her akşam yaşanır...

Böyle bir ortamda nasıl yazılır?..
Bakalım Hayri Balta.
Bütün bunlara nereye kadar dayanır...
18.8.1967

+

Merhaba Baba,

Ortam böyleyken böyle güzel yazdığına göre her şey
istediğin gibi olsaymış kim bilir neler yazarmışsın...

Ellerine sağlık.

Bu arada torunlar da güldü bu yazdıklarına, anne hep
ağlıyormuşsun ne diyorlar.

Ben de usluydum diyorum ama.

Sevgiler. Gülçin, 5.2.2010

+

79. AFARÖZ...

22.8.1967

Anı notlarım arasında karşılaştım. A4 kâğıdının sekizde bir büyüklüğünde bir kâğıda tarih atarak şu notu düşmüşüm. Bu notu hangi ortamda nasıl düştüğümü da hatırlamıyorum.

Sayın Öğreticimin bu sözleri hangi yazım üzerine söylediğini de hatırlamıyorum. Ama söylemiş, söylemese böyle bir not düşmezdim. İşte Sayın Öğreticimin bana söylediği söz. Olduğu gibi yazıyorum.

“Senin yazdığını kimse yazamayacaktır...” (Dr. Emin Kılıç Kale. 22.8.1967)

Sayın Öğreticim, bu sözleri beni motive etmek için mi söylemiştir; yoksa, bir gerçeği mi dile getirmiştir...

Bu sözleri söyleyen bir adam gelecek gördüğü bir yazara destek mi olmalı, köstek olmalı...

Olayların akışına göre köstek olacağına destek olmalı değil mi? Onun yazı yazması için önünü açmalı değil mi?

Ne var ki Sayın Öğreticim; benim yazı yazmamı engellemek için ne gerekse yaptı. Yazı yazdığım için beni dergahından kovdu. Aforoz etti. Benimle konuşanı da aforoz edeceğini dile getirdi. Ne alçaklığım kaldı, ne eşekliğim kaldı. Bütün bunları “ÖLÜMSÜZ YAZMAN” adlı yapıtımda dile getirdim.

Bir insan yazı yazdığı için, halkı aydınlatmaya çalıştığı için aşağılanır mı? Bu nasıl bir anlayış?

Hem de “Senin yazdığını kimse yazamayacaktır...” denildiği halde...

“TASAVVUF'UN ÖZÜ” adlı dosyayı hazırlarken Sayın Öğreticimin yukarıdaki sözlerini hatırladım hep. Gerçekten “TASAVVUF'UN ÖZÜ”nde yazdıklarımı yazmaya kimse cesaret edemez...

TASAVVUF'UN ÖZÜ adlı dosyayı www.bilgebalta.com adresindeki sitemin ARŞİV bölümünde okuyabilirsiniz...
22.8.1967

+

80. CEHALETİMİN BOYUTLARI...

Şu an 35 yaşındayım.
Hâlâ cahilim...

Ne demek?
35 yaşında
Hâlâ cahilim demek...

Elin adamı 35 yaşında filozof oluyor.
Onlarca kitap yazıyor...

Öğrenmek isteyen acele etmesin,
"İlmin başı sabırmış!"
Yeter ki bunu bilsin...

Bile bile bunu bildim.
"İlmin başı sabır!" dedim.

Öğrendikçe cehaletimi anlıyorum.
Cehaletimi anladıkça,
Cahilliğime yanıyorum.
Ve de cahilliğimden utanıyorum.

Hayri Balta, 24.8.1967
+

81. AMERİKAN HASTANESİ MÜDÜRLÜĞÜNE...

Amerikan Hastanesi Müdürlüğüne,
Gaziantep.

27.9.1967

İki yıldan beri Akşam Ortaokulu'na gidiyorum, Bu yıl üçüncü sınıftayım. Önümüzdeki yıl kentimizde açılacak olan Akşam Lisesine; sonra da Üniversiteye gideceğim. Çünkü okumak ve bilgi sahibi olmak benim tek amacım...

Buraya ayrılmak üzere girmediyimi göz önüne alarak şöyle bir istekte bulunmak zorundayım... Çünkü sınıflar ilerledikçe dersler ağırlaşıyor. Dersler ağırlaştıkça çalışmak

için zaman ihtiyacı beliriyor. Oysa benim hiç zamanım yok...

İsteğim: Bana, derslerime Çalışabilecek bir zaman verilmesidir.

Örneğin: Sabahları 9 ile 12 arası; öğleden sonraları ise: 13,30 ile 17.00 arası, Cumartesi günleri de 9.00 – 13.00 arası bir çalışma programı...

İsteğimin yerine getirilmemesi halinde bir iş arayacağımı saygılarımla arz ederim.

Not:

Çalışma saatlerimin kısaltılması halinde işlerimi aksatmayacağıma söz veriyorum.

Bu durumda ücretimden 50 liraya kadar bir ücret kesintisi de yapılabilir...

Hayri Balta, 27.9.1967

+

Amerikan Hastanesi Müdürlüğüne
Gaziantep

27.9.1967 tarihli dilekçeme bu güne değin yanıt verilmemesi üzerine, isteğimin Hastane idaresince kabul edilmediği kanısına vararak, görevimden istifa ediyorum.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Saygılarımla,

Hayri Balta, 4.10.1967

+

Amerikan. Hastanesi Müdürlüğüne,
Gaziantep.

12.10.1967

4.10.1967 tarihli istifa dilekçem üzerime iş arabaya başladım ve buldum. Bulduğum iş yerinde haftada 36,5 saat çalışacağım gibi maddi bakımdan da gerek şimdi ve gerekse gelecekte buraya buraya göre elime daha çok para geçecek. Bunun yanında yılda iki maaş ikramiye ve bir kat da elbise gibi avantajlar var.

Yeni iş yeri Bayındırlık Bakanlığı'na bağlı yapı İşleri 9. Bölge Müdürlüğüdür. Bu dairedeki müdür muavini benim eski dairemde iken müdürümdü. Onunla onunla 4.10,1967 tarihli istifa dilekçeme göre 4.12.1967 de iş başı yapmak üzere anlatmıştık. Ancak siz gelip de:

“Ayrılma gününüz 4 Aralık yerine 4 Ocak 1968 olsun; okuman için gerekli zamanı da düşünüyorum; daha bir karara varmadım.” deyince durumu yeni iş; yerim anlatmak zorunda kaldım.

Dün, gireceğim. İş yerine gittim. Eski müdürümle görüştüm. Ona sizin söylediklerinizi; yani:4 Ocak 1968'e kadar beklemesini, çünkü yapılması gereken bir takım işler olduğu,nu” söyleyince bana: “Üç ay beklememize imkan yok. Senin için iki ay bekleyeceğiz. 4 Aralık 1967 işbaşı yaparsan, Hastaneyi zor durumda bırakmamak için, 5 Ocak 1968'e kadar haftada bir gün sana izin veririz. Sen de cumartesi ve pazar günleri gider oranın işlerini yaparsın.” dedi.

Bu ara şunu da söyledim: “Belki Hastane bana okumam için gerekli zamanı verecek... Böyle olursa Hastaneyi tercih etmek zorunda kalacağım. Çünkü bir iş yerinden ayrılırken işverenin rızasını amadan ayrılmak bana ağır gelir.”* dedim.

0 zaman bana: “Beni sürünceme de bırakmaya hakkınız yok. İşyerin sana zaman tanıyacaksa hemen bildirmeli. İki ay bekleyip de sonunda gelmezsen biriken işlerin altından kalkamayız. Git hastane ile görüş. Hakkında bir karara varınlr. Sana bir hafta müsaade. Bu bir hafta içinde olculu veya olumsuz bir cevap getir.” dedi.

Sayın Müdürüm, durum bu. Size olumlu teklifler aldığımı söylemiştim. Fakat ben bu iş yerini tercih ediyorum. Çünkü buradaki amirim beni tanıdığı gibi ben de onu tanırım...

Sizden dileğim: 18 Ekim 1967 gününe kadar hakkımda bir karara vararak içinde bulunduğum müşkül durumdan beni kurtarınız. Çünkü en nihayet 18 Ekim 1967 Çarşamba gününe kadar yeni gireceğim iş yerine olumlu - olumsuz bir cevap vermek zorundayım.

Derin saygılarımla...

Hayri Balta

Not: Eğer 4 Aralık 1967 de ayrılmama müsaade edilirse 5 Ocak 1967 tarihine kadar:

1.

- a. Günlük raporu yaparak her iki deftere geçerim,
- b. İlaç ve ambar kartlarının giriş çıkışlarını işlerim,

c. Aylık mizanı çıkarım,

d. Bilançoğu çıkarır teslim ederim.

2. Diğer işleri ise Hastane kâtiplerinden kim olsa yapabilir...

27.9.1967

+

82. MİDE KANAMASI...

Dün mide kanaması geçirdim işyerinde.

Kanlı kanlı kustum, kahve renginde pelte pelte...

Hastane çalışmak bende stres yaratıyor.

İşçilere: "Sendikaya üye olmak sizin yararınızdır!" dediğim için Müdür bana cephe alıyor.

Ne yapalım yani; işçilere doğruyu söylemeyelim mi? İşçileri emeği hakkında söz sahibi etmeyelim mi?

Bu nedenle de Müdür bana angarya işler yüklüyor. Beni kaçırmak için ne gerekse onu yapıyor.

Hele yavan yavan bakması yok mu; beni yıkıyor...

Bütün bunlar mideme vuruyor.

Yorgunluk, sinir öfke yapıyor.

Yediğim yemek bana zarar veriyor.

Yemeklerden sonra biraz uyumak iyi geliyor;

Geliyor ama, o da tatil gününden başka elime geçmiyor.

Ne yapalım; yaşamı olduğu gibi kabul etmek gerekiyor.

Sabırlı olup dayanmak gerekiyor.

Bir önce bu hastaneden kurtulmak gerekiyor.

İşçilerin sendikalı olmasından sonra Yönetim İyiden iyiye bana cephe almaya başladı.

Zaten adımız komünistte çıkmış; herkes bana öcü gibi bakıyor...

Bu koşullar içinde yaşamak ise

Haklı olarak mideme vuruyor...

Ve de mide kanama yapıyor...

Hayri Balta, 26.10.1967

+

83. İŞSİZ KALMA KORKUSU...

26.10.1967 Bekçi Hamo'nun üvey kızı Emine Hanımla Millî Eğitim Müdürlüğünde birlikte çalışmıştık. Oradan tanışırız. Yakın bir dostluğumuz yok ama yine de beni unutmamış.

Bir gün yolda karşılaştık. Yapı İşleri 9. Bölge Müdürlüğü kuruluyormuş. Orada çalışıyormuş. Bana sordu:

“Sen de 9. Bölge Müdürlüğünde çalışır mısın? Ben Asım Bey’le konuşur, seni aldırırım...” dedi.

Ben de:

“Olur!..” dedim.

Dedim ama içime de bir tedirginlik düştü.

Amerikan Hastanesinden ayrılmayı da göze alamıyordum. Çünkü çok şey aldım bunlardan. Batı uygarlığı ile temasa gelmişim hiç olmazsa. İş ve çalışma ahlakını öğrenmişim...

Akşam Ortaokulunu gidiyordum. “Ya yeni işyerim, okula gitmememe engel olursa...” diye kaygılanmaya başladım. Okumak benim için her şeyin üstünde idi. Ne olursa olsun Ortaokulu ve Liseyi bitirip bir yüksek okula gidecektim. Beni bu özlemimden kimse geri döndüremezdi.

Kaygılanıp duruyordum. “Ya, zamanında bırakmazlarsa, ya gece çalışması yaptırırlarsa, ya işbaşında rahatsız ederlerse...” diye her türlü olasılık geliyordu aklıma...

Öylesine gözümü korkutmuşlar ki; ya Asım Beyi başka bir yere atarlarsa, ya bir kazaya uğrar da başına bir şey gelirse, ya baskı yaparak fikrinden caydırırlarsa, ben kalacaktım işsiz olarak ortalıkta...

Ya Emniyet Müdürlüğü engel olursa, ya Cumhuriyet Savcılığından sabıkasızlık kaydı alamazsam...

Amerikan Hastanesinden istifa edecektim. Kıdem tazminatımdan da olacaktım. Bir de herhangi bir nedenle Yapı İşleri 9. Bölge Müdürlüğünde işe başlayamazsam ortalıkta kalacaktım. Hem işimden olacaktım, hem de işsiz kalacaktım. Bu olasılıklar yüzünden huzurum kaçtı. 26.10.1967

+

84. SAYIN MÜDÜRÜM

Sayın Müdürüm,

Ankara, 7.1.1968

Yaptığınız babalığı unutmayacağım.

Bana isnat edilen suç tamamen tertip ve iftiradır. Ekli olarak sunduğum karar dikkatle okunursa sözlerimin doğruluğu anlaşılacaktır.

Asım Beyin isteği üzerine ekli başvuru yapılmak zorunda kaldım.

Bir de:

“1. Ben sustukça onlar; bende bir şey var sanıyorlar. Buna bir son vermeliyim...”

“2. Siz ayrılırsanız sahipsiz kalabilirim.

“3. Korkulacak bir şeyim yok. İstedikleri zaman yargıç karşısına çıkmaya hazırım.

“4. Millî Emniyet de olsa, hiçbir zaman, bir işçinin işverenine: “Bunu niye işe aldınız? Almamalı idiniz... Bilseydiniz almazdınız!..” diyemez ...” Ancak: ‘Soruşturma altındadır; Hareketlerine dikkat edelim. Olumsuz bir davranışını görürsek birbirimize bildirelim!..’ diyebilir

“5. Geçmişimden ve geleceğimden emin olabilirsiniz. Hiçbir zaman sizi zor durumda bırakmayacağımdan da emin olabilirsiniz.

Onlara değil bana inanınız...

Şarkta yaşıyoruz; bu kadarı olur artık...

Münasip gördüğünüz takdirde bu mektubumu ve ekini emniyet mensuplarına gösterebilirsiniz.

Babacan himayenizin devamını beklerim Sayın Müdürüm...7.1.1968

+

85. FELSEFE ÇALIŞMALARI...

15.2.1968

İçişleri Bakanı Faruk Sükan:

“Hepsini yakından takip ediyoruz...Nefes alışlarını dahi biliyoruz...” diyor. (6.2.1968 tarihli Hürriyet Gazetesi...)

+

Kendi kendime: “Suçlu isem cezamı kanunlara

göre yargıçlar mı verecek; yoksa polisler, müdürler mi verecek?" diyorum. Çünkü bıktım polislerin beni izleyip sıkıştırmasından...

Eğer beni işten atarlarsa düşüncesi yüzünden aklıma olmayacak düşünceler geliyor:

a) Çocukların eline döviz verip caddelerde protesto yürüyüşü yapmak,

b) Kira veremeyecek duruma gelirse hükümet: konağı önüne ev eşyalarını yığmak

Bu ruh hali içinde düşünüp duruyorum.

Değil mi ki bana komünist diyorlar... Hele şu komünistlik ne benim bir şeymiş?" diyerek felsefe kitaplarını okuyup not almaya çalışıyorum:

İşte tuttuğum notlar:

Filozof: Birçok sorulara kesin cevaplar bulmaya çalışan kimsedir...

Pratik: Bir düşünceyi gerçekleştirme olayıdır.

Teori: Gerçekleştirmek istediğimiz şeylere ilişkin bilgilerdir.

Felsefe: Evrene ait en genel meselelerin incelenmesidir.

Felsefenin amacı: Evreni, toplumu, insanı açıklamaktır.

Materyalizm: Evren'in bilimsel olarak açıklanmasıdır.

Madde: Evren, dünya, varlık ve bizi kuşatan dış âlem....

Düşünce: Eşyalardan edindiğimiz bilgilerdir...

Ruh: Maddenin işlevidir, candır, düşüncedir, nefestir, ruhtur...

İrade: Düşünce, ruh...

İktidar: Madde, varlık...

+

Felsefenin temel problemi:

Öncelik maddede mi, ruhta mı?..

Yani evreni Allah mı yarattı? Yoksa evren ezelden beri mevcut mudur?

Filozoflar bu soruya verdikleri yanıtı verdikleri yanıtı göre ikiye ayrılırlar.

"1. Bilimsel olan açıklaması : Materyalizm

"2. Bilimsel olmayan açıklaması ise: İdealizmdir...

İdealist: Ruha öncelik tanır; ruhun maddeyi yarattığını ileri sürer....

Materyalist: Maddenin ruhu yarattığını ileri sürer...

Felsefe şu soruya yanıt arar: İnsan beyni olduğu için mi düşünür? Yoksa, ruhu olduğu için mi düşünür?..

Halk arasında, materyalizm denince maddî zevklerden başka bir şey düşünmeyen bir kimse akla gelir. Oysa materyalizm olayları bilimsel olarak açıklama isteğinden doğmuştur.

Ahlakî idealizm: İnsanın kendisini bir ülküye, bir dâvaya adanmasıdır...

Felsefî idealizm: Kâinatın ruhla açıklamasını esas alan dünya görüşüdür. Temel meselesi: “Esas öge, en önemli ve en önce gelen eleman düşüncedir, ruhtur...” der.

Materyalizm: Bu dünya, bizim dışımızda var mı, yok mu sorusuna yanıt arar? Eğer bu dünya bizim dışımızda bizden ayrı olarak var dersen, sen bir materyalistsin; yok eğer, bu dünya bizimle var dersen sen bir idealistsin.

Bilgin: Bilimsel düşünüşe (bağımsızlık, determinizm, doğruluk...) bağlı olarak akıl ve deney sınırları içinde araştırma yapan kimsedir.

İnsan bilgisinin sınırı nedir? Neyi bilebilir? Bildiklerimiz, bilmek istediklerimizin kendisi midir? Mutlak mıdır, yoksa rölatif midir?

Bilgilerimiz nereden geliyor? Kaynağı nedir? Doğuştan mı, sonradan mı?.. Soruları felsefenin konusudur...

Felsefe ayrıca şu sorulara yanıt arar:

“1. âlemin (Evren’in) mahiyeti ve esası nedir?

“2. Bilgi teorisinin kaynağı nedir?

“3. Ahlak problemi nedir?

Felsefe, bilimlerin sonuçlarına dayanan sentezci ve tenkitçi bir düşünce sistemidir...

Sistem; İçinde çatışma bulunmayan düşüncelerin uyumlu ve organik bir bütünlüğüdür...

Doktrin: Düşüncelerin organik topluluğudur.

Dünya ve hayat görüşü: Kişiler arasında; olayları,

olguları. Anlamlandırış ve değerdendirış farkından doğar.

Filozof: Devrinin bilgilerini aklı esaslar dâhilinde birleştirerek bir sistem meydana getiren kimseye denir.

Filos: Dost seven demektir.

Sofia: Hikmet demektir.

Filozof: Gerçeği arayanları seven demektir.

Hikmet sevgisi: Olayların sebeplerini bilmek, gerçeği çıkar gözetmeksizin araştırmak anlamına gelir.

Sofos: Hakikate, bilgiye sahip olmak anlamınadır.

İnsan ömrü bütün hakikatleri bilmeye. Yetmez; ama insan hakikatleri arayan bir kimse olabilir...

Genel olarak filozof bir hakikate yönelen, bir hakikat arayan insan olma anlamına gelir.

Teolojik idealizm: Tanrı âlemi yaratmıştır ve kendisi gerçek olarak bizim dışımızda vardır.

Tanrı, hiçbir objeye tekabül etmeyen âlem vehmini bizde yaratmıştır.

Diyalektiğin Kanunları: Fenomenlerin Cihanşümül Bağlılığı!

1) Sebep-sonuç

a) Şartlar,

b) Veriler,

2) Karşılıklı aksiyon; yani sebep sonuç, sonuç da sebep olur.

3) Zaruret-Kanun:

a) İyi intibaklı organizma; az intibaklı organizmanın yerini alır,

b) Fenomenlerin tabii oldukları zaruretin bir tezahürü yerçekimi,

4) Zaruret ve olağanlık

a) Kuzey bölgesine yakın yerlerde kışın soğuk olması bir zarurettir...

b) Kar'ın ne zaman yağacağa ise bir olasılıktır.

Sübjektif gerçeklik: Ancak düşüncemizde mevcut olan gerçek,

Objektif gerçeklik: Düşüncemiz dışından, düşüncelerimizden, bağımsız olarak mevcut olan gerçeklik.

İmmateryalizm (Özdeksizçilik): Berkeley'in sistemi. Objektif gerçekliği, maddeyi yadsıyan öğretisi... Özetle;

Madde bizim dışımızda mevcut değildir; madde olarak gördüklerimiz ise bizim vehmimizdir,

Gnostisizm: Tanrısal gerçek.doğalarak kendini açığa vurmuş ve bilinmeyen hiçbir yanı kalmamıştır. "Ben gizli bir hazine idim bilinmek istedim, âlemi yarattım..."

Agnostisizm: A, olumsuzluk eki olduğundan bilinemezlik demektir. Eşyanın, maddenin ve olayların bilenemeyeceğini, uğraşmanın boşuna olduğu öğreten öğretidir...

Bizim için eşya: Eşyanın gerçeklik olduğu, bizatihi eşya. Eşyanın mevcudiyeti.

Atom: Cismin bölünemeyen en küçük parçası.

Madde: Bize duyularımız vasıtasıyla verilen objektif gerçeklik.

Mekân: İdealistlere göre eşyaya bizim verdiğimiz bir kalıptır; materyalistlere: göre ise bizim mekân içinde oluşumuz gerçeğidir.

Zaman: Dünya, bizden önce vardı, bizden sonra da var olacaktır.

Hareket: Mâddenin mevcudiyet tarzı. Hareketsiz madde olamaz. Hareketsiz madde, maddesiz hareket kadar anlaşılmaz bir şeydir.

Tutarlı olmak: Fikirleri bir düzene koymak.

Mekanik: Yer değiştirme şeklinde beliren hareketin tetkikidir.

Bitmedi, sürececek...

ENDİVÜDÜALİST (BİREYCİLİK): Bireyi baş gerçek olarak öne süren dünya görüşü. Tanrıçılık baş gerçeğinin yerine bireyi (insanı) geçirmiştir. Burjuva felsefesidir.

İdealizm, endivüdüalizm, metafizik bu üçü dialektik materyalizminin karşısındadır.

Bireyler tek tek başarılı olurlarsa toplum da başarılı olur. Bunlar başkalarını pek görmez. Önemli olan kendi ve düşünceleridir.

Solipsizm (Tekbencilik): Sadece bireysel ben'in varlığını tanıyıp, kabul eden idealizm. İnsanlar ancak onun düşüncesinde vardılar. Bunlar da varlığı düşünceye indirgerler..

İdealist defarmasyon: Olayların kendisi ile olan ilgisine bakar. Kendisi-hakkında iyi şeyler konuşulmayan toplantı iyi

değildir.

Sektarizm (softalık): Kendi inancında direnmeye denir. Hiçbir kanıt ve tanıta aldırılmaz. İnatçılığa dayanır. Kendisini önemser. Herkesin de kendisi gibi olmasını ister. Kendisinden başkası yaşam hakkı tanımaz.

İnancını kendisi doğrulamadığı gibi başkasının da doğrulayıp doğrulamamasına aldırış etmez.

Doktriner: Düşüncelerini kitaplarda olduğu gibi zikreder, metinlere ve fikirlere önem verir. Dolayısıyla sekterdir. (softalık)...

Materyalizmin gelişmesi idareci sınıfların imtiyazlarını destekleyen ideolojilere zarar verdiği için hâkim sınıflar materyalizmin bilinmesini istemezler.

Pre - marksizm; Eski Yunan'dan Marks ve Engels'e kadar olan materyalist görüş.

Hareket: Yer değiştiren maddedir. Düşen bir taş, ilerleyen bir tren...

Değişme: Bir şekilden diğer bir şekle geçiş.

Metafizik Metodun Karakteri:

1- Ayniyet: Ezelden beri hiçbir değişme olmamıştır. Kâinat hareketsiz ve kendi kendinin aynı olarak kalmıştır.

Balıklar, kuşlar, memeliler yoktan var olmuş ve oluşların da bu yana hiçbir evrim geçirmemişlerdir.

2- Eşyanın birbirinden tecrit edilmesi: At attır ve inek de inehtir. Aralarında hiçbir münasebet yoktur.

3- Eşya ve aşılmaz bölümler: At attır. Hep böyle olmuştur ve hep böyle kalacaktır.

Her zaman zengin ve fakir olacaktır.

4- Zıtların çatışması: Zıtlar arasında birliği reddeder. İki zıddın aynı zamanda bir arada bulunamayacağını ileri sürer.

MANTIK: Doğru düşünme sanatıdır, üç kuralı vardır:

1- Ayniyet prensibi, At attır ve at olarak kalacaktır.

2- Zıddiyetin reddi prensibi: Seçme zorunluluğu: Ya hayat, ya ölüm.

3- Üçüncü halin imkânsızlığı: Üçüncü bir ihtimalin yokluğu...

4- Zıtların çatışması: Zıtlar arasında birliği reddeder. İki zıddın aynı zamanda, bir arada bulunamayacağını ileri sürer.

Metafizik, mekanist anlayış, mantık; bu üçü daima bir arada çıkarlar karşımıza. Her üçü de bir sistemi ifade eder: Metafizik metod...

DİYALEKTİK: Esrarlı bir şey olduğu intibayı uyandırılır. Anlaşılması zor sanılır.

Kelime bilgisi ile tartışma sanatı da denir.

Felsefî anlamda ise: Büyük bir açık-seçikliğe lüzum gösteren bir düşünce metodudur.

Metafizik diyen hareketsizlik ifade eder; Diyalektik diyen hareket ve değişmeyi ifade eder. Hareket ve değişme diyalektiğin temelidir.

DİYALEKTİĞİN KANUNLARI:

1. Diyalektik hareket: Hiçbir şey olduğu yerde kalmaz. Hiçbir şey olduğu gibi kalmaz. .Diyalektik demek hareket ve değişim demektir,

Eşya geçmiş ve gelecek bakımından incelenir,

2. Diyalektik için kesin hiçbir şey yoktur. Hiçbir şeyin ebedî olmadığını ve bu günkü halinin değişmez bir hal olmadığını ifade eder.

Hiçbir şey oluşum ve geçiciliğin kesintisiz süreçten kurtulamaz. Süreç, İlerlemeyi ve gelişme kaydetmeyi ifade eder,

Oto dinamizm: Bizzat varlıktan gelen kuvvet demektir.

.Kantitatif: Cismin tabiatı ve mahiyetinde meydana gelmeyen değişiklik. Suyun 1 dereceden 90 dereceye kadarki durumu.

Kalitatif: Cismin tabiatında ve mahiyetinde meydana gelen değişme.

4449 oy alınca kadar milletvekili değildir (kalitatif değişme); bir oy daha alınca milletvekilidir; kalitatif değişme...

Tarihî materyalizm: Diyalektik metodun toplumların tarihine uygulanmasıdır.

Faşizm: Kapitalizmin makul ve zorla sevilir hale. Getirilmesidir.

Bizim sosyal durumumuzu; düşünce ve arzularımız tayin etmez, içinde bulunduğumuz sosyal durumumuz tayin eder...

İnsan sarayda başka, kulübede başka düşünür. Patronlar

işçileri istismar ettiklerini anladıkları an istismara son vereceklerdir, düşüncesi tamamen idealist bir düşüncedir.

İdeoloji: Bir fikirler demeti demektir...

İdeolojik faktör: Bir hareket ve tesir meydana getiren kuvvet demektir.

Obscurantizm: Belli bilgileri belli sınıfların bilmeleri gerektiğini savunan siyaset. Daha ziyade bilimin yayılmasına engel olma düşüncesi,

Fiksizm: (saptamcılık): Hayvan türlerinin hiç değişmeyip hep aynı kaldıklarını ileri süren öğreti. Bu görüşü Darwin. nazariyesi yıkmıştır...

Spontane materyalizm: Bilinçsiz olarak objelerin bizden bağımsız olarak varlığını bilir. Yani sağduyu sahibi kimseler ve tımarhanelik olmayan kimseler bilinçsiz bir şekilde materyalisttirler.

Taharruşiyet: Canlı varlıkların, dış ve iç ortamın aksiyonuna intibak reaksiyonları ile karşılık verme istidadır.

Spesifik: Kendine has demektir.

Vülger: Kaba, basit.

Monizm: Ruh ve maddeyi bir sayan öğreti...

Vülger maddecilik: Her şey maddedir, öyleyse düşünce de maddedir.

Dualizm: Birbirine indirgenemeyen iki başlangıç olduğunu kabul eden öğreti. Monizmin karşıtı, ruh' ve maddeyi ayrı sayan öğretiler.

Uşçuluk (rationalizme) Gerçek anlamıyla usa dayanan ve us dışı ulan her şeye karşı koyan öğretilerin genel adıdır.

Usa aykırılık (irrationalizm): Nitelik olarak akla karşıt olmak durumunu belirtir. :

Olguculuk: Metafiziğin yerine olgulara dayanan bir ilim koymaktır.

Fideizm: Tanrıya inanç yoluyla bağlanan öğretilerin genel adı. İnsan asla kanıtlanamayacak olanı kabul eder.

Neo-tomizm: Tanrının her şeye kadir, yaratıcısı olduğunu öğretir

Tabula Hasa (düz levha) Aptalların ve bilgisizlerin tabuları dümdüz kalır... İnsan doğduğu zaman anlığı üstüne hiçbir şey yazılmamıştır. Düz bir kâğıt gibidir.

Kendisine sözü edilmeyen bir şeyi kendiliğinden bilen bir kişi gösterilemez.

Tanrı düşüncesi de doğuştan değildir. Çünkü Tanrı'dan habersiz topluluklarla, tek tanrıya, çok tanrıya inanan vs topluluklar da var

Mimetizm (taklitçilik): Toplumsal olayların, insanların, bilinçli ya da bilinçsiz olarak birbirlerini tekrarlamalarıyla meydana geldiğini ileri süren öğretidir. Bir de hayvanların ortama uyma içgüdüsü.

+

Yalnızca basit olguları saptayanlar; dünyamızın anlaşılmasını sağlayamazlar. Oysa dünyayı anlamak ve değiştirmek gerçeğin amacıdır...”

Bertol Brecht

DİYALEKTİĞİN ÖZELLİKLERİ:

Bütün şeyler birbirine bağlıdır.

Bütün şeyler değişir.

Kalitatif değişim kantitel birikimin sonucudur.

Zıtlar daima mücadele halindedir.

- a) Zıtlık içtedir,
- b) Zıtlık yenileştiricidir.
- c) Zıtlar birlik halindedir.

+

86. BORÇ İÇİNDE BİR YAŞAM / PARA GELİRMİŞ BU ADAMA MOSKOVA'DAN...

1.3.1968: Amerikan Hastanesinden ayrılıp Yapı İşleri 9. Bölge müdürlüğüne girdim ya; Polisler Amerikan Hastanesi İdare Müdürü Abdullah Sinek'ten telefonla “Niçin ayrıldığımı” sormuşlar.

Gidip kardeşim Hasan'dan DA beni sormuşlar. O da “Sorduğunuz adam benim kardeşim!” demiş.

Sonra, kilim almak bahanesiyle, Ekrem Güzelhan'ın (Çekirdekçi Dede) dükkânına gitmişler. Beni sormuşlar. O da “Benim onun hakkında olumsuz bir kanaatim yok!” demiş...

+

Müdür Yardımcımız Asım Ahi, benim asaletimi onaylamadı. “Müdür beyle görüşelim de ondan sonra...” dedi.

Ben de: “Müdür Beyle görüşecek ne var ki?” dedim.

Bunun üzerine:” Olsun bir kere daha görüşelim!” dedi.

Beni işten attırmak isteyen polisler; “Yazık, yapmayın, işten attırmayın, çoluğu çocuğu var!” diyenlere: “Moskova’dan yardım aldığımı söylüyorlarmış...” Ne yardım alması Moskova’dan; borç içinde kıvranıp duruyorum.

İŞTE BORÇLARIM:	LİRA
Ali Nadi Ünler’e	50.-
Doktora	50.-
Eczacı’ya	46.60
Abdullah Çörekçioğlu’na	150.-
Polat Kale’ye	185.-
Nail Korkmaz	30.-
Aliye Kural	20.-
Kilis’e	167.-
Bakkal Cuma’ya	147.-
Ekmekçi’ye	117.90
Helvacı’ya	16.55
Bakkal İbrahim’e	175.10
Kasap’a	115.10
Gazeteci’ye	15.-
Arkadaşlara	16.-
<u>Toplam</u>	<u>1.301.50</u>

Ben bu durumda iken bir gün yanıma Mustafa Bakkaloğlu geldi. O günler Gaziantep’e Güneri Kocatepe yönetiminde bir tiyatro topluluğu gelmişti. İlk günler seyircileri varmış. Sonra seyirciler azalmaya başlayınca parasal zorluk çekmeye başlamışlar. Gaziantep’ten ayrılacaklarmış ama yol paraları yokmuş.

Mustafa Bakkaloğlu: “Aman ne varsa sende var. Ancak sen verirsin bunlara yol parasını. Bunlara yol parası ver de Gaziantep’teki bu zor durumdan kurtulsunlar.”

Gaziantep’te bu kadar varlıklı kişi var. Bu iş kala kala bana mı kaldı... Bu kadar borç harç içinde yaşarken; nereden aldım, nasıl buldum bilmiyorum. Bu topluluğa o zamanın parası ile 325.- TL. yol parası verdim. Güneri Kocatepe memleketlerine gider gitmez adlığı parayı bana göndereceğine ilişkin söz vermişti.

Gidiş o gidiş...

Adımı anan, bir teşekkür eden bile olmadı...

+

Bu arada derslere Akşam Ortaokulu'na da devam ediyorum. Defterime aldığım karne notunu da yazmışım. Akşam Ortaokulu 4. Sınıf notlarım:

Türkçe	10
Tabiat Bilgisi	9
Tarih	9
Yurttaşlık Bil.	9
Coğrafya	10
Ticaret	9
Matematik	10
Fizik	9
İngilizce	8

Benim gibi batağın içinde bocalayan bir adam durumu bu işte. Bir de Moskova'dan yardım aldığımı söyleyerek beni çevremden soyutlamaya çalışıyorlar.

Bu ülkede emeği ile geçinmek çok zor...1.3.1968

+

87. BİR ÇELİK MASA ALDIK / SOĞUKTAN DONUP KALDIK...

10.12.1968

Yaşım 36 olmuş. Bir masam, bir sandalyem yok oturup çalışacak.

İnsanın oturduğu yerde okuması, not alması çok zor oluyor.

Okuma, yazma alışkanlığım olduğuna göre bir masamın olması gerek diye düşünüyorum.

Daha fazla dayanamadım. Gittim, bir masa, bir sandalye aldım. 711 lira borçlandım. Bir aylık tutarındaki bu borcumu da taksitle ödeyecektim...

Bir masam, bir sandalyem oldu diye çok seviniyordum. Bu sevincin çok sürmedi, sevincim kursağımda kaldı. Masaya oturup oturmaz çelik masa aldığıma pişman oldum. Çünkü havalar soğumaya başlamıştı, çelik masa soğuğu emiyordu ve ayaklarımın romatizması çekilmez bir durum alıyordu.

Deneyimsizlik ne kötü... Daha önce bir masam olsaydı gider tahta masa alırdım; ayaklarım da soğuktan bu denli

etkilenmezdi. Götürüp geri de veremezdim. Büyük bir pişmanlık çektim; ne var ki iş işten geçmişti.

Her masaya oturuşumda ayaklarımın romatizması tutuyordu. Bacaklarım üzerine battaniye almama karşın ağrılarım bir türlü geçmiyordu. Romatizma ağrıları çekilmez bir durum alınca yine varıp yatak odasındaki koltuğa oturuyordum. Okuyacaklarımı orada okumaya başlıyordum. Aldığım masanın işe yaramayacağı aldığım gün anlaşılmıştı.

Bu sıralar Anayasa kitapçığını okuyordum. Dikkatimi çeken konuları not alıyordum. İşte bunlardan ikisi:

Anayasa'nın 62 maddesine göre:

a) Dilekçelere mutlaka yanıt verilir.

b) İdarenin hiçbir eylemi yargı dışı bırakılamaz.

Bu notlar her olasılığa karşı alıyordum. Çünkü her an işten atılma korkusu yaşıyordum.

Hayri Balta, 10.12.1968

88. PAVYONSUZ OLMAZ...

22.2.1969

Burç salonunda yapılan CHP Belediye Meclisi Gurubunun basın toplantısında yaz.

Toplantıda da yerel basından çok cahil şirret bir gazeteci var. Sağcıların basında militanlığını yapan bu adam bir ara şöyle dedi:

“- Eğer TİP'in başında Mehmet Ali Aybar olmasa hemen TİP'e geçerdim. Benim gerçek yerim TİP'tir... Ancak Mehmet Ali Aybar sabıkalı bir solcu olduğu için o partiye gitmem...!

Ağzından çıkanı kulağı duymuyor, ne söylediğini bilmiyor. Sanki TİP, solcu bir parti değilmiş gibi...

Bu arada Selahattin Çolakoğlu, CHP'nin basın bildirisini bu şirret ve cahil gazetecinin yayınlamasını istedi.

Bu adam:

“- Biraz düşünmeliyim!” dedi.

Bunun üzerine orada bulunanlar arasında bir gülüşme oldu. Oradakilerden biri::

“- Bu iş pavyonsuz olmaz!” dedi.

Bu sözler şirret gazetecinin hoşuna gitti:

“- Pavyon olsun da, isterse solun solu olsun!” dedi.

Bu konuşmalardan sonra hep birden kalkılıp pavyonu gidildi...

İşte yerel basın durumu...

Götür pavyona, bildiriler yer alsın basında...22.2.1969

+

89. 35 YAŞINDAN SONRA...

23.12.1969

Akşam Ortaokul son sınıfında okuyorum.

Fırsat buldukça derslere çalışıyorum. Kendimi, olası sorulara karşı hazırlıyorum.

İşte tarih sınavına hazırlanışım.

Önce çıkması olası soruları yazıyorum ve bunlara vereceğim yanıtları kafama yazıyorum.

İşte ben bütün derslere böyle hazırlandım,

Kendimden başka kimseye güvenmeyerek işi ciddiye aldım...

"1. Atilla, Avrupa'da neden tutunamadı?

"2. Hıristiyanlıkta çeşitli mezhepler neden doğmuştur?

"3. Bizans, Batı Roma imparatorluğundan ayrıldıktan sonra neden yeni örf ve adet sahibi oldular?

"4. Göktürklerin Ortaasya'da tutunamayıp Batı'ya göçmelerinin nedeni?

"5. Göktürklerde askerlik örgütü ve günümüzle benzerlikleri?

"6. Göktürklerde din ve inanış?

"7. Eski Türk yazıtları neden önemli?

"8. İslamıktan önceki yaşayışın İslam'a etkileri nelerdir?

"9. Roma kültürü hakkında bildikleriniz?

35 yaşından sonra; Ortaokulu, Lise'yi, Hukuk Fakültesini bitirdik ama bu nasıl oldu?

Büyük bir irade ile oldu...

+

Bazen da okuduklarımdan ve duyduklararımdan notlar alıyorum.

İşte bu notlardan bazıları, yazıyorum:

“İnsanoğlu gerçekten kaçıktır. Bir tek solucan var etmekten aciz olduğu halde; düzinelerle mabut yaratmaya kalkar.

İnsanoğlu gerçekten kaçırır; çünkü işi gücü mabut icat etmektir.” (Montaigne)

Evet, insanın işi gücü Allah yaratmak!

Hayri Balta, 23.12.1969

+

90. BİZ ÇALIP BİZ OYNUYORUZ / BİZ YAZIP BİZ OKUYORUZ...

25.12.1969

Bazen kendi aramızda bizim evde toplanıyoruz: Fazıl Muhsinoğlu saz çalıyor; ben de tef. Eşlerimiz, çocuklarımız bize eşlik ediyor. Kimi zaman Fevzi Günenç ile Gülten Aldaş da geliyor... Çalışmamız arasında dinlenmeye geçtiğimiz zaman da çaylar içiliyor, meyveler yeniyor ve söyleşiler sürüp gidiyor...

İşte okuduğumuz türküler:

- a) Dağı Duman Olanın
- b) Necibe
- c) Şenkaya
- d) Şişmanoğlu
- e) Bebeğim
- f) Osman Ağa Evde mi, Evde mi?
- g) Şu Boyda Gitme Gidenler ile
- h) Dere geçit vermezse

Her ne kadar Hocamız Dr. Emin Kılıç Kale'nin derslerinde: Dergah, tekke müziğine çalışırsak da biz kendi aramızda halk müziğini yeğlerdik. Hocamız da bu konuda bize: “Müzikle uğraşın da hangi müzik olursa olsun!”derdi.

Hocamızın derslerine gelenler arasında Harat Baba adında bir meczup vardı. Bazı yıllar, sıcaklar bastırınca, Elazığ'a gidip geldiğini duyardık.

Kendisini hiçbir zaman gözüm tutmamıştı. Bazen vecde gelir kendisinden geçerd. Ara sıra da ortaya bir söz atardı. Ama attığı sözlerin bir anlamı vardı.

Bir keresinde derslerimizi boşlayan biri için şöyle demişti: “Ne zararı var; ikrarı bizde, canı cehennemde.” Bu da benim aklımda yer etmişti.

Kim olursa olsun, kimden duyarsam duyayım beğenimi kazanan sözleri anında not ederdim. Aşağıdaki satırlar Veliç İplik ve Dokuma Fabrikasında Muhasebede birlikte çalıştığımız arkadaşlardan Sabri Konuk adında bir arkadaşın söyledikleri:

Ye zifiri (yağlı yiyecek), iç suyu varsın donarsa dunsun
Ye şirini (tatlıyı), içme suyu, varsın yanarsa yansın...

Kimi zaman da şöyle derdi insanların kolaya kaçtıklarını anlatmak için:

Komşuda olan kolayda...

Ve yine aynı anlamda olmak üzere:

Hazıra hamıt...

Söylediği bu sözler halk arasında da çok kullanılırdı.

İşte böyle çalıp söyler, yazıp dururduk kendi kendimize. Ne var ki bundan rahatsız olanlar atıp tutarlarmış aleyhimizde...

Biz de aleyhimizde yapılan bu dedikoduları duyunca şöyle derdik kendi kendimize:

Aleyhimizde nifak eylemişler ama manevi himmet buyurmuşlar... 25.12.1969

+

91. KÜLTÜREL ve EKONOMİK DURUMUM...

1970

Komünist olarak yakalandığımda, ilkokulda iken öğrendiğim, aritmetikte dört işlemi yapmayı unuttuğum. Bir büyük harf ile nokta nerede kullanılır, yeni yeni öğrenmeye başlamıştım. Aldığım nefes ile yediğim yemeğin nasıl olup da ayrı ayrı borulardan gittiğinin ayırımında değildim.

Evlenirken otuz lira kadar bir masrafım oldu. Bu otuz lirayı da halamın kocası Arap Enişte'den almıştım. Hala da ödeyememiş olmanın ezikliği içindeyim. Aradan o kadar zaman geçti ki şimdi de ödemeye utanıyorum. Çünkü aradan 14 yıl gibi bir zaman geçti. İnsan, 14 yılda otuz lira kadar bir borcu ödeyemez mi?

25 yaşında evlendim. Evleninceye değin evimizde bir

kere olsun soba yanmamıştı. Hep tandırda ısınırdık. Evde soba yakmayı hanımın isteği üzerine kullanmaya başladık.

Pijamayı ilk olarak gerdek gecesi eşimin vermesi üzerine giymiştim. Bana kadından tatlı gelmişti.

30 yaşında bir kol saati sahibi olmuştum.

Kadınların aybaşı gördüklerini evlendikten dört ay sonra öğrendim.

37 yaşında iken babam öldü. Babamın ölüsü için harcayacak para bulamamıştım; çünkü o tarihte işten atılmıştım.

Yaşım 40 oldu. Bu yaşa değin kendi paramla ancak iki takım elbise yaptırabildim. Bunun dışında bütün giydiklerim; amcamın ya da kardeşim Hasan'ın eskilerinden olmuştu...

İşte yaşamı böyle geçen cahil ve yoksul bir adam; ki o da ben, komünist olarak Gaziantep'in diline düşmüştüm. Ben ne dertteyim, onlar ne derte.

Hayri Balta, 1970

X

92. AĞAM NERDE? / BEN NERDE?

29.1.1971

Hacca varan kişinin

Gönül yapmak işidir

Gönül Hak'kın beytidir.

Sakin sen emmaraden

+

Sen özünü bil nesen?

Hak sende, sen nerdesin?

Hak'kı bilmek dilersen

Geç ak ile karadan...

Kaygusuz Abdal. Büyük Saatli Maarif Takvimi, 29.1.1970

+

Bu sıkıntılı dönemde ben yine de tasavvuf kitaplarından notlar alıyordum. Yukarıda aldığım notlardan iki kıta görüyorsunuz.

Gazete ve dergiler yanında daha çok Tevrat, Kuran ve İncil okuyordum. Beğendiğim ya da din duygusuna aykırı bulduğum bazı ayetleri getirip Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç

Kale'ye okuyordum. Sayın Öğreticim de bana bu nedenle "Kuran ve İncil Uzmanı" sıfatını takmıştı bana.

Bu arada şunu da belirtmeliyim Hayri Mutlu adında bir öğrencimiz daha vardı. Tarikatta adı Kuşakçibaşı idi. Sayın Öğreticim ona da "Tasavvuf Uzman"ı adını vermişti. Oysa benim tasavvuf ile ilgim ondan daha çoktu... İsterdim ki Sayın Öğreticim bana "Kuran, İncil ve Tasavvuf Uzmanı" adını taksın. Ancak bu düşüncemi hiçbir zaman dile getiremedim. Çünkü onu kıskandığım düşüncesine varılmasından korktum.

Şunu da belirtmeliyim ki benim tasavvufla ilgim 1952 yılında başlar. O tarihte Debbağ Hacı Kimya'nın yanında debbağ kalfalığı yapıyordum. Hacı Kimya adlı ustam Mesnevi okurdu. Yanına kimi Mevleviler gelip giderdi. Birlikte Mesnevi okurlardı. Buradan anlıyorum ki benim Dinle, tasavvufla ilgimin başlangıcı 60 yıl öncesine rastlar.

60 yıldan bu yana ayakta, sokakta, yatakta yalnız dinî, tasavvufu kitapları değil tarihi ve felsefi kitapları da okuyup durdum.

Ne malda, ne parada, ne de şanda, şöhrette gözüm vardı.

Ne oldu? Sonunda adımız dinsize, komünistte, masona çıktı...

Oysa benim; dinsizlikle, komünistlikle, masonlukla yoktu ilgim...

Ne var ki bütün bunlar hakkında vardı yeterli bilgim...

Özetlersek şöyle diyebilirim:

Aşam nerde,
Ben nerde?..
Okuduk, araştırdık diye
Başımız girdi derde...

İşte bizim ülke
Böyle bir ülkede...
Aydınlanmak istersen,
Başın girer derde...

Akşam Ortaokulundaki Öğretmenlerim
(Alfabetik olarak...)

Alim Kuyucu

Asaf İlbay

Hüseyin Totkanlı

İsmet İnanç

Kazım Tezkerecioğlu

Mustafa Güneri

Mustafa Soytürk

Nezahat Güngen

Sabri Turan

Saynur Çoşkun

Nezahat Üngen

+

Lise 1. Sınıf Öğretmenlerim ve verdikleri notlar:

Alaaddin Turgut, İngilizce 9

M. Uğur Cetinel, Edebiyat 9

M. Uğur Çetinel, Kompozisyon 9

Hanifi Kelleboz, Cebir 5

Hanifi Kelleboz, Geometri 8

Hayri Gül, Fizik 5

Fethi Turgay, Kimya 7

Mehmet Kar, Tarih 9

Mehmet Bahadır, Coğrafya 7

Yaşar Ceyhan, Biyoloji 9

Tahir Bey, Müzik 9

+

93. ANKARA, ANKARA... / SANA KOŞAR HER DÜŞEN DARA...

Ankara'da ilk aylarım.

Genel İş Sendikası Genel Merkezinde çalışmaktayım.

Elime geçen para ile giderlerimi hesapladım.

Yarı yarıya bütçe açığı ile karşılaştım.

İşte bütçem Mayıs ayında...

Nasıl yaşayacağım bu parayla ben Ankara'da?...

1971 Mayıs Ayı Bütçesi

	Lira	Lira
Aylık ücreti (Genel-İş)	900.-	
Ev kirası		505. –
Mutfak Gideri		750.-
Giyecek		50.-
Aydınlanma, su...		27.50
Ulaşım		60.-
Okul giderleri (Dört kız bir de ben...)		22.-
Diğer giderler		118.25
<u>Toplam</u>	<u>900.-</u>	<u>1.532.75</u>
Açık:		432.75

Görüldüğü gibi açık 432.75 lira.

Bu açık kapatılmaya çalışılıyor kız kardeşlerimin yardımıyla,

Bir de Hanımın dikişten kazandığı parayla.

Geldik bir kere Ankara'ya;

Ne yapıp yapıp dayanacağız buna...

Bu arada Akşam Lisesine de devam ediyorum.

18'de işten çıkıyorum; 18.20'de derse giriyorum.

Memleket, okul ve işyeri değişikliği benim öğrenme içgüdümü allak bullak etmiş...

Gaziantep'te iken 8, 9 üzerinden aldığım notlar şimdi 1'e, 2'ye düşmüş....

İşte ilk yazılıda aldığım notlar:

Askerlik	5
Biyoloji	8
Cebir	1
Coğrafya	8
Geometri	2
Edebiyat	8
Fizik	10
İngilizce	5
Kimya	3

Kompozisyon	10
Müzik	9
Psikoloji	7
Tarih	8

Oysa Gaziantep'te iken düşük notlarım en az iki misli idi.
Öğretmenlerim, öğrenci arkadaşlarım bana imrenirdi.

Notlar zayıf diye umutsuzluğa kapılma...
Bu da geçer, unutma...
Yeter ki tuttuğun dalı koparma...
Ankara, Mayıs 1971

x

Sevgili Balta,
Ne güzel anılar bunlar...
FEV, 2.8.2011

x

94. GİDİŞ GELİŞİNE DİKKAT!..

2.11. 1971

Genel İş Genel Merkezinde çalışmaya başlayalı daha 7 ay olmuştu. Akşamüzeri, çalışma saati bitmiş, iş tulumu çıkarmış ceketimi giyiyordum. Muhasebe Müdürü Erol Saraçoğlu, kolumdan yakalayarak beni kapının arkasına çekti. Merakla yüzüne bakıyordum "Ne var yine?.." diye. Yavaşça kulağıma eğilerek:

- Gidiş gelişine dikkat et!.. Belki sana kötülük etmek isteyenler olur...

Kötü haber... Muhakkak bir bildiği, bir duyduğu vardır... Demek ki yine ortalığı karıştırıyorlar. Beni buradan da attırmaya çalışıyorlar.

- Ne var yine bir müzevirlik mi yapıyorlar.

- Bir şey yok ama Başkan Yardımcısı Mustafa Sığan telefonla yine senin ev adresini istiyor...

Bir not kağıdına ev adresimi yazıp Erol Beye verirken:

- Al götür, Mustafa Sığan'a ver. Böylesi daha iyi... dedim.

Beni teselli ediyordu:

- Korkma!..

Dedikten sonra verdiğim adresi aldı ve Mustafa Sığan'a

vermek üzere çıkıp gitti.

Odadaki çalışma arkadaşlarım: Abdullah, Sadık, Sinan ve Nermin benim ne yapacağımı merak ediyorlardı.

Ben de kendilerine dönerek:

- Merak etmeyin, bunlar olağan şeyler... Bakalım başımıza daha gelecek neler ?..

Eve giderken hep bu uyarıyı düşündüm...

Yine bir kışkırtan olmuştur. Durup dururken ev adresim istenmez. Muhakkak yine şu peşimi bırakmayan ruh sağlığı bozuk akrabamdır.

Nedir benim bu ruh sağlığı bozuk akrabalardan çektiğim... Bir zamanlar Teyzem oğlu Necdet Sevinç... Şimdi de bu... İş gücü Emniyeti ve MİT'i kışkırtıp beni yine işten attırmak...

Hayri Balta, 2.11. 1971

+

95. KIŞ GELİYOR...

12.11.1974

Ankara'da Genel-İş Sendikası Genel Merkezi'nde çalışıyorum. İş yerinde kalorifer var. Kar'ın yağışını pencereden baktıkça görüyorum.

Soğuğu pencereden gördükçe evdekiler aklıma geliyor; delirecek gibi oluyorum.

Evde odun kömür sobamız yok. 3 yıldır Ankara'dayız. Gaz sobasıyla idare ediyoruz... Gaz sobası oturduğumuz odayı ısıtıyor. Diğer odalar buz dolabı gibi...

Soba alacak paramız olmadığı gibi odun kömür alacak paramız da yok.

Kaldı ki kimseden ödünç istemeye yüzüm de yok. Ne yapsın eş dost; verdiler verecekleri kadar!.. Şu an başkalarına 15 bin lira kadar borcum var. Bu aldığım ücretin 15-20 katı.

Elime, ayda 800 lira geçiyor. Yarıısı ev kirasına gidince 400 lira kalıyor bize. Bu para ailenin nesine yetecek?..

Ne yapacağımı şaşırıdım. Sabah 6'da kalkıyorum. Kahvaltı derken saat 7 oluyor. Bir saat da yolda geçecek. 8'de işbaşı defterini imzalamamız gerekiyor. Genel Başkan Abdullah Baştürk'ün sendikaya gelir gelmez ilk işi işbaşı

defterine bakmak oluyor. Kimler kaç dakika gecikmiş ona bakıyor. Çünkü işbaşı defterini imzalarken imza attığımız saati de, dakikası dakikasına, yazmak gerek.

Çalışma saati biter bitmez Akşam Lisesine koşuyorum. Bereket sendikanın iki yüz metre ilerisinde dolmuş durağı var. İşten çıkar çıkmaz dolmuşa koşuyorum. Tam ders zili çalarken okula ulaşıyorum.

Okuldan çıkıp eve ulaşmam saat 23'ü buluyor. Eve vardığımda bakıyorum çocuklar genellikle yatıyor. Yalnızca eşim gaz sobasının başında beni bekliyor. Günler dakikası dakikasına bölünmüş. Yaşamımın en çileli günlerini yaşıyorum.

Dikkatimi çeken bir durum var. Hiç kimse ayda 800 lira ile nasıl geçiniyorsun demiyor da; Akşam lisesine gidip gelmemi başına kakıyorlar. "Okuyup da ne olacaksın bu yaştan sonra?.." diyorlar..

Çevrem bana çizmiş olduğu sınırı aşma çabam bunlara batıyor. İstiyorlar ki bana çizdikleri sınırı aşmayayım.

Benim için okuyup bir meslek sahibi olmaktan başka çıkış yolu yok...

Hayri Balta, 12.11.1974

+

Katkıda Bulunanlar:

1. Merhaba Baba,

Ben o zaman 9 yaşındaymışım. Gaz sobamızı hatırlıyorum, hatta çok soğuk bir akşam 5. duraktaki benzinciden Elgin ablamla birlikte, gaz almaya gittiğimiz aklımda.

Sallandıkça tuttuğumuz gaz sobasının gaz deposu baş kısmından dışarı gazı akıtıyordu. Düşme ve kaymalara rağmen ona baka baka eve gelmiştik.

Daha gaz sobalı anılar da var aklımda...

İki üç kez okudum, zira bana okuduğum en etkili romanların bir bölümü gibi bir etki bıraktı, hele hele roman kahramanlarından biri de benim...

Bir de aklıma şu geldi, şu an maddi anlamda varlık içindesin. Ama bu varlıkla ilgili bir kez olsun senin ağzından bir şey duymadım. Bu kadar yokluk içerisinde yaşayıp da bu kadar varlığa sahip olup "ŞAŞIRMAMAN" şaşılacak şey!...

Aman Allah şaşırtmsın.

Çok teşekkürler baba,
Seni seven kızın,
Yener Balta, 16 Kasım 2011

+

2.Hayri Bey Kardeşim,
Değişen bir şey yok. Geliri az olan da sizin çektiğinizi
çekiyor.

Teşekkür ederim.
İsa Kartal, 16.11.2011

+

96. “YAŞAM MÜCADELE İLE KAIMDIR!..”

28.2.1977: Yarın yıllık iznimi kullanmaya başlayacağım. Öğleden önce Hukuk Fakültesi'ne; öğleden sonra ise işe gidip geleceğim. Sendika yöneticileri ile böyle anlaştık. İyi insanlar; bana, bu hakkı tanıdılar.

Bakalım olaylar nasıl gelişecek... Gerek işyerinden ve gerekse öğrenci olayları nedeniyle bir engel çıkacak mı?..

Korku içinde yaşıyorum; ya derse gidip gelmemize, ya yıllık iznimizi böyle kullanmamıza bir taş koyan çıkarsa diye...

Akşam yemeğinden sonra ders çalışmak istedim. Çalışmadım... Midemde bir rahatsızlık var. Yediklerimi öğütemiyorum. Midede bir zonklama hissediyorum... Kusacak gibi oluyorum. Bir de kalbim sıkışmaz mı? Ne yapacağımı şaşıyorum... Bu durumla karşılaşmamak için derslere yemekten önce çalışmalıyım. Günlük ders çalışmamı bitirmeden yemek yeme yok!..

Önce derslere çalışmalıyım. Dersleri bitirdikten sonra da yemeğimi yemeliyim...

Hep karşıma çıkan engellerle boğuştum. Engellerle karşılaştığım durumlarda babamın bir sözü gelir aklıma. Rahmetli, sık sık: “Yaşam mücadele ile kaimdir!..”

Yılma yok!.. Ne olursa olsun yaşam mücadelesine devam!..

“Yaşam mücadele ile kaimdir!..”

Hayri Balta, 28.2.1977

+

97. SEVGİLİ ÖĞRETMENLERİM!..

1.4.2011

Aşağıda Akşam ortaokulu ve Lise 1 öğretmenlerimin adlarını ve soyadlarını ve bana verdikleri notları okuyacaksınız...

Aradan geçmiş 40 yıl. Çoğunun yüzünü (simasını) hatırlayamıyorum; bu da beni çok üzüyor. Ne güzel insanlardı bunlar.

Cana yakındılar. Gözlerime şirin görünürdüler.

Sarılıp kucaklamak, kucaklayıp öpmek isterdim

Çoğu da benden küçüktü. Benim yaşıtta olanlar da, benden büyük olanlar da vardı.

Biliyorum; şimdi, emekli olmuştur, yerlerini yenileri almıştır. Belki içlerinde ölenler de vardır...

Bütün bunlardan kopardı beni kanı donuklar, sütü bozuklar.

Memleketimden koparmasaldı beni çoğunun düşünlerine, derneklerine katılırdım. Belki ölüm törenlerine de katılırdım.

Sokakta karşılaştığımda başımı eğer selam verirdim. Bütün bunlar büyük bir zevk olacaktı benim için...

Dediğim gibi beni bu yaşam mutluluklarını yaşamaktan yoksun koydular. Kanı donuk, sütü bozuklar...

Bunlar aynı zamanda tımarhaneliktir...

Beddua etmek istiyorum ama kendime yakıştıramıyorum.

12 Eylülleri, 12 Martları yaşadık arkadaşlar. Bu olaylar, ne varsa aklımızın kıyısında köşesinde silip attılar...

Bütün bu koşullarda yaşadığımız olumsuzluklar içinde kotardık: Akşam ortaokulunu, Akşam Lisesini, Hukuk Fakültesini...

Sözde biz bağımsız Cumhuriyetin yurttaşlarıydık; ama ne var ki bu Bağımsız Atatürk Cumhuriyetinde ne sürgünler, ne eziyetler yaşadık.

Türk demediler, Kürt demediler, Alevi Sünni demediler; çoğumuzu tundan tuna attılar.

Yaşadığım bütün bu olumsuz olaylar bize bağımsız bir ülkede yaşattılar.

Bunlar, anılarımızı bile aklımızdan silip attılar.

Bütün bunlar iliğimize kemiğimize işledi; unuttuk mu sanıyorlar...

Av. Hayri Balta, 1.4.2011

+

98. ÖĞRENMENİN KURALLARI...

20.4.2011

33 yaşında (1965'te) Akşam Ortaokuluna başladığımı bütün okuyucularım bilir. Elbette bunu söylemesi kolay... Bunu şu nedenle belirttim. Anladım ki öğrenimin de bir çağı varmış. Hani derler ya "Öğrenmenin yaşı yoktur!.." diye... İşin aslı hiç de öyle değil...

Anladım ki insan yaşlandıkça öğrenmesi de zorlaşıyor. Bunun zorluğunu hem Akşam Ortaokulu, hem Akşam Lisesi hem de Hukuk Fakültesinde gördüm... Bu öğrenim tam 16 yıl sürdü. Bu 16 yıl içinde gündüzleri çalıştım akşamları ise okudum. Okul tatil olduğu günlerde de bütünlemeye kaldığım bazı derslere çalıştım.

Çocuklarım ara sıra bana takılırlardı: "Baba Okulu nasıl oluyor baba?" diye...

Baba Okulu zor oluyordu. İşten çıkıp okula koşuşturmanın yanı sıra okuduklarımı aklımda tutamıyordum. Bu zorluğu daha çok Hukuk Fakültesinde yaşadım. Çünkü ben Akşam Ortaokulu'nda ve de Akşam Lisesinde hep dinleyerek öğrenip görmüştüm. Hukuk Fakültesi öğretimini gündüz yaptığı için dersleri izleme olanağım olmuyordu. İşyerinden derslere izlemek için günde bir saat izin istedim. "Emsal olur!" diye vermediler. Bu günlerde çalıştığım işyeri sendika işverenlerden "okuma izni" için toplu sözleşme masasında dayatıyordu. Kendi işçisi olan bana ise günde bir saatlik izni vermiyordu. Çelişki işte... Ben de zorunlu olarak derslere gidemedim ve kitapları okuyarak sınavlara hazırlandım; hazırlandım ama gel bana sor!..

İşin zor olanı da şuydu. Sayfanın başından aşağıya doğru gelince başta okuduğumu unuttuyordum. Yeniden başa geçtiğimde de bu kez sayfanın altında okuduklarımı unuttuyordum.

Bu, dayanılacak gibi değildi, çıldırarak gibi oluyordum...

Bu kez de öğrenmenin yollarını öğreten kitaplar okumaya

başlıyordum. Öğrenmenin yollarını gösteren kitaplarda da şöyle deniyordu:

“Aralıklı çalışma
Canlının durumu
Dikkat
İlgi
Ödül-ceza
Önceki bilgiler
Not alma,
Sağlık
Sürat
Teknik
Tekrar
Uygulama...”

Bu kuralları öğrenim yaşamımda uygulamaya çalıştım. En çok da okuduklarımdan not alırdım. Bu notlarıma ise işyerinde kaçamak yaparak çıkarıp bakardım. Kimi zamanlar yüz numarada bile çıkarıp bakardım. Sokakta yürürken, otobüste giderken hep notlarımla meşguldüm.

Not almak da başka bir sorun. Sağ bileğim öylesine ağrırdı ki not tutmaktan. Bu gün bile zaman zaman ağrısını duyarım...

Ne diyordu öğrenme kurallarını bildiren notta.

Tekrar ve uygulama....

Bu tekrarlamayı ve uygulamayı uygulayıp durdum; mutfakta, sokakta, yatakta...

Bir de takvim yaprağından aldığım şu notlar beni yüreklendirirdi.

+

İnsan için çalışmaktan başka bir uğraşı yoktur.

Çalışanı Tanrı sever...

(25.6.1970 Saatli Maarif Takviminden...)

Av. Hayri Balta, 20.4.2011

+

Katkıda Bulunanlar:

-1. Sevgili Fevzi,.

Önce sevgi...

İletin mutlu etti beni...

En güzel tümcen ise:
Hem sevindirdi, hem güldürdü beni:

“90’ına merdiven dayamak,
18 yaşın enerjisi ile yazmak...”

Aşağılık insanlar aşağılar,
Suçlu insanlar suçlar...
Şimdi bize bunlar:
“Yaşı doksan,
İşi noksan!..” demeye başlar....

Sonra adı bile güzel geliyor kulağa,
“Filozof” unvanına da verdin bana...”
Verdiğin bu unvandan ötürü de
Teşekkür ederim sana...

Bazı günler 30 kişiye ileti gönderirim.
Gönderdiklerim,
Yazılarım hakkında görüş bildirsin isterim...

Ne var ki;
İletilerim dipsiz kuyuya atılan taş gibi...
Boşlukta kayan bir yıldız gibi...
“İletilerini alıyorum,
Teşekkür ediyorum...”
Diyenler bile o denli az ki...

Bu ezikliği senin yazıların gideriyor.
Bu kadar hastalık içinde bana güç veriyor...

Yanıt verirken yazımda bir iki değişiklik yaptım.
Eğer kullanıyorsan bunu kullan derim...

Şimdi kal sağlıcakla,
Teşekkürler sana...

Sevgilerimle,
Av. Eren Bilge, 20.4.2011

+

2. Merhaba Baba,

Sabahı beklemedim, eve girdiğimde okumak istedim. Evet yazın güzel ve sana yazılan da güzel.

Burada, öğrenme ile ilgili yazdığım bir çok cümleyi benim de öğrencilik dönemimde yaşadığım zorlukları seninle paylaştığımda sık sık bana yinelerdin. Hepsi çok tanıdık geldi bana, evet öğrenmek gerçekten güzel. Kitap okumadığımda kendimi suçlu gibi hissediyorum mesela...

Keşke senin kadar bilgi yüklü olabilsem...

Sevgiler Baba,

Yener Balta, 20.4.2011

+

3. Kayınpederim Hayri Balta'nın öğretilerini başkalarına iletmek ve geliştirmek üzere gösterdiği gayreti her zaman takdir etmişimdir.

Kendisi insanları özüne yönlendiren, inanarak iletişim kuran ve gelişmiş iletişim ve etkileme becerilerini çok iyi kullanabilen, eylemci bir kişiliğe sahiptir.

İletilerini takip edenler, yaşam felsefelerine olumlu katkılar kazanmaktadırlar.

Çalışma ve mücadele heyecanını kaybetmemesi dileklerle.....

Reha Tezcan, 21.4.2011

+

Sevgili Reha,

Tarafınızdan anlaşılmış olmak beni mutlu etti.

Saptamalarınız güzel.

Olumlu duygu ve düşünceleriniz için teşekkür ederim.

Hayri Balta, 22.4.2011

+

4. Merhaba,

Eşekten düşmeyen onu anlamazmış derler.

Ben de akşam okullarında vakit geçirdim. Hem çocuğum vardı hem gece vardiyasında çalışıyor, hem okuyordum. İki yıl boyunca iş yerinde gündüz çalışmak nasıl bir şey öğrenemedim.

Anlattıklarınızı okuyunca aklıma geldi, yani eşekten düşen birini ancak eşekten düşen başka biri anlıyor.

Ezberleme taktikleri geliştirdim. Hani şu asker ocağında

GESTAY formülü vardı ya.

Aynen onun gibi formüllerle ezberlemek.

Çok işime yaradı. Şimdi gençler yöntem falan geliştiremiyorlar, sadece onlara sunulanla yetiniyorlar.

Çünkü tanrının her şeye kadir olduğu öğretildi.

Oysa ki tanrı çalışanı sever, derdi babalarımız.

Rahmetli babam derdi ki; "Oğlum sen çalışırsan tanrı vermemekten utanır, mutlaka çalış" derdi.

Şimdikiler ise hamd et, şükret gibi nidalarla uyuyor, padişahım çok yaşa nidalarıyla uyanıyor.

İşte özetimiz bu.

Sayın Hayri bey, tanrıdan sizin için sağlıklı uzun ömür diliyorum.

Azim dolu hayatınız gençlerimize örnek olsun.

Saygı ile selamlarım.

Ahmet Dursun, 21.4.2011

+

99. OLASI TARİH SORULARI...

10.5.2011

Şimdi söylemesi kolay. Aradan geçmiş kırk bir yıl. Bu kırk bir yılda neler geçmiş neler. Bunu ancak yaşayan bilir. Bir okul bitiriliyor ama bitiren ne zorluklar yaşıyor.

İşte bu zorluklardan biri. Derslere büyük bir ciddiyetle hazırlanırdım. En küçük olası soruları bile göz önüne getirerek hazırlanırdım. İşte bunlardan biri.... Çıkması olası tarih soruları...

Çıkması olası soruları tek tek yazardım. Her birine yazılı olarak yanıtlar verirdim. Doğru olup olmadıklarını kitaptan denetlerdim. Aşağıdaki sorular Akşam Ortaokulu son sınıfındaki tarih derslerine hazırlanışımın bir göstergesidir.

Her ne yaparsak yapalım işe ciddiyetle sarılmak gerekir. İşin büyüğü küçüğü, önemlisi önemsizi yoktur. İş iştir... Yaşamı böyle karşıladım ben.

Hazırladığım soruların hemen hemen 10'da dokuzu beklediğim gibi çıkardı. Öğretmen başka kitaptan soru hazırlayacak değildi ya... Hangi kitabı okutuyorsa sorular da o kitaptan çıkacaktı... Ben de soruları bize okutulan ders kitaplarından çıkarırdım ve bu sorulara göre hazırlanırdım...

İşte olası sorular:

1. Atila, Avrupa'da neden tutunamadı?

2. Hıristiyanlıkta çeşitli mezhepler neden doğmuştur?

3. Bizans, Batı Roma imparatorluğundan ayrıldıktan sonra yeni örf ve adetler kurdular?

4. Göktürklerin Ortaasya'da tutunamayıp Batı'ya göçmelerinin nedeni nedir?

5. Göktürklerde askerlik teşkilatı ve günümüzdeki benzerlikleri?

6. Göktürklerdeki din ve inanç?

7. Eski Türk yazıtları neden önemli?

8. İslamiyet'ten önceki yaşamın İslam'a etkileri nelerdir?

9. Roma kültürü hakkında bildikleriniz?

Ben bu sorulara yanıt bulmaya çalışırken Gaziantep'in bağnazları, yobazları dinsiz, komünist, mason diye benimle uğraşırlardı. Her girdiğim işyerinden beni attırmaya çalışırlardı. Hiç birinin aklına bu adamı işsiz korsak çoluk çocuğu ne yer, ne içer diye sormak gelmezdi. Böylesine gözlerini kin ve nefret bürümüştü.

Yahu, 38 yaşına gelmiş, bir ortaokul diploması bile olmayan kişinin her yanı dinsiz, komünist, mason olsa ne yazar?

Kaldı ki dinsizlik de, komünistlik de, masonluk da başlı başına bir kültür zenginliği gerektirir. Bende ise bunların hiç biri yok. Tam bir kara cahilim... Tek tesellim şu ki benimle uğraşanlar benim gibi kara cahil bile değil... Tam tersine zır cahil... Hepsi de tam bir cehl-i mürekkep...

Hayri Balta, 10.5.2011

+

Katkıda Bulunanlar:

1. Teşekkürler Baba,

Her yazın bana yeni bir şeyler katıyor, bazılarını bilsem de hatırlatmış oluyorsun.

Yener Balta, 10.5.2011

+

2. Sevgili Ustam,

Bu cehl-i mürekkepler şu kadarını olsun düşünemiyor muydular acaba?

"Yahu bu adam mason olsa, masonlar ona sahip çıkar,

böyle işsiz, yoksul, çaresiz bırakmazlardı...”

Burada o cehl-i mürekkeplerin amacı bir masonu deşifre etmek değil, birilerine yalalaklık edip kemik kapmaktır.

Saygıyla ustam...

Fevzi Güneç, 10.5.2011

+

100. ÇEMBERİ KIRMAK...

1.6.2011

Anılarım arasında aşağıda okuyacağınız notlarla karışlaştım.

Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale ile edep dairesinde tartışmalarımız da olmuştur. İşte bu tartışmalarımızdan biri.

Konumuz aydınların dünyayı anlayıp değiştirmesi üzerineydi. Sayın Öğreticimin dünyayı anlamak gibi bir sorunu vardı ama, dünyayı değiştirmek gibi bir sorunu yoktu... Buna karşın Gaziantep Sabah gazetesinde, Burhan Cahit Güneç'le yaptığı röportajda da devrimciyim demekten çekinmiyordu. Devrimcilik, adından da anlaşılacağı gibi köhnemiş zihniyeti değiştirmek yerine yeni düşüncelere dayanan düzen getirmek değil mi idi?

İşte bu konuda ben konuya bir soru ile başlıyordum. İşte ilk soru:

- Bir sinek sizi rahatsız etse elinizle kişilemez misiniz?
- Kişilerim...
- Gidip bu sinekleri üreten zibilliği kurutmak istemez misiniz?
- Hayır!..
- Sineğin sizi rahatsız etmesi mi gerek ille.
- Evet!..
- Zibilliği kurutmadığınız sürece sinek sizi rahatsız ettiği gibi gelecek kuşakları da rahatsız edecektir...
- Nefsine mahkum olanlar gelecek kuşakları düşünecektir... Her insan başlı başına bir âlemdir...

Sayın Öğreticim bu sözlerle konuyu noktalıyordu. Artık bana susmaktan başka yol yoktu. Oysa ben o sıralarda sol kitaplar okuyordum. Bir örnek gerekirse bu sol kitaplardan birinde şöyle yazıyordu:

“Sadece basit olguları saptama ile yetinenler dünyamızın

anlaşılmasını sağlayamazlar; oysa dünyayı anlamak ve değiştirmektir yaşamın, gerçeğin amacı...”

(Bertolt Brech, 1970)

Yine okuduğum diğer felsefe kitapları da şöyle diyordu:

“Eğer bir şahıs sosyal meselelerin dışında kalıyorsa; ona, kendi işiyle meşgul olan biri değil, işe yaramaz kimse gözü ile bakmalıyız.” (Pekles, M. Ö. 490-429)

Bu sözler beni Sayın Öğreticimin sözlerinden daha çok etkilemeye başlamıştı. İşte böylece bende Sayın Öğreticimin öğretilerinden ilk kopuşların ilk belirtileri ortaya çıkıyordu...

Bu kitapları okumasaydım ben bu çemberi nasıl kıracaktım... Çemberi kırdık ama bu da bize çok pahalıya mal oldu... Varsın olsun, çemberin içinde kalmaktansa çemberi yarıp çıkmak daha iyi...

Hayri Balta, 1.6.2011

+

101. Dr. EMİN KILIÇ KALE’NİN ÖĞRENCİSİ OLMAK...

21.6.2011

Biliyorsunuz ben Emin Kılıç Kale’nin öğrencilerinden biriyim. Çok kişi geldi; gelenlerin çoğu gitti, çok azı derslere devam etti. Bunların da çoğu Sayın Öğreticimi kendilerine benzetti. Bunlar Sayın Öğreticimi anlamadı... Sayın Öğreticimi kendi dünya görüşlerine göre yorumladı. Sayın Öğreticimin; Atatürkçü, çağdaş, cumhuriyetçi, ilerici yönü es geçildi.; onlara göre Sayın Öğreticim neredeyse Selametçi...

Bir kere şu gerçek bilinmeli ki Sayın Öğreticim Yerden değil Göktendi. Dünyadan değil Allah’tandı. Dünyanın malında mülkünde gözü yoktu. Bazı zaafı vardı; ancak bunlar da doğaldı.

Bana karşı olumsuz davranışlarına karşın; Sayın Öğreticimden, çok şey aldım. Bunların başında da gerçek Tanrı bilgisi ve din duygusu, ahlak dersleri, müzik gelir.

Onun sayesinde ölü idim, dirildim; gerçeklerden haberim yoktu, gerçeğe erdim...

Aramızda kimi zaman tartışmalar olmuştur. Bunlar benim tekamülüme hizmet etmiştir. Kendisine ne denli teşekkür etsem azdır.

Dersler bir forum havası içinde geçirdi. Gelen konuklar ve

de öğrenciler kafasına takılanları sorardı. O da çekinmeden düşündüğü gibi yanıtlardı.

Bir konuk Sayın Öğreticime soruyor:

- Lütfen Allah'ı bana göster?

- Allah'ı ancak Allah olan gösterebilir...

Böyle bir yanıt karşısında haydi çık çıkabilirsen işin içinden... Elbette böyle bir soru soran, sorduğuna soracağına bin pişman oluyor. Sayın Öğreticim daha fazla açıklama yapmıyor. Çünkü gerçeği açıklasa soruyu soranın kaldıramayacağını biliyor...

Bazen da Sayın Öğreticim kendisine sorulmadan ortaya bir fikir demeti atardı. İşte bunlardan biri:

Hak'kın cemalini görmek, Hak'ka ermek istersen; gördüğün ört, görmediğin söyleme...

Ortaya attığı fikir demetlerini bazen açıklar; bazen açıklamazdı. Bazen aşka gelir, nara atar gibi ünlenirdi: "Huvel baki!.." sonra da açıklardı. "Dünyada hiçbir şey kaybolmaz!.."

Bazen de dinsel konularda terim üretirdi. İşte bunlardan biri:

Ruhul Kudüs,

Ruhul Kubûh...

İnsanı olumlu davranışlara sürükleyen duyguya kutsal; olumsuz davranışlara, kabahate, suç işlemeye sürükleyen duyguya ise Ruhul Kubûh dedikten sonra eklerdi. Bunlar benim icadım...

Bazen cezbeye gelirdi. Durup dururken aklına geleni, kafasına eseni söylerdi. İşte bunlardan da biri:

"İnsanoğlu gerçekten kaçıktır; çünkü, işi gücü mabut üretmektir..."

Ne güzel anılar bunlar. İyi ki yaşatmış bütün bunları bize... Sayın Öğreticimin anıları önünde saygı ile eğilirim. Sağlığında kendisini incittiğim için özür dilerim...

Hayri Balta, 21.6.2011

+

102. HAK ETTİKLERİ İÇİN...

11.3.1971 günü Gaziantep'ten Ankara'ya hareket ettim. Ertesi gün 12 Mart 1971 darbesi oldu. 12 Mart Muhtırası'ndan

bir gün sonra da ben de; aşağıda adı geçenlere, hak ettikleri için, aşağıdaki yazıyı yazdım.

+

Sayın Zihni Kutlar,
Gaziantep CHP İl Başkanı,

13.3.1971

Sizler beni, fikren ve ruhen gelişmemiş kişilerin oyu hatırına, durup dururken, işimden attırdınız.

Bu gün de sizler şanlı ordumuzun üç maddelik muhtırası ile hak ettiğiniz biçimde iktidardan uzaklaştırıldınız.

Şükredin ki işiniz ve ekmeğiniz alınmadı elinizden; ancak o zaman anlardınız bir adamı işinden, ekmeğinden etmenin ne demek olduğunu...

Yaa İşte böyle, sizler bana işimi kaybettirdiniz; ama felek de sizlere haysiyetinizi kaybettirdi.

Ne yapalım eden bulacak. Hem üzülmeğiniz az bile size bunlar...

Hak ettikleri için: L. S.'ye, E. O.'ya, Ş. O.'ya, Y. H.'ye, S. M.'ye,

Bilgi ve ibret için : Gaziantep CHP İl Başkanlığına,
Veliç Fabrikasına,
Gaziantep Sabah gazetesine,
Dr. Emin Kılıç Kale'ye...

+

Beklediğim gibi hiç birinden yanıt gelmedi.
Ne diyebilirlerdi...

Her işte bir hikmet olduğuna inananlardanım.
Eğer, 13 Mart'ta Gaziantep'te olsa idim,
Toplanıp içeri atılanlardan biri de ben olurum.
Bir gün önce Ankara'ya göçtüğüm için
Gaziantep Emniyet'inin elinden kurtuldum.

Yukarıda adını gizlediklerimden hepsi öldü; yalnız biri yaşıyor...

Öyle umuyorum ki o da son günlerini yaşıyor...

O yaşayan da, ben de ölüp gideceğiz vakti gelince...

Ancak bana yaptıkları iz bırakacak Gaziantep tarihinde...

Tanrım! Bir adam düşüncelerinden ötürü işinden, ekmeğinden edilir mi?

Düşüncelerinden ötürü bir insanı işinden edenlere insan denir mi?

Av. Hayri Balta, 26.8.2011

X

KATKIDA BULUNANLAR::

Tanrım! Bir adam düşüncelerinden ötürü işinden, ekmeğinden edilir mi?

El cevap: edilmez

Düşüncelerinden ötürü bir insanı işinden edenlere insan denir mi?

El cevap: denmez

Fevzi Güneç, 26.8.2011

+

103. ALİ NADİ ÜNLER'DEN...

Aziz Kardeşim Hayri Bey,

Gaziantep: 24 Ocak 1980

Yılbaşı tebrikiyle birlikte Hukuk fakültesini bitiriş belgesini almakla bahtiyar oldum.

Seni en samimi duygularımla kutlarım.

Bu başarına senin kadar sevinmiş oluğumu söylersem hiçte mübalağa etmiş olmam.

Hayatın boyunca bütün işlerinde aynı başarıyı göstermeni Ulu Tanrıdan niyaz ederim.

Bu başarı sonunda her halde daha iyi bir işle görevlendirilmiş olacağınızı umarım.

Bu müjdeni almakla daha çok sevineceğimden şüphen olmasın...

Benim günlerim, aklıma estikçe, gazeteye yazı yazmakla geçiyor...

Senin yazdığın hayat hikâyemden sonra Birinci Dünya Savaşındaki gönüllü askerlik günlerini ve bundan sonra başlayan yedek subaylık hayatımı, esaret yaşantımı Kurtuluş savaşında Garp cephesi öyküsünü de gazetede yayınlattım.

Bunları yazmakla o günleri tekrar yaşıyor ve bundan hususi bir zevk alıyorum. Antep' geldiğinde istersen bu gazetelerin koleksiyonunu emanet verebilirim size.

Son günlerde Hoca (Emin Kılıç Kale) hayli tehlikeler atlattı. Bacakları şişti, bacağını kesecek oldular. Fakat şişin indiğini ve biraz rahatladığını söylediler.

Kızımınla birlikte size ve refikanız hanım.efendiye sevgi ve saygılı sunar, çocuklarınıza selamlarımla birlikte mutlu yaranlar dileriz.

Gözlerinizden öperim kardeşim efendim...

Âli Nadi Ünler, 24 Ocak 1980

+

Ali Nadi Ünler benden 35 yaş kadar büyüktü.

Ne var ki dostluğumuz da büyüktü.

Gaziantep Halkevi çalışmalarımızda başkanımızdı.

Dostluğumuz bir de buradan kaynaklanırdı.

Gaziantep Kurtuluş savaşına ilişkin anılarını el yazısı ile yazdıklarından önceki bölümlerini ben daktilo etmişim.

Emeğime karşılık olarak da beş ciltlik KUTSAL İSYAN adlı kitap armağan etmişti.

Çok konuşmayı sevmeyen genellikle dinleyen olgun bir adamdı.

Gaziantep'in kurtuluş savaşında olduğu gibi Türkiye'nin kurtuluş savaşında da emeği geçmişti.

Ölmekten değil de diri diri gömülmekten korkardı.

Bir keresinde bana şöyle demişti. "Çocuklarıma söyledim. Ölümü gömmekte acele etmeyin.

Taa ki ölüm morluğu iyiden iyiye teşekkül edinceye kadar bekletin..."

Bilmem çocukları bu dileğini yerine getirdi mi?

Samimi ve vefalı dosttu.

Her yaz geziye çıktığında Ankara'daki evime kadar gelmeyi alışkanlık haline getirmişti.

Bu mektubunda Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale'nin hastalık durumunu bildiriyor ki benim bundan haberim yoktu.

Günler ne de çabuk geldi gitti. Her iki büyüğümün anıları önünde saygı ile eğilirim. Ruhları şad olsun...

Av. Hayri Balta, 4.10.2011

+

104. DÜŞLERİME GİREN DEVLET...

Televizyonda, gece haberlerinde, Cumhurbaşkanının 4 yasayı onayladığı bildiriliyordu.

4+4+4 yanında; sabıka kaydı, 80 yıl saklanacağına 30 yıl saklanacağına ilişkin yasa...

Bu düşüncelerle yatağa girdim. Bir karabasan gibi sivil siyasi polis düşüme girdi.

Oysa ben sabıkalı da değilim. Necdet Sevinç ve Zekeriya Beyaz'ın işgüzarlığı ile yargılandığım mahkemede beraat etmiştim. Beraat etmiş olmam zerre kadar işe yaramadı. Bir suçlu, bir sabıkalı imişim gibi polis peşime düşmüştü. Üstelik bir de düşlerime giriyordu.

Hakkımda verilen "Hayri Balta, Atatürkçü ve aydın bir kişidir..." kararının hiçbir etkisi yoktu.

Yaşlandıkça, 12 Mart'ı, 12 Eylül'ü yaşadıkça, iktidarlar değiştikçe anladım ki ülkemizde en tehlikeli suç: Atatürkçü ve aydın olmakmış da benim haberim yokmuş...

Devlet nerede bir Atatürkçü, aydın görünce onun peşine düşüyor. Onu, potansiyel bir suçlu olarak görüyor. Çünkü bunların başat kişiliği laik olmak. Laik olmak ise; bütün dinleri İslam'la eşit görmektir. Bu ise İslam anlayışına aykırıdır. Çünkü "Allah nazarında geçerli din İslam'dır." (K. 3/85)

Sonra Atatürkçü ve aydın kişinin dine karşı mesafeli bir yaşamı var. Bu ise ülke için çok büyük bir zarar...

Kısaca anlayacağınız hakkımızda verilen karar bizi hedef kişi olarak gösteriyor.

Hangi evde otururuz, kimin yanında çalışırız; bunu saptar ve sicilimize yazar. Herhangi bir darbe ve karışıklık olunca ilkin bizi toplar.

Düşümde evde ailecek sofraya kurmuşuz; yemek yiyoruz. Aramızda bir de sivil polis var. Birbirimize soruyoruz: "Bunu biz çağırmadık! Nerden çıktı bu!"

Yer sofrasında imişiz; bağdaş kurmuş, aynı kaptan yemek yiyoruz.

Sivil polise dönerek şöyle diyorum. "Anladım ki devlet benim devlet dairesinde ve özel sektörde de çalışmamı istemiyor. Şimdi ben babamın ve kardeşimin yanında dericilik yapıyorum. Artık devlet rahat edebilir. Git emniyetteki

sicilime işle...”

İşte gördüğüm düş.

Ey Devlet!, Atatürkçü ve aydın bir kişi gördün mü hemen onun peşine düş...

Şimdi, gördüğüm bu düşler gerçek oldu.

Nerede Atatürkçü ve aydın bir kişi varsa Silivri'ye dolduruldu.

Av. Hayri Balta, 12.4.2012

+

105. KAPIDA KALINCA...

Koşa koşa eve geldim.

Dinlenirsem kendime gelirim dedim.

Biraz rahatsızlık hissettim kendimde,
Halimi beğenmediler işyerinde.

“Hadi git biraz dinlen!..” dediler.

Gerçekten bana iyilik ettiler,

Anlayacağınız: Kıyak çektiler...

Saat 10.30'da eve geldim.

Kapı zilini çalarken kendimde değildim.

Bak sen şu başıma gelene.

Kimse yokmuş evde...

Çalarsın çalarsın kapıyı açan olmaz.

Ararsın ararsın cebindeki anahtar bulunmaz.

Meğer anahtarı almayı unutmuşum.

Sizin anlayacağınız şimdi ben kapıda kalmışım.

Cep telefonu yok ki arayıp bulasın.

Diyesin: “Aman kapıda kaldım, ulaşın!..”

Kaldık mı şimdi kapıda.

Oturarak bekle kapının kaldırımında...

Otur otur yorulursun,
Kapının önünde volta atar durursun.

Tam 7 saattir kapıdayım..
Söyleyin dostlar şimdi ben ne yapayım?..

Böyle mi kormuş adama kapıda kalmak...
Çok zormuş eve gelip de evde kimseyi bulamamak...

Bekle babam bekle...
Bu bizimkiler nerde?

Bu olay aklımı başıma getirdi.
Şimdi evden çıkarken; yoklarım cebimi...
Anahtar cebimde mi değil mi?
Av. Hayri Balta, 12.5.2012
+

106. SEKRETERİMİN YAPTIĞI...

Aşağıdaki notu sekreterime yazmışım:
Sayın...

Saat 10.30'da geldim ki sen yoksun. Komşulardan sordum: "Geldi, içerden bir şeyler alıp gitti!.." dediler. "Oysa ben sana Doğan adında bir arkadaş gelecek. Geldiğinde şu yazıyı ona ver diye bir yazılı belge bırakmıştım. Doğan geldiğinde bu belgeyi ona ver demiştim.

İşyerine geldim ki kapı kapalı. Komşuların dediği gibi gelip içerden alacağını alıp gitmişsin. Sonra sözünü ettim arkadaş geldi. Onunla saat 15'e değin oturduk. Bu saate değin sen yine gelmedim.

Eğer ben sana söylemiş olduğum gibi Sivas'taki kızım yanına gitmiş olsaydım; Doğan geldiğin de kapıda kalacaktı. Ben de senin sözümü dinlemediğini, kafana göre hareket ettiğini öğrenememiş olacaktım.

Oysa giderken de şöyle tembihlemiştim. "Burası bizim ekmek kapımız. İş saatlerinde açık tutmamız gerekir. Çünkü gelen olduğunda bizim nereye gittiğimizden ne zaman döneceğimizden haberi olsun..."

Yaptığın hata büyük. Buna emanete hıyanet denir halk

arasında. Yani bu senin yaptığını Çorumlular bile yapmaz.
“26.10.1985

+

Bıraktığım not böyle. Ben, işim çıktığım için Sivas'taki kızıma gitmeyi erteledim ve gerisin geri işyerime döndüm. Geldiğim de gördüm ki bizim sekreter, yokluğumdan yararlanarak, öğle üzeri işyerini kapatıp gitmiş.

Sekreterimin beni tepeleyeceğini hiç ummazdım. Halim selim de bir çocuktuk...

Demek ki anlayamamışım.

Oysa kendisine çok güveniyordum...

Av. Hayri Balta, 9.6.2012

+

107. DİLEKÇE ÜSTÜNE DİLEKÇE / BİR DAİRE BİZE KÜÇÜKÇE

Ankara'ya göçeli beş yılı aşmış.

Beş yıldır kira vermek canımızı yakmış...

Düşmüşüz bir çembere;

Kurtulmak için çabalıyoruz habire.

Aylar çabuk geçiyor...

Aldığım ücretin yarısı ev kirasına gidiyor.

Kiracı olmak,

Ateşte oturmak...

Durumumu bilen dostlar,

Bize akıl yollar...

Verdikleri akıl,

“Belediyeye, Devlete takıl!”

Bu nedenle

Bir dilekçe önce Belediyeye...

+

ANKARA BELEDİYESİ
SOSYAL KONUTLAR MÜDÜRLÜĞÜNE
ANKARA

24.11.1976

Özü: Sosyal konut verilmesi Hk.

Hiçbir yerde adıma kayıtlı taşınır ve taşınmaz malım yoktur.

Halen ve ilerden beri kiracı olarak aşağıdaki adreste oturmaktayım

Artan hayat pahalılığı karşısında, dört çocuk altı kişilik ailemle birlikte, geçim zorluğu çekmekteyiz.

Belediyenizce yapılan sosyal konutlardan bir daire verilmesini arz ederim.

Saygılarımla
Hayri BALTA

Adres;
Hayri Balta, Mohaç Sok, No: 49
Yenimahalle/ANKARA

+
Aradan geçti 7 ayı aşkın bir süre,
Hâla bir yanıt yok bize...

Elden gelen öğün olmaz
O da vaktinde gelmez...
Ankara Belediye Başkanlığı'na
Yazdık bir dilekçe de bu kez...

+
ANKARA BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

15.7.1977

1971 yılından bu yana Ankara¹'da oturmaktayım»
1932 doğumluyum. Evli, dört çocuklu» eşimle birlikte altı kişilik bir ailem var.

Ailede benden Başka çalışan yoktur.

Oturduğum ev kiradır. Ev eşyamızdan başka taşınır veya taşınmaz bir şeyimiz yoktur.

Artan ev kiralari karşısında geçim durumumuz daha da sarsılmıştır. Aldığım ücretin yarısını ev kirasına vermekteyim.

Başkanlığınızdan isteğim:

Belediyenizce yapılmış veya yapılmakta olan sosyal konutlardan ekonomik ve sosyal durumum göz önüne alınarak bir daire verilmesidir.

Gösterebilirsin şu Halkçı Belediyemiz Halkçılığını...

Saygılarımla,
Hayri Balta

ADRES:

Hayri Balta

Yenimahalle, 6. Durak Mohaç Sok, No.49

ANKARA

+

Dilekçe vermeye başladık bire kere,

Verdik dilekçe üstüne dilekçe...

Aşağıda adı geçen üç yere...

1. ANKARA BELEDİYESİ SOSYAL KONUTLAR MÜDÜRLÜĞÜNE,
2. ANKARA İL İMAR MÜDÜRLÜĞÜNE
3. SSK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE...

Yanıt geldi yalnız Ankara İl İmar Müdürlüğü'nden...

Bu da tüm umutlarımızı yıktı tümünden...

T.C.

İMAR VE İSKAN BAKANLIĞI

ANKARA İL İMAR MÜDÜRLÜĞÜ

25 Temmuz 1977

Dosya: 060101.07

Sayı : 2423

Konu : Müracaatınız Hk.

Sayın Hayri Balta

Müdürlüğümüze vermiş olduğunuz 15.7.1977 tarihli dilekçenizde söz konusu edilen hususlar incelenmiştir.

775 Sayılı Gecekondu Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği uyarınca, çeşitli gecekondu önleme bölgelerinde tespit edilen, projeli arsa, kredili arsa ve "Tasarruflu ev yap"

sistemi gibi yardımların, dar gelirli vatandaşlara kur'a ile dağıtımı Müdürlüğümüzce yürütülmekte olup, şimdilik 1969-1970-1971 yıllarında alınmış olan beyannamelerin değerlendirilmesinden sonra yeniden beyanname alınmaya başlanılacak ve bu durum çeşitli yayın organları ile ihtiyaç sahibi vatandaşlara duyurulacaktır.

Dilekçe ile adınıza herhangi bir tahsisin yapılması 775 Sayılı Kanuna aykırı düşeceğinden kayıtlarımız yeniden açıldığında, Sıhhiye, Tuna Cad. Halk Sok. No: 7 deki İl İmar Müdürlüğümüze yine Müdürlüğümüzden alacağınız yardım talep beyanamesi ile müracaat etmeniz gerekmektedir.

Bilgi alınmasını rica ederim.

Nâzım YILDIRIM
İnşaat Mühendisi
ANKARA İL İMAR MÜDÜR V.

İşte böyle sevgili dostlar...

Başımızda bir de kiracılık derdi var...

Hayri Balta, 26 Temmuz 1977

+

108. DÖKÜŞME...

19.9.2010

Yaşama sağlıklı gelmişim. Kendimi bakıcılar, korucular arasında bulmuşum..

Büyüdükçe hatır soranlarım da, yüze gülenlerim de, davranışlarımı hoş görenlerim de olmuş.

Yakından uzaktan, köylüsünden kentlisinden küçüklü büyüklü akrabalarım, yakınlarım; hatırımı sorardı komşularım.

Oyun arkadaşlarım, iş arkadaşlarım da vardı, hem de sayısızdı.

Yaşama bunların arasında atılmışım. Hepsi de güler yüzlü sevecendiler. Dinçtiler, hatır soran, şefkat gösterendiler.

Toz Pembe görünürdü o zamanlar dünya gözüme... Şimdi tütüyor o dünya gözümde...

Acılarımızı, sevinçlerimizi paylaşırdık aramızda...

Çok neşeli idik. Bütün mevsimler sanki bahardı. Aylar günleri kovaladı, yıllar ayları.

Dedeler, neneler; babalar, analar ölmüş; teyzeler halalar, dayılar; şimdi öbür taraftalar...

Babam, anam, dedem, nenem, amcam, halam yanında dayılarım, teyzelerim... Ne güzel günlermiş o günlerim.

Beli bükülmüş, yel girmiş ayaklarına kalanların...

Komşu kızları gelin olmuş, çoluk çocuğa ermiş...

Komşu çocukları ekmek derdine düşmüş, birbirinden kopmuş...

Görünmez şimdi uzak yakın akrabalar, konu komşular...

Arkadaşlara gelince bir selamlaşma kalmış bir de anılar...

Ne eski güler yüz, gençlik, ne dinçlik, ne dirlik...

Ne neş'e, ne eğlence, uğramaz oldu semtimize...

Dönüp bakıyorum dökülenlere; farkına varmadan olmuş bir döküşme...

Nasıl da çabuk geçmiş; günler, aylar, yıllar...

Dostunuz şimdi yalnızlığına ağlar...19.9.2010

+

109. GENÇLİK İŞTE..

25.7.2012

Gençlik işte.

Ama bir öz var içimizde...

Ben, Fevzi Güneç, Mehmet Muhsinoğlu,
Bir şeyler yapmak ister bir arada oldu mu?..

Budumuz ne ki etimiz ne ola?

Bir Dergi çıkarmak amacıyla geldik bir araya...

Eski Halkevi'nin altındaki Öğretmen Lokali'nin yazlık bahçesindeyiz.

Üçümüz de, garsona birer dondurma sipariş etmekteyiz.

Beyaz örtülü masalar dizilmiş sıra sıra...

Siyah pantolonlu, beyaz gömlekli, papyon kravatlı garsonlar,

Döner durur masalar arasında...

Çınar, söğüt ağaçlarının gölgesindeyiz.

Görüşlerimizi ileri sürmekteyiz.

Önce çıkaracağımız dergiye ad vermeye çalışıyoruz.
Sonunda derginin adının HEYD PARK olmasında
anlaşıyoruz.

Biliyorsunuz Heyd Park İngiltere’de bir parkın adı.
Diler gelir bu parkta İngiliz halkının feryadı...

Düşünceleri açıklamak, hükümeti eleştirmek serbes...
Konusur rahatça kürsüye çıkan herkes...

Bizde öyle olsun istiyoruz.
Düşüncelerini açıklamak isteyene yer vermek istiyoruz...

Gençlik hayali işte,
Bir kıvılcım çakmıştı içimizde...

Üçümüz de ancak 18-20 yaşlarında...
Demokrat Parti yeni gelmiş iktidara...

Ne para, ne pul var ortada.
Bir daha da gelemedik bir araya,
Hayallerimiz bile palavra...

İşte böyle bir anımız var...
Bakalım diğer arkadaşlar,
Bu olayı nasıl hatırlar?...

Av. Hayri Balta, 25.7.2012

+

110. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİM...

4.8.2012 Askerliğimi, İstanbul Ayazağa Süvari Okulunda
er olarak yapıyorum. Futbolu en iyi oynadığım günlerde
beni askere aldılar. Aklımda ne gelecek kaygısı, ne iş kurma
kaygısı... Varsa da yoksa da askerden dönüşte yine futbol...
Bu istek bende çılgınlık derecesinde...

Bir gün emir geldi. Süvari Okulu’ndaki bütün er ve
erbaşlar Eğitim Meydanına...

Bütün er ve erbaşlar Eğitim Meydanında bölük bölük
sıralanmış.

Bir de baktım Milli Futbolcu Coşkun Özari yedek subay olarak karşımda...

Hepimize beden eğitimi yaptıracak. Eğitime başlamadan önce hepimizle tek tek konuşma yolunu seçti. Özellikle futbolcu olanları arıyordu. Benim için gün doğmuştu. İlk olarak bir işe yarayacaktı futbolculuğum.

Coşkun Özari'ya Gaziantep'li olduğumu, Gaziantep liginde oynadığımı söyleyince sevindi. Öyle sanıyorum ki futbolcu olarak bir ben çıktım koca okulda.

Bu sırada nerden, nasıl çıktı bir fotoğrafçı geziniyor ortalıkta. Hemen öneride bulundum Coşkun Özari'ya: "Fotoğraf çektirelim!.."

İkimiz yan yana ayakta bir fotoğraf çektirdim. Milli Takım Futbolcusu ile fotoğraf çektirmek benim için övünç vesilesiydi. Ne denli sevindiğimi tahmin edemezsiniz...

Coşkun Özari ile arkadaşlığımız kısa zamanda ilerlemişti. Okulun bütün erleri, erbaşları ikimize bakıyordu. Ben ise, Coşkun Özari'nin soruları yanıtlıyordum.

Konuşmamız bitmişti. Tam yerime geçmek için arkamı dönüp giderken beni çağırdı. "Gel!, dedi, bu gün beden eğitimi er ve erbaşlara sen yaptır!.."

Futbolcu kafası işte. Bu da benim için bir övünç vesilesi idi. Okulun bütün er ve erbaşlarına komut vererek "Yat, kalk!.." diyecektim...

Emir emirdi. Ne de olsa Coşkun Özari komutanıydı. Komutanımız emretmişti. Er ve erbaşları beden eğitimi dersi verecektim.

Aldım askerleri karşıma. Futbol antrenmanlarında gördüklerimi er ve erbaşlara yaptırmaya başladım. Askerler ilk olarak böyle bir beden eğitimi yapıyordu. Yerlerde yatıp yuvarlanıyordu. Sağ elleri sol ayaklarını, sol elleri ile sağ ayaklarını tutuyorlardı. Coşkun Özari da benim bu yaptırdığım beden eğitimi uygulamasını beğendiğini belirtmek için başı ile onay veriyordu.

Elmden gelse akşama kadar ders vererek ne denli bilgiç olduğumu kanıtlayacaktım. Ancak, Özari, "Tamam, dedi, vakit doldu. Herkes bölüğüne gidecek!.."

Bu anı benim ilk öğretmenliğime ilişkin. Benim üç öğretmenliğim daha var... Bir bostanlara yazı tahtası

götürerek arkadaşlara ve eşimin arkadaşının ortaokul öğrencisi oğluna Türkçe dersi vermek. Bir de Özel Müzik Dershanesinde Org dersi vermek...

Bu öğretmenliklerimi de önümüzde ki haftalarda anlatmaya çalışacağım...

Yaa... İşte böyle benim böyle öğretmenliğim de var...

Av. Hayri Balta, 4.8.2012

+

Hayri Abi,

Ben öğretmenlerimden bir şey öğrenmedim, diyemem ama az şey öğrendim.

Üstelik pek çok öğretmenim var ki, beni okuldan soğuttu.

Siz olmasaydınız, bu hayatla ben nasıl başa çıkarmışım, diyorum hep.

Sevgiler Hayri abi.

Yalçın Efe, 4.8.2012

+

111. MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİM...

13.8.2012 Ankara'dayım. Evdeyim, Yalnız başınayım. Bilgisayarın başındayım.

Masamdaki telefon çaldı. Açtım, karşımda Müzik Dershanesi sahibi.

- Hayırdır inşallah... Aramazdın hiç...

- Hayır, hayır... Korkacak bir şey yok...

- Evet!..

Biraz durdu, yutkundu, düşündü söyleyeceklerini derledi topladı.

- Hayri Bey, bu gün Org Öğretmenimiz gelemeyecekmiş. Telefonla bildirdi. Öğrenciler ise geldi. Sınıfta öğretmen bekliyorlar. Öyle ki anaları ile babaları ile gelenler de var. Aksine bu gün de ilk ders... Çoğundan da ders ücretlerini aldık... Şimdi ders vermeden gönderirsek saygınlığımızı yitiririz... Belki de öğrencilerimizin çoğunu kaçıırız...

- Eee!..

- Ne olur, yalnız bu gün için bir saatliğine gel. Öğrencilere ilk müzik bilgilerini ver... Bu günü kurtarırsak gerisi kolay. O olmazsa, başkası ile anlaşırız... Aman ne olursun biz! kurtar...

Baktım gerçekten dershane sahibi zorda. Bir dostluğumuz

da var. Bana da çok yakınlık gösterir. Gönülsüz de olsa kabul ettik. Çünkü yeni kalp krizi geçirmişiz yorgunluğa gelmez.

Sordum, dersin başlamasına 15 dakika kalmış.

- Atla gel taksiye... Taksi parını veririm...

Atladık taksiye, doğru dershaneye...

Öğretmen geldi diye içerdekilere haber verildi. Öğrencilerde bir sevinç bir sevinç sorma gitsin...

İçerde 10 öğrenci beni bekliyor. Kimilerinin anası, kimilerinin babası yanlarında

- Siz dışarı çıkın, dedim onlara...

Ortaokul öğrencileri olduğu için müzik bilgileri vardı. Yine de ben bir yoklayayım, dedim. Sordum:

- Porte nedir, bilenler parmak kaldırsın...

Onu da parmak kaldırdı. Porteyi anlatmanın anlamı kalmadı. Bir soru daha sordum.

- İçinizde solfej yapabilecekler var mı?

Yalnız bir kişi parmak kaldırdı.

- Sırala bakayım dedim. Eksiksiz sıraladı.

Bu da beni sevindirdi... Sıra önlerindeki orgların tuşlarını tanıtmaya geldi.

Sordum:

- Tuşların bazıları beyaz, bazıları siyah; beyazlar uzun, siyahlar kısa. Bunların ne olduğunu anlatabilecek olan var mı?..

Bunların ne anlama geldiğini anlattım. Dikkatle beni dinliyorlardı. Dershane sahibi de ara sıra girip çıkıyordu. Eli ile mükemmel diye beni heveslendiriyordu...

İlk ders olduğu için müzik hakkında genel bilgiler verdim. Öğrenciler anlattıklarımı ilgi ile dinliyorlardı. Bir bölümü de söylediklerimi not alıyordu.

Ne var ki her sınıfta olduğu gibi yaramazlık yapan, dersi kaynatmaya çalan öğrenciler de vardı. Kız öğrencilerde dersi kaynatma gibi bir çaba yoktu. Ne var ki bu öğrencilerin dersi kaynatma çabalarını görmezden geldim.

Bir de baktım zil çaldı.

- Bu günlük bu kadar. Haftaya asıl öğretmeniniz gelecek. Hepinize teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum... Sağlıcakla kalın diyorum...

Eve geldim... Doğru yatağa... Kalbimde bir ağrı, bir ağrı...

Öğretmenlik bu değin mi zormuş...

Av. Hayri Balta, 13.8.2012

+

Hayri Abi,

Öğretmenlik değil zor. Sizin ağır sağlık koşullarınızdandır kalp ağrısı.

Aslında sizin kalitede ya da ona yakın, her ilde birkaç öğretmen olsa yeterdi. Ülke bu hale getirilemezdi.

Saygılarımla,

Yalçın Efe, 13.8.2012

+

112. TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİM...

27.8.2012

İnsan beklemedik olaylarla karşılaşılıyor;

Çapını karşılaştığı olaylarla anılıyor...

Ben nerde, Türkçe öğretmenliği nerde?

Durup dururken Türkçe öğretmenliği çıktı bir de...

Eşim terzilik yaparak ev giderine katkıda bulunurdu.

Bu nedenle de evimize gelip giden çok olurdu...

Eşimin müşterilerinden birinin oğlu Ortaokula başlamış.

Ancak Türkçe derslerini başaramamış.

Yazı veriyorum ya yerel gazetelere ...

Bilmese Türkçe, yazabilir mi gazetede...

Önermiş eşime:

"Eşiniz, Türkçe ders vermez mi bizim Önder'e..."

Eşim de demiş: "Ne bileyim, sorayım hele bir kere!..."

Önerdi akşam bana.

Hanım, "Doğrusunu söyleyeyim mi sana?..

Öğretecek kadar Türkçe bilemem.

Yarım bilgimle çocuğu bildiğinden de edemem!.."

Eşim, dinlemede beni.
Bir de baktım öğrenci Önder eve geldi.

Dayatma yapılmıştı...
İş, şimdi bana kaldı.

Yaz bakalım dedim Önder'e:
"Büyük harf kullanılır nerede?.."

Tek tek yazdırdım büyük harfin kullanıldığı yerleri,
İsterim önümüzdeki derse kadar bunu ezberlemeni...

Uzatmayalım, sonra sesli harfleri, ardından sessizleri...
Kalın seslileri, ince seslileri;
Düzleri, yuvarlakları,
Genişleri, darları....
Sert yumuşak, sürekli süreksiz sessizleri...

Dört hafta sıra ile,
Türkçe dersi verdim Önder'e...

İlk sınavda yeterli not almış,
Ana baba buna şaşmış kalmış...

Bir de baktım elbiselik lacivert bir kumaş evdeki masada...
Bu kez ben şaşıtm kaldım bu yoktu hesapta...

Şimdi aldı mı eşimle beni bir kaygı...
Nereden bulup da verecektik, biz terziye parayı...
Av. Hayri Balta, 27.8.2012
+

113. AL BAŞINA BELAYI...

10.9.2012 Çocukluğum, gençliğim Tabakhane'de geçti.
Giyimim, kuşamım bana özgü idi. Çevremdeki bütün gençler şalvar, siyah kemer, ceket giyer, başlarına da kasket geçirirlerdi. Ben ve kardeşim de pantolon giyer, gömüğümüzün üstünden de kravatımızı eksik etmezdik. Bu ise diğer gençlerin dikkati çekerdi. Bu giyim biçimimizi

zengin bir aileden oluşumuza bağlarlardı.

Bizim semtte yeni yetişen gençler birbirine posta koymaya çalışırlardı. Böylece kimseden korkmadıklarını kanıtlamış olurlardı.

Bir gece yarısı kahveden çıkmış eve dönüyordum. O tarihlerde 20 yaşında olabilirdim. Tam evimizin önüne geldiğim sırada önüme, ben yaşta iki genç çıktı aniden. Belli ki yolunu gözlüyorlarmış. Ayaklarında şalvar. Bellerinde siyah kemer. Gömleklerinin üstünde ceketten uzun, paltodan kısa kabadayılara özgü paltodan vardı. Başlarında da şapka...

Selam verdim, yol verdim geçip gitmediler. Tam önümde durdular. Anladım ki niyetleri kötü. Bana ders vermek istiyorlar. Beni tahrik etmek için de ellerinden geleni yaptılar. İstiyorlardı ki kendilerine karşılık vereyim; onlar da bunu bahane ederek başıma çöksünler.

Ani karar vermek zorunda idim. Ya kendilerine uyup kavga etmeliydim, ya da hakaretlerine aldırmandan çekip gitmeliydim...

Karşımda durmuş ne yapacağımı bekliyorlardı. Benim aklıma ise kötü kötü şeyler geliyordu. Biliyordum en ufak bir davranışında ikisi birden başıma çökecekti. Hazırlıklı gelmişlerdi. Bellerinde ya kama, ya da ceplerinde ustura vardı. Bunu adım gibi biliyordum. Ben de ise hiçbir savunma aracı yok... Kavga edersem muhakkak beni bıçaklayacaklardı ya da yüzüme ustura çalacaklardı.

Onları sakinleştirmek gerekti. "Benim size karşı bir husumetim yok.. Bırakın evime gideyim. Ben size ne yaptım ki?.." dedim... Alttan almam karşısında şaşırdılar. Sakinleştiler... Birbirlerine bakıştılar... Önümden çekildiler.

İçimden: "Şunları kucaklayıp kucaklayıp Alleben'e atayım dedim. Atabilirdim, çünkü benden böyle bir davranış beklemiyorlardı.

Sonra kendi kendime dedim; "Kaldırıp Allaben'e attın!.. diyelim. Bunlar bunun altında kalırlar mı? Kendime düşman yaratmayayım!..", diyerek bu düşüncemden vazgeçtim. Daha hapse girecek yaşta değildim. Hapiste yaşanan olaylar beni bu düşüncemden vazgeçirdi...

Yiğitliğin onda dokuzu kaçmak dedim kendi kendime.

Sessizce önlerinden geçip eve doğru yöneldim.

Bu olayı düşünürüm zaman zaman. Eğer çağrılarına uyup kavga etseydim. Ya bıçaklanırdım, ya ustura yerdim...

Bir daha ne ben onlara ne de onlar bana karıştı...

Sonradan intikam almaya kalksaydım yaşamımın yönü değişirdi...

Sağduyum sayesinde büyük bir beladan kurtulmuş oldum...

Şimdi bile en doğru hareketi yaptığım için kendime aferin veririm..

Av. Hayri Balta, 10.9.2012

+

114. KIRMIZI KART...

21.9.2012 Futbol maçına çıkıp da kırmızı kart görmeyen var mı bilmem...

Bir kırmızı kart olayı da benim başımdan geçti.

Yıl 1954. Çınarlı kulübünde oynuyorum. Şhreküstü ile maçımız var.

Gaziantep'te bütün maçlar heyecanlı olurdu. Özellikle Şhreküstü ile yapılan maçlar ilgi çekerdi.

Takımlar sahaya çıkınca bir alkış bir kopardı. Bir tezahürat bir tezahürat ki deme gitsen.

Bu alkışlar, bu tezahüratlar biz futbolcuları mutluluktan coştururdu. Maçla başlayan, maçla biten mutluluk bizi motive etmekten başka bir işe yaramazdı. Maçtan sonra elimiz boş dönerdik. Yine tezgahımızın başına geçirdik. Beleşe oynayıp çırpınmamız bize kalırdı.

Şimdi futbol çok gelir getiren bir kazanç yolu oldu. Bunları gördükçe beleşe çırpındığımız o günler gelir aklıma...

Maça çıkınca. Hakem; "Türk sporu adını üç kere..." deyince biz üç kere hep bir ağızdan "Sağol!.. Sağol!..." diye haykırıp sahaya dağılırdık...

Ondan sonra kaptanlar hakemlerin önünde saha paylaşımı yapardı. Kaptanlarımız, yelli havalarda, yelin yönüne aykırı bir sahayı seçerdi. Böylece topu arkamıza almış olurduk.

Bir maçta ben sol açık oynuyorum. Zaten neredede boşluk varsa orada görev verirdi. Genelde ise ortahaf oynardım.

Şimdilerde burada oynayanlara libero, oyun kurucu diyorlar...

Şimdi sahalara bakıyorum hep çimenle donatılmış. Bizim sahalara ise toprak zemindi. Mucur taşları düştüğümüz zaman ayaklarımızda, bacaklarımızda ufak sıyrıklar, yarıklar açarak kanatırdı. Her ne kadar tekmelik taksak da yediğimiz tekmeler ayak bacaklarımızda iz bırakırdı... Bu gün bile ayaklarımda bu tekmelerin izi var...

Bir ara solaçıkta iken top bana geldi. Önümde Şehreküstülü Rıfat adında, bir oyuncu vardı. Ona bir çalım atınca önümde kimse kalmayacaktı. Benim için gol fırsatı doğmuş olacaktı. Bu oyuncuyu çalımladım. Önüm açılmıştı. Tam ileri doğru hamle yapacakken karşımdaki oyuncu arkamdan sağ böğrümüne bir yumruk indirdi. Ben yumruğu yiyince iki büklüm oldum. Ben iki büklüm olunca topu ayağımdan kaptı ve iki metre kadar uzaklaştı. Nedense hakem onun bana vurduğunu görmemişti.

Hakemimiz de Karamaça adı verilen Saip Aksoy'du. Bütün futbolcular ve seyirciler tarafından oyunculuğundan bu yana sevilirdi. Öyle ki Gaziantep futbolu denince akla gelen ilk isim Karamaça olurdu. Esmer olduğu için kendisine kara denildiğini sanıyorum ama niçin maça adını yakıştırdıklarını bir türlü bulamadım.

Nasıl oldu, neden yaptım bilmiyorum. Yumruğu yiyince eğilip yerden nohut büyüklüğünde bir taş alıp uzaklaşan Rıfat'a öfke ile attım. Benim yumruk yediğimi görmeyen hakem; çakıl taşı attığımı görünce oyunu durdurdu. Bana kırmızı kart gösterdi.

Böylece futbol yaşamımda ilk ve son kırmızı kartı görmüş oldum. Oysa sarı kart bile gördüğümü hatırlamıyorum..

Kırmızı kart görülür de sahada durulur mu... Büyük bir utanç içinde başım yerde oyundan çıktım...

Bu gün bile o çakıl taşını niçin attığıma bir anlam veremiyorum.

İnsanın bazen ne yaptığını bilmeden bilinçsizce davranışları oluyor.

Bu da benim zaman zaman hatırladığım bilinçsizce davranışlarımdan biri...

Hatırlayınca kendimden utanıyorum...

Av. Hayri Balta, 21.9.2012

+

Eren Bilge Ustam,

Anılarında o günleri seninle birlikte yaşayarak bir zamanların orta haf futbolcusu Hayri Balta'sını da sevdik, seni bugün sevdiğimiz kadar...

Yumruğu yediğine mi yanarsın, golün atılmayışına mı, yoksa kırmızı karta mı? Geçmiş zaman olsa ya yine de canımızı acıttı o böğre inen yumruk.

Bugünkü yürek zenginliğin futbolun parasal olanaklarıyla ölçülemez. İyi ki bırakmışsın top işini. Yoksa seni nasıl severdik.

FEV, 22.9.2012

+

115. YARIN MAÇ VAR...

5.10.2012 Pazar günü yapılacak maçın kaygısına cumartesinden düşerdik. Bütün oyuncularını bir heyecan bir telaş sarardı.

Cumartesi günü öğleye değin bütün işler biterdi. Kaldı ki dericisi de, kilimcisi de, kuşakçısı da cumartesi öğleye kadar elindeki işi bitirirdi. Öğle vakti dükkanın önünde oturur işverenimizi beklerdik. Buna Hesap Kesme olayı adı verilir.

Patron gelir işlediğimiz derinin, kilimin, kuşağın karşılığını hesaplayarak işçilerin ücretini verirdi.

Haftalığımızı alınca, tut ki bizi tutasın. Bey de bizdik, paşa da...

İpi koparan kahveye, kulübe koşardı. Kulüpte yarınki maç üzerine hesaplar yapılırdı. Kimlerin oynayacağı her zaman cumartesinden belli olurdu. Biz de pek yedek oyuncu da bulunmazdı. Bütün oyuncuların oynayacağı yer cumartesinden belli idi.

Kulüpten sonra akşam yemeği için evlerimize dağılırdık. Sanki acele işimiz varmış gibi yemeklerimizi çabucak yer yutar; doğru kahveye koşardık.

Kahvede bütün konuşmalar yarınki maç üzerine olurdu. Daha önceki maçlardaki oyunlarımız gözden geçirilirdi. Yanlışlarımız üzerinde durulurdu. Önümüzdeki maçta bunun yenilenmemesi istenirdi. Elbette bu arada kimi oyuncular tavlının başına geçerek birbirleri ile yarışılırdı. Kimileri dörtlü grup oluşturarak kağıt oyununa geçirdi.

Dama oynayanlarımız da olurdu. Yarın ki maçın heyecanı ile hepimizde bir heyecan sarardı. Ne var ki zaman bir türlü geçmek bilmezdi.

Evlerimize çekilip uyumaya çalışsak maçın heyecanı yüzünden gözümüze uyku girmezdi. Yatakta dönüp dururduk. Bu yüzden kendimizi kahveye atardık.

Gece yarısına doğru kahvenin kapanma saati gelirdi. Kahve kapanacak olunca bizi yeni yer kaygısı sarardı. Genelde gece yarısı hamama koşardık. Biz Tabakhaneli gençlerin her hafta uğrak yeri Tabakhane'deki Naip Hamamı idi. Hamamcı bizi, biz hamamcıyı tanırdık.

Böylece iki üç saatimiz de hamamda geçerdi. Kimimiz kendi kendimizi yıkar, kimimiz de birbirimize yardım erdik. Kimi zaman yağlı köfte yapar açlığımızı giderirdik. Göbek taşında terlerken şarkılar türküler de söylenirdi. Bütün gençlerin maç gecesi yaşadığı sevinci, mutluluğu hiçbirimiz hiçbir yerde duymazdık.

Bu gün bile o mutlu günlerin özlemi ile yaşıyorum... Ne gelecek kaygısı, ne geçim kaygısı yaşadık. Neşe içinde geçip giden bir gençlik... Bu gençlik çağından sonra hepimizin mutluluğu son buldu. Çünkü ülkemize kapitalizm girdi. Derici, kilimci, kuşakçı dükkanları tek tek kapandı gitti.

Kimimiz Alamancı oldu, kimimiz gurbet ellerde düştü, kimimiz pavyonlarda, lokantalarda garson oldu. Kimimiz devlet kapısında hademe, odacı, kapıcı...

Kapitalizm sanki çöl fırtınası gibi hepimizi darmadağın etti...

Şimdi o günleri özlemlerle anıyorum...

Av. Hayri Balta, 5.10.2012

+

116. AZ DAHA KÖR OLUYORDUM...

17.10.2012 "Başka işin mi yok be adam... Futbolun peşinde gençliğini tüketmek sana ne kazandırır?" diyen bir kişi çıkmadı... Ta ki 25 yaşına kadar. 25 yaşında iken Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale'nin şu sözleri aklımı başına getirdi: "Futbol ahlak ve karakter yıkıcı bir spordur..."

Bu sözler üzerine futbol yaşamımı gözlerimin önünden geldi geçti. Gerçekten de futbol ahlak ve karakter yıkıcı bir spordu.

Gölü kaçırdın mı, topu kaptırdın mı, pas veremedin mi başta tribünlerden olmak üzere oyun arkadaşların tarafından bile aşağılanman kaçınılmaz...Bu ise insanda kişilik bırakmaz...

Bir de şu dikkatimi çekerdi. Varlıklı ailelerin çocukları futbol sahalarda gözükmezdi. Örneğin Barlas, Göğüş, Kutlar gibi tanınmış ailelerin çocukları spor alanlarında gözükmezdi. Hep bizim gibi orta halli, yoksul aile çocukları aferin kazanmak için çırpınır dururdu. Onların çocukları ise geleceklerini güvenceye almak için okulda başarılı olmaya çalışırlardı. Bu nedenle de bu ailelerin çocukları okuyup bir meslek sahibi olurdu. Bizler ise futbol bizi bıraktınca cascavlak ortada kalırdık...

Mesleksiz kalmanın acısını ömür boyu çeker dururuz... Benim yaşamım buna en güzel örnektir... Bütün bunların yanında eli ayağı kırılanlar, aylarca sakatlık çekenlerimiz de olurdu...

Bunların hangi birini sayayım. Bunları saymayı başka bir yazıya bırakayım da yaşadığım bir olayı anlatayım. Az daha kör oluyordum...

Evet, az daha kör oluyordum. Çınarlı ile Kale Spor maç yapıyordu. Ben Çınarlı'da oynuyordum; kardeşim Hasan ise karşı takım Kale Spor'da...

Kale kulübünden Çınarlı'ya geçtiğim için Kale Spor tarafları bana öfke kusuyordu. Bu, tribünlerdeki tezahürattan anlaşılıyordu. Dedik ya, "Futbol ahlak ve karakter yıkıcı bir spordur!" diye...

Nasıl oldu bilmiyorum kardeşim Hasan'la karşı karşıyayız... Karşımda bir tek o var. Eğer onu geçerse kaleci ile karşı karşıyayım. Top ayağımda hızla kaleye akarken nasıl oldu bilmiyorum kardeşim Hasan bana tosladı. Bir de baktım havada uçuyorum. Elbette havada duracak değilim ya sırtüstü yere çakıldım. Kısa süre bir baygınlık geçirmişim. Kendime geldiğim de koltuklayarak ayağa kaldırmaya çalışıyorlar. Duydum ki Kale kulübünün taraftarları beni yere indirdiği için Hasan'ı lehinde tezahürat yapıyorlar. Benim ise gözlerim görmüyordu. Geçici bir körlük yaşıyordum. Sağımda ve solumda bulunan Karamaça ile Kenan Beye gözlerimin görmediğini söyledim. "Merak etme

biraz sonra geçer!.." dediler...

Av. Hayri Balta, 17.10.2012

+

Merhabalar,

Az önce iletini okudum ve futbolun ilgimi çekmediğini belirterek yazında geçen bir tümceye itiraz edeceğim. Emin Kılıç Kale "Futbol ahlak ve karakter yıkıcı bir spordur" demiş. Burada dikkat isteriz; 'spordur' denmiş.

Takım oyunları doğası gereği rakipler oluşturur ve yine doğal olarak takımların da izleyenleri vardır, ama az ama çok. İzleyenler sempati duydukları takımları çeşitli yöntemlerle desteklerler.

Bu salt futbola özgü değildir; Voleybol, Basketbol, Kriket ve onlarca spor dalı.

Düşündüm de, futboldan başka hangi sporlar ahlak ve karakter yıkıcı olabilir diye; basketbol da yıkıcı, voleybol da. E hentbol de takım oyunu o halde o da yıkıcı!

Spor insan bedenini ve beynini geliştirir (örn. bilardo) ayrıca insan ilişkilerine katkısı vardır.

Sen daha iyi bilirsin, takım arkadaşlığı yaşadın en azından.

Takım ya da bireysel sporlar bedensel olduğu kadar zihinsel disiplini de gerektirir.

Ve özünde rekabet olduğu için (sporcular için geçerlidir) insanı motive eder.

İzleyenler; içinde buldukları kültür ortamına uygun davranışlarla takımlarına destek olurlar.

Ve doğaldır ki takımlarının kazanmasını isterler. Tribün tezahüratının rakip takımın morali üzerine olumsuz etkisi olur, istenen de budur. Moralin (Özgüven) bozursa oyuna (takım ya da bireysel) dikkatini vermen zordur ve kaybetme olasılığı yüksektir.

Karakteri yeterince oturmamış bir insanın doğaldır ki ahlak gelişimi de yetersizdir.

Hatırladığım kadarı ile sen eve futbol maçlarını naklen veren bir TV kanalı istiyordun (ya da aldın).

Öğreticin benim tanımadığım bir insan, ama sözleri pek akılcı değil, dikkate alınacak bir kişi olduğunu sanmıyorum. Sen de aynı kanıda olmalısın ki; bugün bile ahlak ve

karakter yoksunu insanların oynadığı oyunları izlemek için
onca masrafı göze alıyorsun!

Sevgi ve saygılarımla sağlık diliyorum sana.

Servet Şahin, 17.10.2012

+

117. BÜYÜK SEL...

9 Kasım 2012 Tarihini hatırlayamıyorum. Ama hafızamı
kazınmış bir türlü çıkaramıyorum.

Biz bu tarihi 1950'lili yıllar diyelim.

O tarihlerde ben 18; kardeşim Hasan ise 17 yaşındayız.
Babamızın yanında dericilik yapıyorduk.

Dükkanında babam yok, evde işi var.

Biz kardeşim Hasan'la birlikte kokmasın diye koyun
derilerini tuzluyoruz. Böyle tuzlayıp tuzlayıp biriktiririz. Sayı
tamam olunca işleme sokup sahtiyan durumuna getireceğiz.
Dükkanın penceresinden sokağa bakıyorum. Dükkanımızın
bulunduğu sokak Sukenarı sokağı. Sokağın hemen bitişinde
Alleben deresi akıp gidiyor...

Sokakta yağın doluyu izliyorum. Nohut büyüklüğünde
dolular hışımlar gibi yağıyor. Kısa sürede dolu biriktirileri
küçük küçük göletler oluşturuyor, göletlerde biriktikçe de
topak topak akmaya başlıyor.

Kardeşim Hasan'la birlikte deri tuzluyoruz. Olacakların
ayrımında değiliz.

Bir de baktım dükkanımız sel suları ile dolmaya başladı.
Deriler ıslanmasın diye büyük bir telaşla göbek hizasında
bulunan tezgahlara koyuyoruz... Daha biz derileri tezgahlara
koymayı bitirmeden sel suları dükkanı doldurmaya,
tezgahları aşmaya başladı. Başımı kaldırıp sokağa baktım
ki Alleben deresi taşmış, sokaktan akan seller büyük bir
uğultu ile akıyor ve dükkanımız ise hızla dolmaya başlıyor...
Bu uğultu çok uzun süre kulaklarımdan gitmedi... Düşlerime
bile girdi...

Sel suları göbeğimizi asmış durumda. Dolu topakları
içinde kalmış durumdayız. Soğuktan donacak gibiyiz ama
canımızı değil derileri kurtarmak kaygısındayız...

Biraz daha gecikirsek dükkanında kalıp boğulmamız ya da
dolu soğuşundan donmamız işten bile değil.

Ani bir kararla kardeşime seslendim:

“Hasan bırak derileri, canımızı kurtarmaya bakalım!..”

Ben önde Hasan arkamda dükkandan çıkıyoruz. Selin akıntısına kapılmamız an meselesi. Dışarı çıkıyoruz. Kardeşimle el ele tutuşuyoruz. Boşta kalan sol elimle dükkanımızın sokağa bakan pencere demirlerine tutunarak sele karşı dirençle hemen bitişiktebulunan Hasan Balta sokağına kendimizi güçlkle atıyoruz. Hasan Balta sokağındaki sel sularının hızı kesilmiş durumda ama sokakta da sel suları göbek hizasında.

Hemen evimize giriyoruz. Evde bulunan Babam, amcam, nenem büyük bir telaş içinde balta arıyorlar. Amaçları eve bitişik olan dükkanın arka duvarını delip bizi kurtarmak.

Bizi karşılarında görünce boynumuza sarılıyorlar. “Şükür Yaratan’a diyerek!..” sevinçlerini belirtiyorlar. Bize de canı yürekten birer “Aferin!..” veriyorlar.

Bu sel olayı az daha canımızı alıyordu. Dükkanda biraz daha oyalansaydık ya dolu topakları arasında donarak, ya da sel suları içinde boğularak ölecektik.

O Selden biz canımızı kurtarmıştık ama Allaben kendisini kurtaramadı. Alleben deresini cezalandırırçasına betona gömdüler. Bu sel olayından sonra Allaben’in o güzelim cennet görüntüsü tarihe karıştı. Şimdi o güzelim ağaçlıklar, ördeklerin yumurtladığı sazlıklar yok oldu gitti. Artık Alleben deresi değil Beton deresi idi. O berrak sular yerine Beton deresinden berrak Alleben suyu yerine Gaziantep’in çirkef gibi olmuş kanalizasyon suları akıp gidiyor...

Av. Hayri Balta, 9 Kasım 2012

+

118. BÜYÜK SEL'DEN SONRA...

7.12.2012 Bir önceki yazımızda Büyük Sel'den söz etmiştik. Aynı konuyu kaldığı yerden sürdürüyoruz.

Büyük sel dericilerin dükkanlarına gidip geldikleri Tahta Köprü'yü alıp götürmüştü. Şimdi bir gün önceki köprü'nün yerinde yelller esiyordu.

Bu durumda Sinler'den gelen dericiler; ya Mezbaha Köprü'süne ya da, taş Köprü'ye yöneliyorlardı. Bu da dericilere zor geliyordu. Ayrıca Sinler'dekiler (Şimdiki

Münifpaşa İlkokulu'nun bulunduğu yerde oturanlar...) Kalealtında kurulan pazara ve Uzunçarşı'ya gideceklerin de yolu uzuyordu. İşte bu Tahta Köprü suyun beri tarafında oturanların ulaşım yolu idi...

Bu durumu önlemek için hemen yeni bir köprü yapılması çalışmasına başladı dericiler. Köprünün gideri için gerekli parayı dericiler kendi aralarında toplamışlardı. Ancak yeni yapılan köprü yıkılan köprüden farklı idi. Bu kez Tahta Köprü'ye baraj biçiminde yapmışlardı. Kapak daima kapalı dururdu. Gelen Alleben deresinin suları baraj kapaklarını aşarak yoluna devam ederdi.

Barajda biriken sular insan boyunu aşıyordu. Böyle bir gölet bizler için suya girip çimme, yüzme nedeni oluyordu.

Artık Tahta Köprü'den balıklama atlayarak artistlik yapanlara mı, bağdaş kurarak suya atlayanlara mı bakarsın. Tahta Köprünün önünde oluşan baraj bizim için eğlencelik olmuştu... Hemen her öğle sonu özellikle gençler çimmek için bu baraja koşarlardı. Tabakhanelilerde suya atlayıp yüzenlere bakarlardı. Anlaşılan Büyük Sel'in gelmesi biz gençlerin işine yaramıştı.

Büyük Sel'in gelmesi biz gençlerin bir işine daha yaramıştı. Taş Köprü'ye yakın barajın suları alçalırdı. Sular diz boyuna ancak gelirdi. Berrak sulara suyun dibi görülürdü. Bir de baktık ki suyun dibi bozuk paralarla dolu. Büyük Sel; Ekmekçi Muhtarın Berber Memik'in, Attar Taha'nın kasalarındaki paraları sürüklemiş dereye götürmüştü. Suyun dibinde çil çil bozuk paralar duruyordu. Bize ise bu bozuk paraları eşeleyip eşeleyip çıkarmak düşüyordu.

Bizim için gün doğmuştu. Artık babamızdan harçlık istemek derdinden de kurtulmuştuk. Dereye girip suyun dibindeki paraları topluyorduk.

Yalnızca madeni paralar vardı. Kağıt paraları sel suları alıp götürmüştü. Kim bilir kağıt paralar hangi çalılığa takılıp kalmıştı. Bu kağıt paralar arayıp bulmak dere boyunca araştırma yapmamızı gerektirirdi. Kağıt paraların kullanılacak halde olmayacağını da tahmin ediyorduk. Bu düşünce ile kağıt para aramaktan vazgeçtik.

Büyük Sel evimizin hayatında gömülü olan paraları da toprağın yüzüne çıkarmıştı. Bu paraları Büyük Halalarımın

gömdüğü söyleniyordu. Fransız Savaşında kaç kaç, kaç göç başlayınca Hasan Dedem aile efradını kağı arabaları ile daha iç bölgelerdeki köylere göndermiş...

İşte Büyük Halalarım bu kaç göç sırasında paraları hayata gömmüşler; bir daha da çıkarma fırsatı bulamadıkları için olsa gerek Büyük Sel bu madeni paraların üstündeki toprağı da alıp götürmüştü. Hasan kardeşimle bu paraları eşeleyip çıkarmak bana kalmıştı. Ne var ki bu paraları tedavülden kalkmıştı. Hiçbirine kırık mangır vermiyorlardı. Biz de bu paraları kilo ile bakırcılara satmak zorunda kalmıştık...

Ne günlermiş o gençlik günleri, bu gençlik günlerini zaman zaman düşlerimde görürüm. Ne renkli düşler o düşler...

Av. Hayri Balta, 7.12.2012

+

119. OKUDUK AMA NASIL?..

4.1.2013 Hukuk Fakültesi 3. Sınıfında okuyorum. Önümüzdeki birkaç gün içinde sınavlar var.

Dogmatik Hukuk'un ne demek olduğunu bilmiyorum. Kendi kendime soruyorum yanıt bulamıyorum. Ya sınavda bu sorulursa... Demek ki hazırlıklı olmak gerek...Öncelikle bu dogmatik hukuku bilmem gerek...

Öğrenmekte çok zorluk çekiyorum. Yaş kırk beş...

Sayfanın başında okuduğumu sayfanın sonuna doğru unutuyorum. Hadi yeniden baştan...

Sendikada çalışıyorum. Çalışma saati bitince bütün çalışanlar evine gidiyor.. Ben kalıyorum yalnız başına, koca sendikada...

Günün yorgunluğu üzerime çökmüş. Bunun yanında kaloriferin sıcaklığı uykumu getiriyor. Başım masaya düşüyor, yarı uyanık yarı uyur dalıp gidiyor uyur uyanık bocalayıp duruyorum....

Bir de bakıyorum ki böylece iki saat geçmiş ve ben iki saat içinde bir kelime öğrenemiyorum...

Artık gitme vakti geldi. Kitaplarımı çantama koyuyorum. Ne yapalım zorlama ile olmuyor... Yarın cumartesi, arkasından Pazar... "Dinlenirsem belki kendime gelirim!.." diyorum....

Ne çile yarabbi bu... Bu durumda bu okulu nasıl bitireceğim...

Bu olasılık aklımdan geçince çıldıracak gibi oluyor. Ortaokulu, Liseyi bitirmiş Hukuk Fakültesi üçe gelmişim. "Artık gücüm yetmiyor!.." diyerek vazgeçmek olur mu?

Karar veriyorum: Ne pahasına olursa olsun bu okul bitirilecek...

Hayri Balta, 4.1.2013

+

120. AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZ GEÇMİŞİ...

1932 yılında Gaziantep'te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamayarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep'in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep'e yakın İbrahimli köyündeki bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce "Tanrım! Ölen annemi geri gönder!" diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah'ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep Lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: "Gömleğin kirli, git değiştir gel!" deyince, çok da istediği halde, utancından bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koptuğu yıllarda geçimini dericilik, kilimcilik yaparak sağladı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursuna bitirdi...

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılıncaya futbol hakemliğini bıraktı.

25 yaşında Gaziantep'li tasavvufçu, tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale'den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O toplulukta kimi zaman tef vurdu ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu toplulukta “fırınlara girip çıktı”, “ölmeden önce öldü”, “yeniden doğdu”. Bu topluluğa “ölü” olarak girdi “diri” olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak komünistlikten yargılandı.

Yargılama sonunda mahkeme: “Hayri Balta, Atatürkçü ve aydın bir kimse!” (Gaziantep Sorgu Hakimliği. E. 962. K. 127/16) diye karar verdi. Böylece Türkiye’de mahkeme kararı ile “Atatürkçü ve Aydın” sayılan bir kişi oldu. Ne var ki aklanmasına karşın 10’a yakın işyerinden kovuldu. 10’a yakın ev değiştirmek ve sonunda Gaziantep’ten ayrılmak zorunda kaldı...

1965 yılında, 33 yaşında iken, Gaziantep Lisesi Akşam Ortaokuluna başladı. 1969 yılında dört yıllık olan bu okulu sınıf ve okul birincisi olarak bitirdi.

Gaziantep Akşam Lisesi 1. Sınıfında okurken “Kavmiyetçi ve Ümmetçi” kişilerce rahat verilmemesi üzerine 11 Mart 1971’de Ankara’ya göçtü.

Gaziantep’ten ayrıldıktan bir gün sonra 12 Mart 1971’de Ordu, yönetime el koydu. Böylece 12 Mart’ın hisminden kurtulmuş oldu. Eğer o tarihte Gaziantep’te olsaydı başına gelecek vardı...

Ankara’ya gelir gelmez Anafartalar Akşam Lisesi 1. sınıfına kaydını yaptırdı ve Genel-İş Genel Merkezi Hukuk Bürosunda yazman, bir süre sonra da muhasebe bölümünde muhasebeci ve daktilo olarak çalıştıktan sonra muhasebe şefliğine getirildi.

Gündüzleri çalıştı, akşamları okula gitti. 4 yıllık Anafartalar Akşam lisesini bitirdikten sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Akşam Türkçe Bölümüne kaydını yaptıranak derslere gidip gelmeye başladı. 15 gün sonra yaşının geçmiş olduğu gerekçesiyle okuldan kaydı silindi.

Bunun üzerine yılmadı bir yıl da üniversite sınavlarına çalıştıktan sonra 1974’te Ankara Hukuk Fakültesine girmeyi başardı ve hem çalışıp hem okuyarak 1979 yılında Hukuk Fakültesini bitirdi ve bir yıl da staj gördükten sonra 1980 yılında (48 yaşında) avukatlığa başladı.

Hukuk Fakültesi öğrencisi iken, 27 Mart 1977’de, ölüm döşegindeki babaannesini görmek için gittiği Gaziantep’te,

gece yarısı evinin önünde, faşistlerce kurşunlandı... Sağ göğsünden giren kurşun akciğerinin üst lobunu delerek kürek kemiğinden çıktı. 15 gün ağzından kan geldikten sonra "hayatî tehlikeyi" atlatarak yeniden yaşama döndü. Hâlâ zaman zaman kurşun yarasının acısını hisseder ve düşlerinde yakın mesafeden ateş edilen tabanca sesi ile uyanır...

Avukatlık yaptığı sırada Atatürkçü Düşünce Derneği'nin kurucularından oldu.

İlk iki Yönetim Kurulunda Genel Sekreter yardımcısı olarak görevli iken 11 Mart 1991 tarihinde ağır bir kalp krizi geçirince kalbinin % 70'i çalışmaz bir duruma geldi. ADD'deki görevinden ayrıldı ve doktorların sözü üzerine avukatlığı bıraktı. O günden bu güne değin de evinde yazarlık yapmaktadır...

Yaşamı boyunca emeğinden başka geliri olmadığı için eşi ve dört çocuğu ile geçim zorluğu çekti. Ankara'da iki kışı, ailesi ile birlikte, odunsuz, kömürsüz, elektrik sobası ile geçirdi...

65 yaşına kadar yoksul olarak yaşadktan sonra babaannesinden kendisine kalan trilyonlar değerindeki taşınmazları, kendisine yeteri kadarını ayırdıktan sonra, dört kızına bıraktı...

Şu an dört kızından 6 torunu bulunmaktadır. Torunlarından biri Amerika'da bir üniversitede Siyaset Bilimi hocalığı yapmaktadır. Biri de İnşaat Fakültesini bitirmiş olup bir şirkette inşaat mühendisi olarak çalışmaktadır...

Yaşamı boyunca, hastalığında bile, bir Aydınlanmacı olarak düşünce özgürlüğünü, Laikliği ve Cumhuriyetin kazanımlarını korumaya çalışmıştır. Laikliği savunmak için birçok dava açmış ve bu davalardan birinin sonucunda da ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ kurulmuştur.

Gaziantep yerel gazetelerinin, bir ikisi dışında, hemen hemen hepsine günlük yazı verdi. Kimisi kapandığı için, kimisinden de, bir süre sonra, yazılarına yer verilmediği için, ayrıldı.

Ankara'da ise Barış ve Ulus gazetelerinde ve kimi dergilerde yazdı.

Bu günkü tarih itibariyle basılmış 34 kitabı vardır.

Bu kitaplar parasız dağıtılmaktadır... (Kitapların listesi aşağıdadır...)

2000 yılından beri www.tabularatalanayalanabalta.com adresli Sitesinde aydınlanma savaşı vermektedir...

Düşünce ve inanışlarından ötürü hakaretlere, küfürlere ve tehditlere karşı; bireyciliğe karşı toplumculuğu, dine karşı bilimi, şeriata karşı cumhuriyeti, teokrasiye karşı Laikliği, vahye karşı akli, yaratılış teorisine karşı evrim teorisini, ruhçuluğa karşı maddeciliği savunmuştur...

Ne var ki çok az kişi tarafından anlaşılabilmiştir. Şimdi bile dinciler tarafından dinsiz; dinsizler tarafından da dinci sayılır...

Av. Hayri Balta, 19.11.2014

+

121. TABULARA TALANA YALANA BALTA YAYINLARI:

(Alfabetik olarak)

1. Anılar 1: Bir Aydın Adayı
2. Anılar 2: Muhbir ve Tertipçilerim
3. Anılar 3: Röportaj ve ...
4. Anılar 4: Son Nokta
5. Anılar 5: Alleben (Kaybolan Cennet)
6. Anılar 6: Emanet (Şafık Güvenç Emaneti)
7. Anılar 7: Cahilin Dünyası
8. Anılar 8: Cehaleti, Yeniden Doğanlar Bilir
9. Atatürk 1: Atatürk Budur
10. Din 1: Allah Denince 1/6
11. Din 1: Allah Denince 2/6
12. Din 2: Allah Denince 3/6
13. Din 3: Aydınlanma
14. Din 4: Sırların Sırrı
15. Din 5: Tanrı'ya Yakınlık
16. Din 6: Erenlerin Dünyası
17. Din 7: Aydınlarla Mektup
18. Din 8: Kaygılarım
19. Din 9: Kuran'a Akılcı Bir Bakış (Kuran'dan)
20. Din 10: İncil'den
21. Din 11: Tevrat'tan

22. Din 12: Takvimlerden
23. Din 13: Misyoner'e Yanıt
24. Din 14: Sanal Katılım-Taç'a Atılanlar
25. Köşe Yazıları 1: Kızma Yok 1/60
26. Laiklik 1: Laiklerin El Kitabı
27. Laiklik 2: Laikliği Benimsemeden...
28. Laiklik 3: Laiklik Bir Yaşam Biçimidir
29. Öykü 1: Yitmiş Bir Adam
30. Öykü 2: Muzır'dan Kes!..
31. Öykü 3: Cambazlar
32. SSS 1/23: Sevenler-Soranlar-Sövenler
33. SSS 2/23: Aşağılık Maymun
34. Şiir 1-9: Ellerim Ellerim Suçsuz Ellerim

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

IRKÇILIĞA, SÖMÜRÜYE, ŞERİATA HAYIR!..

AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZGEÇMİŞİ

1932 yılında Gaziantep'te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep'in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep'e yakın İbrahimli köyündeki üzüm bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce "Tanrım! Ölen annemi geri gönder!" diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah'ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: "Gömleğin kirli, git değiştir gel!" deyince, çok da istediği halde, bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koptuğu yıllarda geçimini dericilik ve kilimci kalfalığı yaparak sağlamaya çalıştı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursunu bitirdi.

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılırca futbol hakemliğini de bıraktı.

25 yaşında Gaziantep'te tasavvufçu, tekke ve tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale'den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O toplulukta kimi zaman tef çaldı ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu topluluğa "fırınlara girip çıktı", "ölmeden önce öldü", "yeniden doğdu". Bu topluluğa "ölü" olarak girdi "diri" olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak komünistlikten yargılandı.